

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 860

Viimsi Teataja

Rahulolu-uuringu tulemused

Septembris korraldatud rahulolu-uuringus hindasid viimsilased kodu-koha omavalitsuse juhtimist, rahulolu teenustega ja üldist valla arengusuunda. **Loe lk 10–11**

Palju õnne, korvpalliklubi 20!

Samm-sammult on Viimsis üles ehitatud korvpallipüramiidi. Korvpalliklubi (KK) Viimsi egiidi all mängitakse korvpalli ka Tallinnas ja Kuusalus. **Loe lk 19**

Kuldmedal kettagolfis

Viimsis sirgunud Henar Ruudna sai kettagolfi tiimide maailmameistri-võistlustel kaela kuldmedali. Milline aga oli tema teekond alani ja sellega seotud eesmärgid? **Loe lk 7**

Valmis vallavalitsuse poolt tellitud EHITUSÕIGUSE RAKENDAMISE UURING! Tutvu lk 8–9 >

Viimsi vald kutsub seenioreid
4. novembril 17.00 Viimsi ARTIUMI suurde saali

*Estraadiõhtu
Vaariku ja Veskiga*

esinevad
**Andrus Vaarik
ja Anne Veski**

vaheajal
kohv ja komm

Piiratud arv tasuta pääsmeid on saadaval Viimsi ARTIUMIS, Viimsi vallamajas, Viimsi Hoolekandekeskuse Randvere ja Haabneeme päevakeskustes.

JUHTKIRI

Kultuuriaasta hakkab otsi kokku tõmbama

Viimsi kultuuriaasta on olnud kultuuri mõistes rikas ja imeline, sest aasta lõpuks on Viimsis toimunud rohkem kui 300 kultuuriüritust ja -sündmust.

Üks tähtis sündmus oli kultuuri- ja hariduskeskuse Viimsi Artiumi avamine. Uus hoone on publiku ja ürituste korraldajate poolt hästi vastu võetud. Paari kuu jooksul on seal toimunud nii kontserte, etendusi kui ka konverentse. Peatselt korraldab vallavalitsus Viimsi Artiumis ürituse, mis on suunatud senioritele. Võin kinnitada, et tulemas on päris huvitav programm.

Ma olen väga tänulik Viimsi elanikele, kes andsid ja annavad siiani tagasisidet vallas toimuvate ürituste kohta. Kultuuriosakonna jaoks on see tähtis ja tänu teie tagasisidele tulevad järgmisel aastal nii uued kui ka traditsioonilised üritused veelgi paremaks.

Rääkides valla kultuuriosakonnast, tahan öelda suur aitäh endisele osakonnajuhile Villu Veskile, kes nüüd töötab Viimsi Artiumis muusikaproduktendina. Villu andis suure panuse valla kultuuri- ja spordiellu. Nüüd juhib osakonda Harri Ausmaa, kellest Viimsi Teataja oma eelmises lehes ka kirjutas. Oma poolt ütlen, et Harri on väga sihikindel, tugev ja energiline inimene. Seda tõestab asjaolu, et ta ei vajanud palju aega ei osakonda ega kultuuriteemadesse sisseelamiseks.

Kes kultuuri-inimestest või milline kultuuri-tegu tunnustuse saab, on Sinu otsustada.

Mul on väga hea meel, et volikogu spordi- ja kultuurikomisjonidesse kuuluvad inimesed, kellega koos on võimalik mitte ainult meeldivalt, vaid ka produktiivselt koostööd teha, mis on minu jaoks ehk kõige olulisem.

Kultuurisündmustega Viimsi vallas soovitan ennast kursis hoida Viimsi Teatajas ilmuva

kultuurikalendri kaudu. Sinna kogume info nii tasuta kui ka tasuliste ürituste kohta, tegevusi, mis on suunatud nii noortele kui ka eakatele, üle valla toimuvate näituste, spordiürituste jms kohta. Kes eelistab digilahendusi, siis suuremate ürituste info kajastub ka valla Facebooki lehel ning kodulehel viimsivald.ee. Hoia ennast sündmustega kursis ning jaga infot ka sõbrale, naabrile ning pereliikmele!

Järgmine aasta on ülemaailmse liikumisaasta ja ka Viimsi võtab sellest osa – ees ootavad uued sündmused ja projektid. Aga fookuses ei ole mitte ainult sporditegevused, vaid tähtis osa on ja jääb ka kultuurile. Näiteks on üsna pea võimalus kõigil teada saada ja näha, milline näeb välja uus Prangli laululava.

Äsja avaldati valla kodulehel rahulolu-uuringu kokkuvõtted. Kultuuriosakonna juhataja Harri Ausmaa sõnul on kultuurivaldkonnas tulemused samad mis koroonaperioodile eelnenud 2019. aasta uuringus. Koroonaviirusega seotud piirangud mõjutasid suurel määral just kultuurivaldkonna toimimist. See, et hinnang on jäänud samaks, näitab, et kultuuri- ja spordikorraldajad on hoidnud ka kriisiajal väga kõrget tegutsemise taset.

Igal aastal 20. detsembril tähistab Viimsi oma taasasutamise päeva galaõhtuga “Viimsi tunnustab”. Selle sündmuse käigus tuuakse esile eelmise aasta jooksul silma paistnud ja märkimisväärsed tulemused saavutanud inimesi ja organisatsioone. Auhindu ja tunnustusi antakse üle viies kategoorias: kultuur, sport, noorsootöö, haridus- ja sotsiaalvaldkond.

Kes kultuuriinimestest või milline kultuuritegu tunnustuse saab, on Sinu otsustada! Võta aega, et meenutada käimasolevat aastat. Mõtiskle, millised kultuurisündmused pakkusid Sulle elamusi või milline kultuuriinimene võiks tänava tunnustuse saada. Anna ta üles valla kodulehel viimsivald.ee/taotlused/tunnustamine, sest me kõik vajame positiivset tunnustamist, teistepoolset märkamist ning head sõna hästi tehtud töö eest.

Märka kultuuritöötajaid, sest nemad töötavad tihti just siis, kui paljud meist puhkavad!

Nikolai Bentsler
abivallavanem

Toome teaduse noorteni

HARIDUS Viimsi teaduskooli näol on tegemist piirkonna ning laiemalt ka Harjumaa mõistes ainulaadse huvikooliga, mille fookus on tuua teadusvaldkonnad käega katsutavatesse tingimustesse ning ehk tekitada nii mõneski noores mõte, et tema tulevik võiks olla kõne all oleva erialaga seotud.

Silver Fokin

Viimsi teaduskooli
õppejõud

Meil on esindatud hulk valdkondi, alates loodus- ning täppisteadustest, lõpetades humanitaaria ja filmikunstimisega. Kõiki valdkondi ühendab lähtepunktina teaduslikele põhimõtetele tuginev ning eesmärgiks on anda noortele teadmisi, mis arendavad nende erinevaid omadusi ja oskusi, alates teadmistest, mis on seotud looduse ning keskkonnaga, lõpetades esinemise ja filmiloomega.

Kuid miks peaks hetkel noori teadus üldse kõnetama? Meie ümber ringi vaadates näeme suuri probleeme, mis meie ühiskonna toimimist lähitulevikus ohustavad. Alates kliimamuutustest ning tarbimisharjumuste jätkusuutlikkusest kuni energia- ja julgeolekukriisini välja. Need probleemid on midagi, millega tuleb tegeleda pidevalt ning suure tõenäosusega väga pikalt, mistõttu probleemide teadvustamine, nende tundmaõppimine ning lõpuks ka lahenduste väljapakkumine on ülioluline. Noored kui tulevased ettevõtjad, riigijuhid ja teadlased on need, kes oma teadmiste ja oskustega peavad eelnevalt välja toodud väljakutsetele vastu seisma. Nende tehtud otsustest sõltub nii meie riigi kui ka meie planeedi käekäik, mistõttu on iga silmaringi ning teadmisi laiendav ettevõtmine otsene investeering meie ühiskonna heaolule ning tulevikku.

Teadlaseks ei tee inimest üleöö, mistõttu tuleb sellekohast huvi kasvatada juba noorest east alates. See-

Vitae, non scholae discimus! (õpime elu, mitte kooli jaoks – lad. k). Foto: Kadri Saluri

tõttu on meie teaduse algkursus suunatud juba väga varajasele eale. Meie noorimad õppurid on 3-aastased. Mida varajasem on kokkupuude põnevat teadusvaldkondade uurimisega, seda suurem on tõenäosus, et huvi säilib ka hilisemas eas.

“Teadlaseks ei tee inimest üleöö, mistõttu tuleb sellekohast huvi kasvatada juba noorest east alates.”

Õpetan ise noortele teaduskoolis väitlemist. Miks ma seda teen? Selleks, et noored oskaksid vanematega paremini vaielda? Ei! Eesmärk on laiendada noorte silmaringi, samal ajal õpetades neile, kuidas argumenteerida

teemadel, millel ei ole lihtsaid ning üheseid vastuseid. Kus võibki jääda eriarvamusele, kuid milles loevad faktid ning debati pidamise oskus. Samas annab selline reeglitega vaidlemise õpetamine ka oskuse näha probleemsete küsimuste erinevaid külgi ning ehk aidata tulevikus noortel leida lahendusi ja vastuseid kõige põletavamatele küsimustele meie ühiskonnas. Praeguses küllastunud informatsiooni hulgaga ühiskonnas on vaja osata teha vahet arvamustel ja faktidel, tõel ning propagandal. Demagoogiast ei võida meie kogukonnas mitte keegi ega ka sotsiaalmeediapostitustest, kus levitatakse valeinformatsiooni ja vandenõuteooriaid. Selle vältimiseks on vaja õpetada allikakriitilisust, mis on oskus, mille valdamine on võtmetähtsusega adekvaatsete otsuste tegemisel. Adekvaatsete otsuste tegemisest noorte – meie tulevaste juhtide – poolt loikame kasu me kõik.

MÄRKAMINE JA TUNNUSTAMINE

■ Kas naabrimees korraldas külas vahva sündmuse? Klassikaaslane näitas eelmisel aastal vägevaid sporditulemusi? Ehk jättis mõni kultuuri- või spordiüritus Sulle kustumatu mulje? Kes on see tubli, kes meie vallas sporti või kultuuri veab või keda tõstaksid esile noorsootöövaldkonnas?

Igal aastal 20. detsembril tähistab Viimsi oma taasasutamise päeva galaõhtuga “Viimsi tunnustab”. Selle ilusa sündmuse käigus tuuakse esile eelmise aasta jooksul silma paistnud ja märkimisväärsed tulemused saavutanud inimesi ja organisatsioone.

Auhindu ja tunnustusi antakse üle viies kategoorias: kultuur, sport, noorsootöö, haridusvaldkonna toetaja ja tunnustused sotsiaalvaldkonnas. Kandidaatide esitamine on väga lihtne ja kiire ning nominente ei pea esitama igas kategoorias. Kandidaatide esitamine kestab 31. oktoobrini valla kodulehel (viimsivald.ee/taotlused/tunnustamine).

Eelmisel aastal tunnustust leidnud inimesed ja organisatsioonid leiad veebiaadressilt viimsivald.ee/uudised/viimsi-tunnustab-2021-galahtu.

Harri Ausmaa
kultuuriosakonna juhataja

KONKURSS

■ Lastekaitse Liit ja Eesti Noorsooteater kutsuvad 7–21-aastaseid lapsi ja noori osalema videokonkursil “Minu kangeline, minu tõeline päästeingel!”. Videoid oodatakse 6. novembriks.

Soovime videolugudega tähelepanu pöörata inimestele, kes on olnud erinevatel eluperioodidel lapse ja noore kõrval, kes on olnud õigel ajal õiges kohas, tõeline kangeline ja päästeingel. Keegi, kes on last ja noort päriselt märganud, kuulunud, mõistnud, toetanud, innustanud, andnud nõu, aidanud end taas üles leida ja pannud erilise tunde.

Me ei otsi videolugudest kangelase nime, vaid mõtteid, miks on oluline, et lapsel ja noorel on oma kangelased, ja mida igaüks selleks teha saab?

Parimaid videoid näitame 18. novembril Lastekaitse Liidu lapse osaluse teemalisel konverentsil “Õnnelik laps – kuulatud, kaasatud ja mõistetud”, mil tunnustame viie vanuserühma parimaid auhindadega Eesti Noorsooteatrit, Telialt, Fazerilt ja teiselt.

Täpsem info: lastekaitseliit.ee.

Annika Silde
projektijuht

Viimsi Teataja

www.viimsivald.ee

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Jane Saks, tel 5686 0007, e-post jane.saks@viimsiv.ee
Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus
Trüki toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakiriyks.ee
Kojukanne: Express Post AS, tel 617 7717, e-post tellimine@expresspost.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infotehnikate digiarhiivi vaata veebist aadressil www.issuu.com/viimsiteataja.
Ajalehe järgmine number ilmub 4. novembril. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on 26. oktoober kell 15.

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil **teataja@viimsiteataja.ee**. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond**.
Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

Kuidas käib liitumine vee- ja kanalisatsiooniteenustega Viimsi vallas?

KANALISATSION AS Viimsi Vesi tuletab tulevastele koduomanikele meelde olulisimad tegevused vee- ja kanali teenusega liitumiseks Viimsis.

Raul Vanem

AS Viimsi Vesi juhatuse liige

Aina sagedamini tuleb meie töös ette olukordi, kus näeme, et ehitaja ei ole järginud projektis kirjeldatud lahendusi. Näiteks tuuakse toru majja otsemat trajektoori pidi, kui projektis kooskõlastatud ning selle tulemusena ei ole võimalik veemöödu sõlme õigesse kohta rajada, või ehitatakse veemöödukaev kinnistu piiridesse ja vee-ettevõtjal puudub sellele tulevikus vaba ligipääs. Sellisel juhul ei ole võimalik kinnistule teenust pakkuda ning peab alustama mahukate ümberehitustöödega, see on aga omanikule täiendav väljaminek.

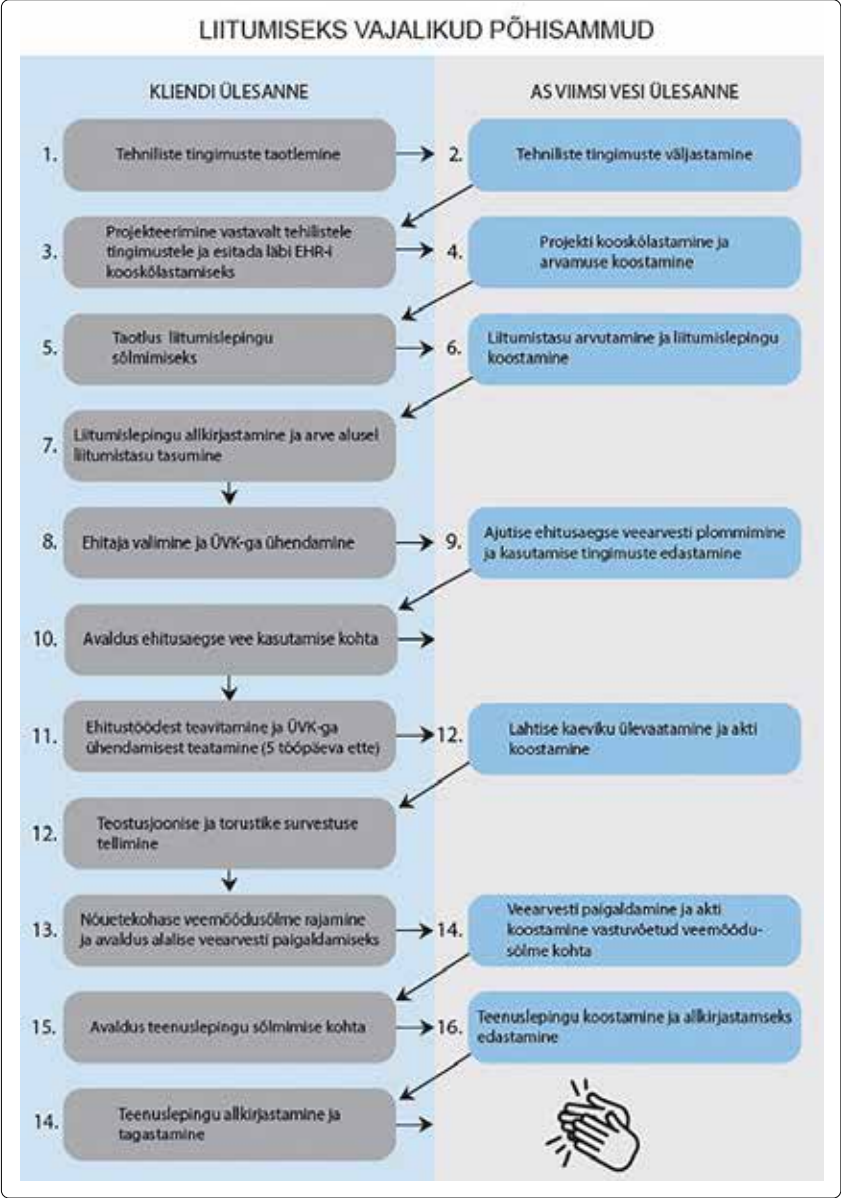
Tasub kindlasti kaasa võtta teadmine, et AS Viimsi Vesi pöörab veeressursside kasutusele ja vee ning kanalisatsiooni liitumiste ehitamisele väga suurt tähelepanu, mistõttu sellised vead tulevad välja ja neile kindlasti läbi sõrmede ei vaadata.

On ka ette tulnud olukordi, kus omavoliliselt avatakse maakraan või eemaldatakse veemöödtja. Tasub silmas pidada, et igasugune veevõtt ettenähtud tasu maksmata on ebaseaduslik. Siinkohal ei oma tähtsust hilisem selgitus, kas kraan avati teadmatusest kogemata või pahatahtlikult. Rikkumise toimepanija peab hüvitama kahju Viimsi valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kasutamise eeskirja alusel, mille kohaselt tuleb ebaseadusliku teenuse tarbimise eest toru läbilaskevõime järgi arvestusega, et töötab kogu toru ristlõige 24 tundi ööpäevas vee voolukiirusega 0,5 m/sek. See on keskmiselt eramajade puhul 21,6 m³ ööpäevas ning kui ei ole võimalik tuvastada ebaseadusliku teenuse tarbimise algus, arvestatakse selleks kolm aastat.

Uutele detailplaneeringutele veeressurssi ei eraldata

Kõik algab sellest, et vee-ettevõtelt tuleb küsida liitumise tehnilised tingimused. Nende tingimustega saab selgeks, kas kinnistule on võimalik vajalik veeressurs tagada. Viimsi veeressurs põhineb põhjaveel, mille kasutus teatavasti on piiratud põhjavee kaitsmise eesmärgil. Oluline on teada, et olemasolev põhjaveeressurs on broneeritud ainult kehtivatele detailplaneeringutele ja uutele detailplaneeringutele vett hetkel tagada ei ole võimalik. Selleks, et vältida ebamugavusi, soovitame enne kinnisvara ostmist uurida AS-ilt Viimsi Vesi, kas kinnistule on võimalik tagada veeteenus.

Kui teil on kehtiv detailplaneering või planeerite juba olemasoleva elamuhoone rekonstrueerida, siis tehnilistes tingimustes määratakse liitumispunktid, tehnilised nõuded kinnistu torustikule, tagatud vee- ja roovee äravoolu hulk ning liitumistingimuste kehtivusaeg. Kui kinnistule hetkel võimalik vett tagada ei ole, lisatakse kinnistu ootejärjekorda.

Projektist ehituse alguseni

Liitumise tehniliste tingimuste alusel tellib liituja torustike ehitamiseks liitumisprojekti majandustegevuse registri registreeritud tegevusluba omavalt vee- ja kanalisatsioonitorustike projekteerimisega tegelevalt ettevõtelt. Liitumisprojekt tuleb kooskõlastada enne ehitustöid AS-iga Viimsi Vesi ja vajadusel teiste kommunikatsiooniettevõtete läbi ehitusregistri. Liitumisprojektis kontrollib vee-ettevõtja, kas planeeritav tegevus on kooskõlas kõikide tehnilistes tingimustes ettenähtud nõuetega. Juhul kui soovitakse juba kooskõlastatud projekti muuta, tuleb ka selleks saada vee-ettevõtelt kirjalik nõusolek.

Projekti valmides tuleb liitujal esitada kirjalik taotlus liitumislepingu sõlmimiseks. Liitumisleping sõlmitakse pärast sellekohase taotluse esitamist ja liitumisprojekti kooskõlastamist. Liitujal tuleb tasuda liitumistasu, mille arvutamisel lähtutakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusest, kohalikest ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumise eeskirjadest ning liitumistasu arvutamise meetodidest. Liitumistasu sõltub üldjuhul konkreetse kinnistu liitumiseks vajalike torustike, kaevude ja liitumispunktide ehitamise maksumusest. Juba projekteerimise käigus soovitame planeerida kinnistule ka sademevee kogumise süsteemid.

Ehitustöödega võib alustada pärast seda, kui liitumisleping on sõlmitud ehk allkirjastatud, liitumistasu tasutud ning olemas kohaliku omavalitsuse nõusolek. Seejärel tuleks silmas pidada, et ehitustööde algusest tuleb AS-i Viimsi Vesi teavitada vähemalt viis päeva ette.

Ehitamisest kuni kasutuselevõtni

Ehitaja on ehitustööde käigus kohustatud lahtise kaeviku ette näitama AS-i Viimsi Vesi esindajale, kes kontrollib ehitustööde vastavust projektile. Ühenduse nõuetekohasuse kohta tehakse kohapeal kirjalik akt. Lahtise kaeviku ülevaatamisega veendub vee-ettevõtja, et torustikud on rajatud vastavalt nõuetele. Tähelepanu pööratakse sellele, et sademevesi ei oleks juhitud kanalisatsiooni ja vastupidi ning veetorustikul oleks kasutatud üksnes keevisliitmikke. Kui torustik ei ole ehitatud vastavalt projektile ja liitumistingimustele, võib AS Viimsi Vesi keelduda teenuslepingu sõlmimisest ja teenuse osutamisest.

Ehituse lõppedes tuleb esitada vee-ettevõtjale survestusakt, mille avalisel koostab ehitaja, teostusjoonis ja avaldus veemöödtja paigaldamiseks. Kui kõik eelnevad etapid on läbitud, paigaldatakse veearvesti ning sõlmitakse teenusleping.

Ehitusperioodil on võimalik kasutada n-õ ehitusvett, mis on tähtajaline teenus, mil kliendil on võimalik ehitustegevuse jaoks tarbida ühisveevärgist vett maksimaalselt kuni üks aasta. Sellel perioodil ei ole lubatud vett juhtida ühiskanalisatsiooni. Ehitusvee kulu arvestatakse ajutise veemöödtja alusel, mis on vee-ettevõtja poolt akteeritud ja plommitud.

Ehitusvee kasutamiseks tuleb AS-ile Viimsi Vesi esitada avaldus ning ehitusvee kasutamiseks väljastatakse täpsed tingimused. Iseseisev maakraani avamine ja veemöödtja kasutamine on keelatud.

Osale Viimsi valla kriisiks valmisoleku küsitluse!

Veebiküsitlusest saab täpsemalt lugeda lehelt www.viimsivald.ee/kriisiks-valmis.

Vastamine on anonüümne ja võtab aega umbes 10 minutit. Uuringu veebikeskkond on avatud kuni 31. oktoobrini. Rohkem saab lugeda Viimsi valla kriisiks valmisolekust kriisiinfo veebilehelt www.viimsivald.ee/kriis.

AS Viimsi Vesi sulgeb vallamajas klienditeeninduse kontori

Alates novembrist aadressil Nelgi tee 1 (vallamajas) klientide vastu võttu enam ei toimu.

Edaspidi toimub klientide vastuvõtt neljapäeviti kell 9–16 aadressil Paelille tee 1, Lubja küla (Viimsi veetöötusjaam) ning muul ajal üksnes eelneval kokkuleppel.

Klientidele jäävad avatuks digitaalsed kanalid: e-posti info@viimsivesi.ee ja kliendiinfo telefon 606 6848 (E–R kell 9–16).

AS-i Viimsi Vesi kodulehel www.viimsivesi.ee saab näite mugavalt edastada ning iseteeninduses on võimalik tutvuda kinnistu tarbimisandmete ja väljastatud arvetega.

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Rohuneeme kalmistu kabel sai uue kuue

Rohuneeme kalmistu kabel sai kauaoodatud puhastuse ja uue kaitsva värvikihi.

Kabel näeb värskem välja ning on ilmastiku eest kaitstud. Foto: erakogu

Viimsi valla heakorra vanemspetsialist Kristjan Järv selgitas: “Rohuneeme kabeli sindelkatus oli sammaldunud ning vajas kiiremas korras puhastust ja õlitamist. Kabeli puitfassaadi värv oli luitunud ja vajas samuti värskendust. Nüüd, kui tööd on tehtud, näeb kabel värske välja ja on aastateks jälle ilmastiku eest kaitstud.”

Tööde käigus puhastati Rohuneeme kabeli sindelkatus samblast ja õlitati männitõrva ning linaõli seguga. Nii kabeli puitfassaad, aknapaalel kui ka kabeli kellatorn said uue värvikihi. Töid teostas Reka Grupp OÜ.

Linda Saarmets
kommunikatsiooni peaspetsialist

uued vallakodanikud

- Keili-Kaisa ja Gerth Kuusel sündis 22. augustil tütar **Hilde Johanna Kuusk**.
- Kadi Kotkal ja Beraldo Minino Diasel sündis 24. augustil tütar **Saara Dias**.
- Silvia ja Robert Peetsil sündis 14. septembril poeg **Frank Robin Peets**.
- Luulea ja Andro Kuriksil sündis 20. septembril tütar **Loviisa Kuriks**.
- Eveli Post-Tammelal ja Margus Tammelal sündis 23. septembril tütar **Lumi Tammela**.
- Katriin Kajul ja Aleksandr Gerassimenkol sündis 26. septembril poeg **Kristjan Kaju**.
- Ekaterina ja Deniss Dmitrijevil sündis 28. septembril poeg **Matvei Dmitrijev**.
- Ailen ja Artur Timofejevil sündis 3. oktoobril tütar **Eleanora Timofejev**.

Räägi algusest peale kaasa Viimsi uue üldplaneeringu koostamisel!

ÜLDPLANEERING Viimsi vald on seadmas arengusihte järgmiseks paarikümneks aastaks. Alustatud on mitme strateegilise arengudokumendi koostamisega. Äsja lõppes Viimsi valla arengustrateegia 2045 esimene etapp, mille sisuks oli olemasoleva olukorra ja andmetike kaardistamine ning analüüs.

Endrik Mänd
peaarhitekt

Elmise aasta juunis algati Viimsi valla mandriosa ranna- ja merealade üldplaneeringu teemaplaneeringu ning käeoleva aasta veebruaris Viimsi valla haldusterritooriumi üldplaneeringu koostamine. Need dokumendid koostatakse käsikäes ja valmivad eeldatavasti järgmise kolme-nelja aasta jooksul.

Üldplaneeringu koostamise eesmärk on kogu valla territooriumi tasakaalustatud ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine, millest lähtutakse maakasutuse ja ehitustingimuste seadmisel. Üldplaneering on aluseks detailplaneeringute koostamisel ja projekteerimistingimuste väljastamisel ning üldplaneeringu tingimustest tuleb lähtuda ka püstitades väikeehitisi, milleks ei ole tarvis taotleda vallalt luba.

Ühtlasi asendab uus üldplaneering kaheksat täna kehtivat üld- ja teemaplaneeringut. Kehtivate planeeringute ajakohased lahendused integreeritakse koostatavasse üldplaneeringusse ning lõpptulemusena saab vald asemele ühe kõiki teemasid katva, selgema ja paremini jälgitava ning tuleviku vajadusi

arvestava arengudokumendi.

Uue valla üldplaneeringu sihid on seatud nii, et selle elluviimisel paraneb Viimsilaste elu- ja ettevõtluskeskkond, säilib väärtuslik looduskeskkond ning kinnistub valla maine ressursiteadliku, kestliku, innovaatilise ja majanduslikult eduka omavalitsusena, kus metsa ja mere vahel on meil kõigil hea elada.

Üldplaneering on olemuselt kogukondlik kokkulepe vallaelanike, erinevate huvigruppide ja ametiasutuste vahel. Mõistliku ning avaliku ja erahuvi laiapõhiselt ja tasakaalustatult arvestava kokkuleppe saavutamiseks tuleb üldplaneering koostada läbipaistvalt, avatult ja kaasavalt, et soovijail oleks võimalus kaasa rääkida ruumiloo protsessides ning osaleda neid puudutavate ruumiotsuste langetamisel.

Kevadel korraldas vald Viimsi elanike kaasamisküsitluse üldplaneeringu lähteseisukohtade koostamiseks. Osavõtt küsitlusest oli aktiivne ja tagasiside mahukas – kokku laekusid vastused 19 küsimusele 830-lt inimeselt, kirjalikud seisukohad seitsmelt isikult ning arvamused kolmelt riigiasutuselt. Sügise hakul valmis Viimsi elanike rahulolu-uuring 2022, mis on samuti põhjalik uuring, käsitledes viimsilaste hoiakuid nende elukeskkonna ja valla pakutavate teenuste kohta. Viimsi eluolule andis oma hinnangu 1262 inimest ning uuringu lõppraport on avalikult kättesaadav oktoobri teisest poolest Viimsi valla kodulehel.

Uue üldplaneeringu koostamisele on oodatud kõik viimsilased. Foto: erakogu

Kaasamisküsitluse ja rahulolu-uuringu tagasisidet arvestades oleme koostanud uue valla üldplaneeringu lähteseisukohad, mis on aluseks riigihanke läbiviimisel planeerimiskonsultandi leidmiseks. Lähteülesandes kirjeldatakse üldplaneeringu koostamise eesmärki, ulatust ja põhimõtteid, aga ka peamisi ruumilisi ülesandeid, mida tuleb üldplaneeringu koostamisel lahendada, kaasamistegevusi ning eeldatavat ajakava.

Enne, kui asume otsima pla-

neerimiskonsultanti ning saadame üldplaneeringu lähteseisukohad kooskõlastamiseks riigiasutustele, soovime veenduda, et viimsilaste ootused on dokumendis ammen-davalt käsitletud, korraldades üldplaneeringu lähteseisukohtade dokumendi avaliku väljapaneku.

Viimsi valla haldusterritooriumi üldplaneeringu lähteseisukohtade avalik väljapanek toimub 24. oktoobrist 20. novembrini 2022. Dokumendiga on võimalik tutvuda Viimsi valla kodulehel ja vallama-

jas ning arvamused ja ettepanekud lähteseisukohtade täiendamiseks on oodatud kogu avalikustamise aja vältel e-posti aadressil endrik.mand@viimsiv.ee või postiaadressil Nelgi tee 1, Viimsi alevik, 74001 Harjumaa.

Lähteseisukohtade avalik arutelu toimub 18. novembril kell 16 Viimsi raamatukogu suures saalis. Kutsume kõiki aktiivselt osalema valla uue üldplaneeringu koostamisel, et 15 aasta pärast oleks Viimsi ka teie nägu!

Selgusid kaasava eelarve ideed

KAASAV EELARVE 10. oktoobril kogunenud kaasava eelarve ideede hindamiskomisjoni otsusega suunati hääletamisele 13 ideed, mille vahel algab hääletamine 1. novembril.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Komisjoni tööd juhtinud Leevi Laeveri sõnul eristusid tänava selgelt ideed, mis olid vormistatud nõuetekohaselt ja lähtusid kaasava eelarve kontseptsioonist. "Hindamiskomisjoni töö kaasava eelarve projekti raames on ennekõike hinnata projektide elluviimise võimalikust. Võtmeks on, kas on olemas ideed elluviija ja elluviimise plaan. Seekord jäidki kõrvale ideed, mille puhul elluviimise plaan ei loonud piisavat kindlust, et idee ka saab elu viidud. Kaasava eelarve üks mõte on siiski kaasamine ja see pakub kogukonnale võimaluse ise luua midagi, mis kogukonna elu pare-

maks muudab. Seega soovin kõikidele projektidele edu hääletusel ja hääletajatele tarkust teha parim valik," ütles Laever.

Tänavu 1. juunist kuni 1. augustini toimunud Viimsi valla kaasava eelarve ideekorjele esitati 20 ideed. Pärast ideekorjet asus vallasekretäri poolt juhitud komisjon, kuhu kuulusid vallaametnikud eri valdkondadest, laekunud ideede teostatavust hindama. Osade ideede puhul täpsustati idee esitajaga detaile ja paluti teha vajalikke täiendusi, näiteks täpsustada tööde maksumust või rajatise asukohta. Kokku jäi seekord hääletusele välja kuus ideed ja kuna Metsakasti korvpalliväljaku esitas kaks inimest, liideti need osapooltega kokkuleppel üheks ideeks.

Komisjoni hindamise tulemusel läheb seekord hääletamisele 13 ideed, mille hulgas Viimsi elanikud saavad Volise keskkonna kaudu valida enda lemmiku. Võitnud ideed toetatakse maksimaalselt 50 000 euroga ja idee peaks saama realiseeritud 2023. aasta lõpuks. Hääletami-

ne Volises avatakse 1. novembril ja see lõpeb 30. novembril.

2022 kaasava eelarve hääletusele minevad ideed

1. Alevike üldkoosolekute ja alevikuvanamate (Viimsi ning Haabneeme) valimiste korraldamine Selle idee sisuks on alevikuvanamate valimine ja vastava teavituskampaania korraldamine Viimsi ja Haabneeme elanikele.

2. Haabneeme liumägi-rannavaal. Idee sisuks on Haabneeme ranna madalasse vette rajada avalikuks kasutamiseks laste liuväli, mis oleks disainitud Viimsi vaalpoja kujuliselt.

3. Hundi tee turvaliseks ja kauniks. Idee esitaja soovib paigaldada Hundi tee sõiduteele 30 lillkasti suurusega 1000 x 1000 x 800 mm, asetades need kordamööda sõidutee paremale ja vasakule servale, eesmärgiga vähendada auto-de sõidukiirust.

4. Jalgratta õpperada. Luua Pärnamäe külla õpperada, mis on mõeldud eelkõige lastele ja algaja-

tele ratturitele rattasõidu baasoskuste omandamiseks.

5. Metsakasti korvpalliväljak. Kuna ideekorjel laekus kaks samasisulist ideed, liideti need (osapooltega kokkuleppel) üheks. Idee esitajad soovivad Metsakasti külalplatsile rajada korvpalliväljaku.

6. Multifunktsionaalne spordiväljak Haabneeme alevikku. Ettepanek on rajada Haabneeme alevikku multifunktsionaalne ja avalikuks kasutamiseks mõeldud spordiväljak ehk "puur", kus oleks võimalik harrastada jalgpalli, korvpalli, käsipalli, võrkpalli ja tennist.

7. Püüsi noortekeskuse väliala väljaarendamine. Idee sisuks on Püüsi noortekeskuse väliterrassi kasutusse võtmine, rajades sinna vajaliku varikatuse, soetades mööbli, projektori koos ekraaniga ja vajalikud mängud.

8. Randvere-Metsakasti ujumiskoht. Idee sisuks on merre rajada hooajaliselt kasutatav käigurada, mis võimaldab inimestel ujuma minna ilma mudas sumpamata.

9. Tammneeme sadama süven-

damine. Idee esitajatel on soov süvendada Tammneeme sadamat, et sealt oleks võimalik pääseda alustega merele.

10. Ujumise ja vettehüppe ujuvplatvormid Haabneeme lahte. Idee sisuks on Haabneeme lahte paigaldada redeliga platvormid, mis võimaldaks vettehüppeid.

11. Viimsi discgolfipargi muutmine/korrastamine. Idee esitajad soovivad korrastada olemasolevat kettagolfiparki, et see võimaldaks pidada kõrgetasemelisi võistlusi ja pakkuda ka lihtsamaid radasid harrastajatele.

12. Viimsi alevikku jõulinnaku rajamine. Selle ideega soovitakse luua Viimsi alevikku jõulinnak, mis oleks sarnane Haabneemes rajatuga.

13. Viimsi aleviku tennisešina rajamine. Selle idee sisuks on rajada Viimsi alevikku sarnane tennisein nagu on Püüsi külas.

Ehitusmaterjalide pood on avatud kuni 30. novembrini. Foto: Jane Saks

30 aastat tegutsenud ehitusmaterjalide kauplus sulgeb uksed

TEGEVUSE LÕPETAMINE Viimsi Kaubahoovi ehitusmaterjalide poe juhataja Hindrek Haarde kinnitas, et otsus pood sulgeda tuli pärast rasket ja põhjalikku kaalumist. “Kauplus sulgub 30. novembri õhtul, kuid selle ajani töötame tavapäraselt,” sõnas ta.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Põhjuseid poe sulgemiseks on mitmeid – osad on seotud viimaste keerulest aastatega, osad prognoosidega tuleviku suhtes. Kuid kokkuvõttelt saab öelda, et lähitulevikus ületavad kulud tulused sedavõrd, et jätkamine pole mõistlik.

“Kõrged energiahinnad, vähenev ostujõud ja kasvavad laenuintressid mõjutavad meid kõiki ning ilmselt on lisaks ehitusmaterjalide müüjatele rasked ajad ees ka paljudel teistel mitteesmatarbekaupu müüvatel või teenuseid osutavatel ettevõtetel,” tõdes Haarde. Inimesed maksavad rohkem toidukaupade, kütte ja elektri eest ning paljud ka senisest suuremat laenumakset – ilmselgelt tuleb millestki loobuda. Tegelik tarbimine on juba vä-

henemas, sest kaubanduse käibe kasv jääb inflatsioonile alla. “Lisaks lähivad kaupluse- ja laoruumid, milles töötame, tulevikus uue omaniku soovide kohaselt ümberehitamisele, seega peaksime mingil hetkel kaubandustegevuse igal juhul katkestama,” lisas Hindrek Haarde.

Mis nendes ruumides edasi toimub, ei oska Haarde öelda. “Aastaid olime Viimsi Kaubanduskeskusega selle kinnistu kaasomanikud, kuid eelmisest aastast on Viimsi Kaubanduskeskus kinnistu ainuomanik ning meie üks üürnikest,” selgitas Haarde. Tema sõnul kavatseb Viimsi Kaubanduskeskus vana hoone asemele uue ja kaasaegse ehitamist.

Poe sulgemine toob kaasa ka lõpumuügi. See saab olema järkjärguline, kuid juba täna on paljud kaubad lõpumuügiks alla hinnatud ning neid lisandub iga päev. Praegu on hea aeg

mõelda läbi ka muidu kevadesse jäävad ostud, sest aiatööriistu, kastmistarvikuid, puitmaterjali jmt nii hea hinnaga siis vist enam ei leia. “Esimeses järjekorra müüme tühjaks üldhitusmaterjalid, ehitusmetalli ja soojustusmaterjalid. Samas me siiski veel ka täiendame oma kaubavarusid, sest kaupluse sulgemiseni on veel mitu nädalat,” ütles Haarde. Esimeste libedatega tasub ikka tulla graniitliiva ostma ja jõulutuled on juba täna riilulil olemas.

“Kõigile oma headele klientidele tahame öelda suur aitäh, et olite koos meiega! Meie kollektiiv on olnud kui pere ja meie kliendid kui meie sõbrad. Väga paljudega oleme kõrvuti käinud kõik need 30 aastat, mil oleme tegutsenud, ja väga palju toredaid kliente on ka igal aastal lisandunud. Veel kord – suur aitäh teile!” võttis Haarde teema kokku.

KOMMENTAAR

■ **Viimsi Kaubanduskeskus OÜ poolt kommenteeris Kristjen Sild:** “Meie plaan on tulevikus olemasolevat hoonet rekonstrueerida ja samas teha ka projekteerimistingimuste alusel juurdeehitust. Kuna hetkel on käimas alles projekteerimistingimuste menetlus, siis täna konkreetsete kuupäevade osas, millal tööd pihta hakkavad, midagi öelda ei saa. Kaubanduskeskuse osa ei ole plaanis tulevikus ka võimalike ehitustööde käigus sulgeda. Ehitusmaterjalide poe sulgemine on üsna värske teema ja seetõttu antud pinnale uue üürniku otsingud alles käivad.”

Tulekul on Naissaare üldkogu

ÜLDKOGU Viimsi valla põhimääruse § 67 lg 3 alusel kutsub Viimsi vallavalitsus kokku Naissaare üldkogu koosoleku.

Leevi Laever

vallasekretär

Üldkogule kutsutakse ja üldkogul omavad hääleõigust kõik vähemalt 15-aastased Naissaare püsielanikud. Üldkogu on otsustusvõimeline, kui sellest võtavad osa vähemalt pooled hääleõiguslikud püsielanikud.

Hääleõigus on kõigil vähemalt 15-aastastel Naissaare püsielanikel. Foto: Jane Saks

Üldkogu koosolek toimub 28. oktoobril kell 15 Naissaarel Patarei 10a.

Üldkogu koosoleku päevakorras on:

1. saarevanema valimised,
2. muud küsimused.

Saarevanema kandidaadi esitamise õigus on igal hääleõiguslikul püsielanikul. Kirjalik avaldus koos saarevanemaks kandideerija kirjaliku nõusolekuga kandideerimiseks esitatakse vallavalitsusele (Nelgi tee 1 või info@viimsivv.ee), kus see registreeritakse. Kandidaatide registreerimise viimane päev on 21. oktoober 2022.

Palume kõigil kaasa võtta isikut tõendav dokument.

Detailplaneeringud

AVALIK ARUTELU

■ **7.11.2022** algusega kell 15.30 toimub **Viimsi Raamatukogu** (Randvere tee 9, Haabneeme alevik, Viimsi vald) 1. korruse “Kevade” rühmaruumis **Leppneeme küla, kinnistu Lehe ja lähiala detailplaneeringu** (edaspidi DP) avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu. DP on vastu võetud Viimsi Vallavolikogu 14.06.2022 otsusega nr 26. DP avalik väljapanek toimus 25.07–27.08.2022.

Projekteerimistingimused

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MENETLEMINE

Viimsi Vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakonnale on esitatud projekteerimistingimuste taotlus:

1. Haabneeme alevikus Tammepõllu tee 2 ja Tammede park kinnistule ajutise Viimsi Gümnaasiumi moodulhoone püstitamiseks.

Omaavalitsus korraldab projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena ehitusseadustiku § 28 ja 31 lg 1 alusel. Ehitus- ja kommunaalosakonna ettepanek on lahendada taotlus avalikku istungit korraldamata ja avalikustada projekteerimistingimuste eelnõu vallavalitsuse veebilehel **alates 1. novembrist 2022.**

Muutus siseliinide sõiduplaanis

■ **Alates 31.10.2022** muutuvad **Viimsi siseliinide sõiduplaanid:** tööpäevadel V2, V3, V4A, V6, V7A; laupäeval V9; pühapäeval V2, V5 ja V9.

Vaata kehtivat sõiduplaani www.peatus.ee!

Siseliinide sõiduplaanis toimub muutus. Foto: Jane Saks

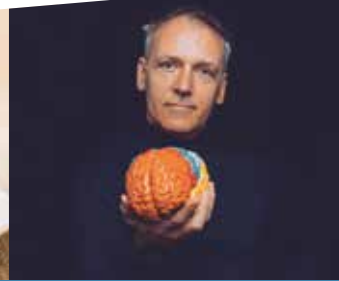
VIIMSI
HOOLEKANDEKESKUS

Pannkoogihommikud

Viimsi Hoolekandekeskuse Haabneeme päevakeskuses

November – vaimse tervise kuu „Kuidas vanemas eas mälu edukalt hakkama saada ja elust rõõmu tunda“

- **4. novembril kell 11** – loeng „Mälu ja tähelepanu“ Tauri Tallermäa
- **11. novembril kell 11** – „Kunst kui teraapia ja kunstiteraapia“ Taimi Viks
- **18. novembril kell 11** – loeng „Mälu ja õppimine“ Tauri Tallermäa
- **25. novembril kell 11** – Muusikateraapia. Elin Ots
- **1. detsembril kell 11** – loeng „Erinevad ajad töötavad erinevalt“ Tauri Tallermäa

Lisainfo ja eelregistreerimine:

Lehte Jõemäa, 56240688, lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee

Viimsi vald plaanib luua kaks uut kaitseala

KAITSEALAD Viimsi vallavolikogu võttis 18. oktoobri istungil vastu otsuse algatada menetlus kahe uue kohaliku tasandi looduskaitseala loomiseks Viimsisse. Üks kaitstav ala asub Lubja külas Krillimäe ja Leppneeme-Tammneeme maastikukaitsealade vahelisel alal (edaspidi Viimsi maastikukaitseala) ja teine Leppneeme külas Kelvingiga piirneval alal (edaspidi Kelvingi maastikukaitseala).

Aet Põld
keskkonna
vanemspetsialist

Looduskaitseaduse kohaselt on uute kaitsealade loomiseks vajalik teostada ekspertiis loodusobjekti kaitse alla võtmise põhjendamiseks. Viimsi vallavalitsus tellis antud ekspertiisi bioloogi ja looduskaitseja Lauri Kleini käest. Ekspertiisi kohaselt leiti, et kavandatud kaitsealad on kohalike kaitsealade moodustamiseks igati põhjendatud ja looduskaitseaduse järgselt on eeldused kohaliku kaitseala loomiseks neil olemas.

Kelvingi ja Viimsi maastikukaitsealade kaitstavad väärtused

Kavandatud Kelvingi maastikukaitseala laiub 22,37 ha suurusel alal ning Viimsi maastikukaitseala 224,2 ha suurusel alal ja on mõlemad põlised metsamaad. Kelvingi maastikukaitsealal kasvab põhjapool rannaastangupealne okas- ja segamets, ala keskel paikneb soine lehtmetsa võõnd ja ala lõunaosas Reinu tee ääres asuvad vanad okas- ja segametsad. Vanad kuusikud on väga väärtuslikud looduskooslused ja kõrge elurikkuse säilitamise potentsiaaliga. Kavandataval kaitsealal on suhteliselt vähe raiutud ja on seeläbi looduslikult mitmevõimeline, liigirikas ja tiheda alusmetsaga. Ekspertiisi käigus leiti alal ka loodusdirektiivi ilmelisi elupaigatüüpe, vähemalt kuus metsakuklaste ja samuti ühe mustrahni "sepikoja" puu.

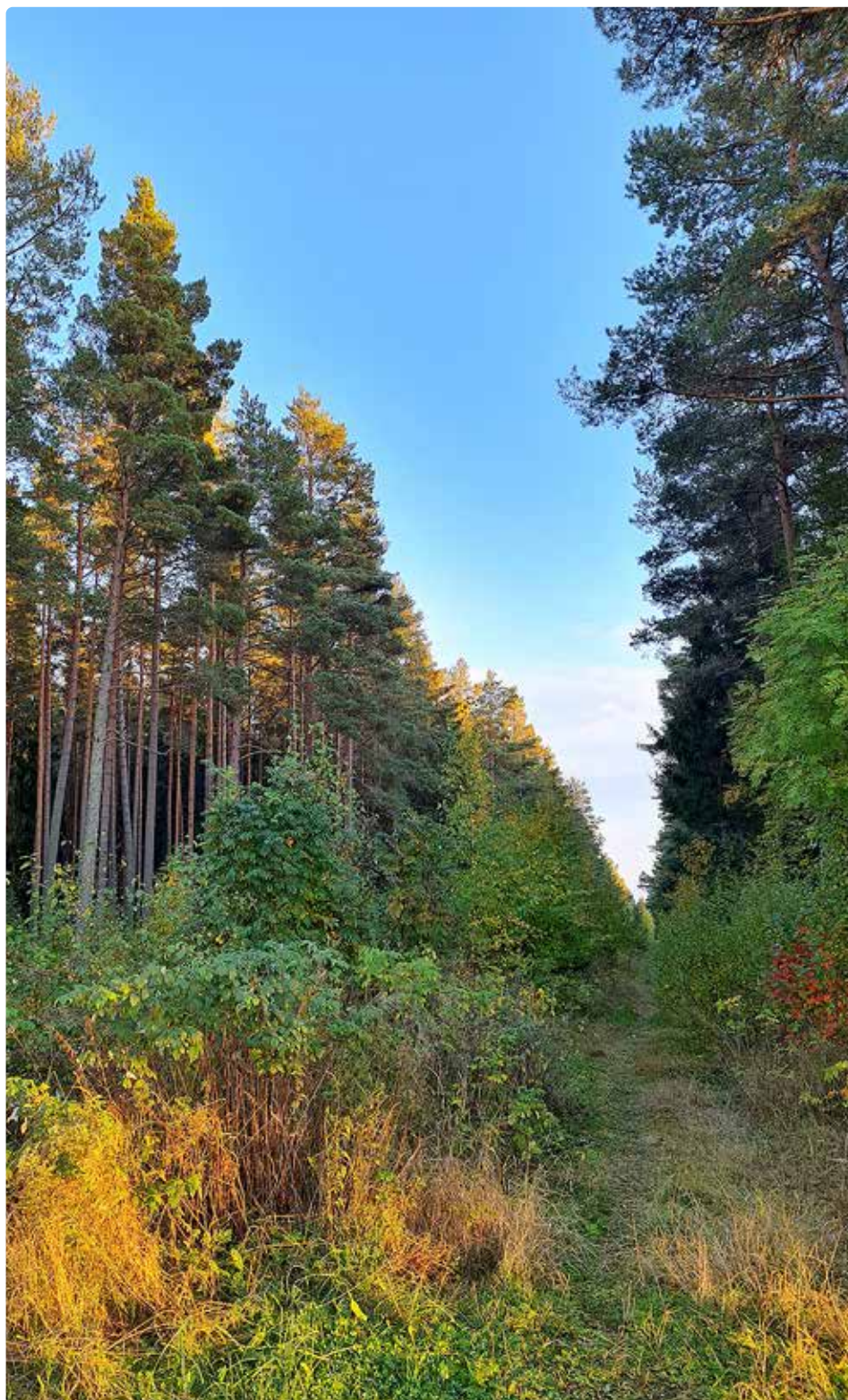
Viimsi maastikukaitseala territooriumil leviv elurikas mets on küll erinevalt Kelvingi maastikukaitsealast olnud tugeva majandus-

mõju all, aga kannab siiski endiselt väärtuslikke looduskoosluseid. Ka seal tuvastati välitööde käigus loodusdirektiivi ilmelisi elupaigatüüpe, kaheksa metsakuklaste pesa, millest kuus linnakuna ja samuti ühe mustrahni "sepikoja" puu.

Oma olemuselt on mõlema moodustatava kaitseala näol tegemist oluliste põtrade ja metskitsede toitumis-, rände- ja varjealaga. Kelvingi maastikukaitsealal elab ja toitub püsivalt hinnanguliselt umbes 3–4 põtra ja vähemalt 7–8 metskitse ning Viimsi maastikukaitsealal 7–8 põtra ja vähemalt 10 metskitse. Läbi rändab mõlemalt alalt loomi aga veelgi rohkem. Lisaks põtradele ja metskitsedele elavad antud aladel nii rebased, hall- ja valgejäneseid, metsnugiseid, oravad kui ka mitmed pisiimetajad. Samuti kasvavad maastikukaitsealadel suured varjulised puud, mis on kõrge potentsiaaliga nii röövlindude pesitsuseks kui ka mitmete nahkhiirte varjupaikadeks. Maastikukaitsealade piires on registreeritud viis nahkhiireliiki: põhja-nahkhiir, pargi-nahkhiir, veelendlane, tiigilendlane ja pruun-suurkõrv. Kavandatavate kaitsealade põhifunktsiooniks on looduse baashüve säilitamine, mis tähendab teisisõnu teistele liikidele sigimis-, varje-, toitumis-, rände- ja talvituspaiakade pakkumist. Mitte vähem olulist rolli mängivad ka nendel aladel leiduvad mustikad ja seened, mis on kohalikele elanikele väärtuslikud looduse hüved.

Muuhulgas on kaitsealade ja metsade eesmärk puhta õhu säilitamine, vee talletamine ja ka tormikahjustuste vältimine. Kui Viimsi poolsaarel metsa poleks, oleksid siinsed alad tuultele palju rohkem avatud.

Loodavatelt kaitsealadelt võib ühtlasi leida mitmeid pärandkultuuriobjekte. "Kõik see väärib edas-

Kelvingi maastikukaitseala.
Foto: Jane Saks

pidi eksponeerimist, et seeläbi saada osaks valla põnevast loodus- ja kultuuriloost. Uued maastikukaitsealad aitavad liita senised kohalikud kaitsealad tervikuks ja lisaks läbi tervise- ja loodusradade võrgu loovad võimaluse ühendada meie külad ja kogukonnad, tugevdades sidet looduse- ja ajaloo," lisas abivallavanem Alar Mik.

Vast kõige olulisem on aga antud kaitsealade moodustamisel nende roll tasakaalustamiseks kogu valla mandriosa arengut ja muutmaks see sedasi kestlikuks. Need looduslikud põlised metsamaastikud vajavad oma liigirikkusega kaitset, olles oluliseks osaks Viimsi valla rohevõrgustiku terviklikkuse moodustamisel.

"Viimsi vallavalitsuse jaoks on meie metsade hoidmine väga oluliseks prioriteediks. Uute looduskaitsealade loomine aitab täiendavalt kaitsta sealset looduskeskkonda ja elurikkust. Kindlasti rajame sinna ka õppe- ja loodusraja," ütles Viimsi vallavanem Illar Lemetti.

Kaitsealadele planeeritavad piirangud

Kaitsealale ei saa olema lubatud ehitada, väljaarvatud ehitised ja rajatised, mis on vajalikud kaitseala kaitsega seotud tegevusteks. Nende hulka kuuluvad ka puhkemajanduslikud rajatised. Olenemata tekkivatest ehituslikest piirangutest säilib võimalus olemasolevaid teid korras hoida. Lisaks on Lauri Klein ekspertiisis välja toonud ühe kaitsealade võimaliku piiranguna ettepaneku lubada kaitseala valitseja nõusolekul ulukite arvukust reguleerida, mis on teatavasti juba mõnda aega Viimsi vallas probleemiks.

Põtrade ning metskitsede arvukus on pidevas kasvutrendis ja ületamas ökoloogilise taluvuse piiri. Nagu kaitsealade moodustamise ekspertiisistki nähtub on ainuüksi kavandatud kaitsealad täna toidu- ja elukohaks ligi 12 põdrale ning 18 metskitsele. Arvukuse suurusel tulenevalt on ka ulukite liikuvus suurem ning lähenev pikk ja pime periood ning talvised teoolud kujutavad kõrgendatud ohtu inimestele ja nende varale. Kuna looduslikke vaenlasi suurulukitel Viimsis pole, võib oodata vaid toidu puudusest ja haigustest tulenevat looduslikku regulatsiooni. Paraku on ka loomade loomulik ränne rohevõrgustiku mittetoimimise tõttu pea võimatu.

Juba mõni aeg tagasi pöördus Viimsi vallavalitsus antud temaga keskkonnaagentuuri poole saamaks nende seisukohta põtrade arvukuse piiramise vajalikkusele Viimsi vallas ja pakkumaks võimalikke lahendusi antud teema lahendamiseks. Keskkonnaagentuuri vastuskirjast lähtub, et probleem antud temaga on olemas, kuid ühtset head lahendit ei ole. Vana viisi aga enam kaua jätkata ei saa ning suurulukite arvukuse reguleerimise osas vallas tuleb midagi ette võtta.

Viimsi vald taotleb Interreg meetmest rahastust

PROJEKT Viimsi vald esitas oktoobri alguses Interreg meetmesse taotluse nimega "Multidimensional storm water treatment in urban areas for cleaner Baltic Sea", lühendiga MUSTBE. Projekti MUSTBE kestvuseks on kavandatud 3 aastat (2023–2026).

Alar Mik
abivallavanem

Projektipartnerite ühine väljakutse on digitaalsete ja tehniliste lahenduste väljatöötamine sademevee valdkonna kavandamisel. Lisaks õppimine, kuidas seeläbi paran-

Purskkaevude väljak – kogukonna pargi projekt. Joonis: SWECO Projekt AS

dada linnalises keskkonnas sademevee käitlust.

Projekt jaguneb kokku kolme tegevussuuna vahel. Esimene tegevussuund keskendub analüüsile ja kavandamisele – alates valgala andmetest ja hüdraulilisest mudelist kuni konkreetse tehnilise lahenduseni. Teine tegevussuund on seotud pilootalade ehitamisega. Ja kolmanda suuna tegevustes keskendutakse monitoorimisele, teabe vahetusele ja koostööle.

Kokku rajatakse viis pilootala, millest üks ala asub Viimsis. Viimsi pilootala on kavandatud Randvere tee 21 kinnistule, kuhu rajatakse sademevee äravoolu viivitav, sademevett puhastav ja tarklahendustega jälgitav kogukonna park. Ala-

le on kavas luua vihmaveel töötav purskkaev, lisaks erinevad veega seotud alad ja lahendused, et seeläbi kujundada meeldiv ja inimkeske avalik ruum.

Taotluse kohaselt on Viimsi vald projekti juhtpartner ja lisaks osaleb partneritena veel 7 asutust kokku kolmest riigist (Läti, Soome, Rootsi). Koostööd tehakse nii omavalitsuste kui ka ülikoolidega.

Projekti eelarveks on kavandatud 3 980 476 eurot, millest taotleb Interreg meetme toetus moodustab 80% (3 184 381 eurot). Viimsi valla tegevuste eelarve on kavandatud kokku mahus 665 688 eurot, millest omafinantseering moodustab 133 138 eurot.

Kodukohast Viimsist kettagolfi maailmameistriks

KETTAGOLF Viimsis sirgunud **Henar Ruudna** (28) sai 20. augustil Horvaatias toimunud kettagolfi tiimide maailmameistrivõistluste kaela kuldmedali.

Marta Vasarik
Viimsi Teataja
kaasautor

Finaalmäng peeti Tšehhis, kelle vastu võitsid eestlased formaadis ette nähtud kõik neli kohtumist, Henar alistas meeste üksikmängus oma vastase tulemusega 6:3. Tiimi kuulusid veel Mauri Villmann, Matjas Villota, Kaidi Allsalu, Kristjan Solodov ja Anneli Tõugjas-Männiste.

Eesti on Henar Ruudna sõnul antud alal üks tugevamaid riike. Kui tulemusi vaadata, siis võib täna julgelt öelda, et Euroopa mõistes oleme absoluutses tipus. "Eriti uhked oleme 30-aastase Kristin Tattari üle, kes ongi lihtsalt maailma parim. Naine krooniti septembri alguses alles teise eurooplasena USA-s Kansases Emporias kettagolfi maailmameistriks. Esimene eurooplane oli rootslanna Birgitta Lagerholm, kelle tulemus jäi aastasse 2004," räägib Ruudna suure uhkusega. Maailma tugevaimaks riigiks peetakse kettagolfs USA-d, sest just seal toimub kõige tihedama konkurentsi ning suurim võistlussari Disc Golf Pro Tour. Euroopas on meie tugevaimad konkurendid soomlased, rootslased ja norrakad.

Süües kasvab isu

Tiimide võistlused on antud alal pigem veidi tagaplaanil. Maailmameistrivõistlusi korraldatakse meeskondadele iga kahe aasta tagant ning koondiski pannakse kokku alles aasta alguses eelneva hooaja ja jooksva aasta koondtabelis olevate tulemuste põhjal. Kuigi uhke medal kettagolfi tiimide maailmameistrivõistlustelt on Henar Ruudnal juba kaelas, siis isiklikult unistab ta Eesti meistrivõistluste võitmisest ning võistlustest nii mujal Euroopas kui ka USA-s. "Oleks tore oma taset maailma absoluutses tipuga võrrelda," põhjendab ta.

Viimasel MM-il Horvaatias lõi Eesti koondises kaasa koos kapteni ja kümme mängijat. Riike, kes oma koondise välja panid, oli 25. "Kuna kaks aastat tagasi õnnestus meil pääseda poodiumi madalaimale astmele, siis tänava võtsime eesmärgiks olla vähemalt sama head või paremad," meenutab Ruudna. Kui kõik mängupäevad möödusid umbes 30-kraadises kuumuses, siis finaalski oli tellitud korralik paduvihm, mis pole eestlaste jaoks kodumaal mitte midagi ebatavalist. "Maailmameistriks tulemine ületas kõik ootused ja veel Eestile nii pidulikult taasiseseisvuspäeval. Kohapeal valitsenud meeleolu ja emotsioone pole võimalik sõnadesse panna!"

Pärit sportlikust perest

Viimsis sündinud ja sirgunud

Henari peres on sport au sees. "Mul on kolm venda, kellest noorim on andekas väravavaht kohalikus jalgpalliklubis. Temast vanuse poolest järgmisel vennal on tugev potentsiaal e-sportlasena läbi lüüa. Vanim vend mängib kettagolfi hobikorras ja vanemad on meile suureks toeks ning fänniklubiks."

Henari tõsisem kettagolfiteekond algas 2015. aasta septembris. "Läksime suure viimsikate pundiga Piritale mängima. Sõbrad olid päev varem n-ö käe valgeks saanud ning tahtsid uuesti proovida. Mingitest reeglitest ega tehnikast polnud kellegi õrna aimugi," meenutab Ruudna ja lisab, et tegelikult ei tekitanud ettepanek metsas ketaste loomisest temas esialgu mitte mingit elevust. "Tegin ettepaneku midagi muud toredat ette võtta, kuid sõbrad veensid mind rajale tulema."

"Varasemalt olen end proovile pannud väga erinevatel aladel ehk mäesuusatamises, jooksmises, tennises, lauatenises, rulliskudel skatepargis sõites ja jalgpallis," loetleb spordimees. "Enamus alasid on kohe ja üsna hästi välja tulnud, kuid discgolfis kogesin esimest korda ebaedu. Kuna olin harjunud võitma ega saanud aru, miks mul visked välja ei tule, siis see motiveeris mind regulaarselt harjutama. Nali naljaks, aga oma esimese individuaalse võiduni kulus seitse aastat ehk siis sain selle kätte alles tänavu. Seda enam tunnen suurt rõõmu ja uhkust meie tiimi saavutuse üle maailmameistrivõistlustel."

Radasid, mille vahel valida, on Eestis palju

Kuigi Viimsis on olemas võimalused kõikvõimalike alade harrastamiseks, siis kettagolfi rada tekkis sinna Raimo Tanni eestvedamisel

alles mõned aastad tagasi. "Mängijad on selle hästi vastu võtnud, rada on üle keskmise tehniline ning nõuab väga mitmekülget visete arsenalit. Ainus miinus on asjaolu, et sellel puudub haldaja, kes tegeleks nii heakorratööde kui ka võistluste korraldamisega," ütleb Ruudna.

Oma lemmikutena nimetab ta avatud distantsiga Elva ja Mäetaguse radasid. "Metsa loodud män-

gualadest meeldivad mulle hetkel enim Kõrvemaa ja Jõulumäe. Samas on olnud kõik mängimise eesmärgist ja soovitud raskusastmest. Harrastajate rajad on vahel professionaalidele ehitatud mängualadest treenimiseks väga palju mõnusamad. Üks hea näide on Tallinna lähedal asuv Kurna kettagolfi rada, mida soovitatakse kindlasti proovida," ütleb spordimees.

Poodiumikohtadele hakkas Henar konkureerima alles tänavu.
Fotod: erakogu

Eesti kettagolfi koondis.

Kettagolf pole Henari jaoks pelgalt hobi, vaid ka töö. "Vastutan igapäevaselt Tallinnas Harku järve ääres oleva Discgolf.ee x Discland kettagolfikeskuse käekäigu eest ning esindan Rootsi kettatootja Latitide 64 tehase tiimi." Aastas on üsna vähe päevi, mil mõni ketas Henari käest lendu ei lähe. Ka on ta alati valmis hüva nõuga teistele abiks olema ning vajadusel koolitama.

Kettagolf sobib kõigile

Tervisespordi vaatenurgast on kettagolf üks ideaalsemaid lahendusi neile, keda värskes õhus jooksmine või kõndimine ei köida. See sobib tõesti igas kaalus ja suuruses inimestele. "Minu jaoks tähendab üks treening kuskil 7000 või 8000 sammu. Pikim päev on olnud 70 000 sammu," toob Henar näite.

Minu jaoks tähendab üks treening kuskil 7000 või 8000 sammu. Pikim päev on olnud 70 000 sammu.

Varustuse osas on see samuti vähenõudlik, sest rajal saab alga- ja kenasti hakkama üldjuhul tavalise jooksutossuga, kuigi tõsisemad mängijad vaatavad pigem suurema tallamustriga ning parema haakuvusega jalanõu poole. Euroopas mängitakse palju igasugustes matkajalatsites, USA-s on rohkem beetonist tiialasid ning seal on parem tossuga, millel on veidi leebem tallamuster. Profimängijad pakivad võistlustele minnes kaasa tavaliselt mitu paari jalanõusid, et olla valmis kõikvõimalikeks ilmastikuoludeks ja rajatingimusteks. "Minu kotist leiab näiteks veel ketaste puhastamiseks ning kuivatamiseks mõeldud rätikuid, nokamütsi, vajadusel vihmavarju, energiabatoonid ja veepudeli. Koti kaal on umbes tosin kilogrammi ja võistluse ajal on seal kuni 28 ketast." Algaja või harrastaja saab hakkama ka kolme kuni nelja kettaga, mis ei nõua ülisuurt investeeringut. "Parimat nõu tasub küsida kas spetsiaalsest poest, laenu-tusest või kas või otse minult. Aitan rõõmuga!" lubab Henar Ruudna.

Eestis on end Disc Golf Metrixi keskkonnas ametlikult registreerinud umbes 25 000 mängijat. "See on Marko Saviaugu loodud veebileht, kuhu on kõikidel mängijatel võimalus oma profiil luua, nädalamänge mängida ja tulemusi üles märkida," tutvustab spordimees ja ütleb, et on ka ise selle lehe aktiivne kasutaja. Ametlikel kettagolfi võistlustel osalemiseks on vaja litsentsi. "Eesti Discgolfi Liidu välja antud litsentsiga pääseb kohalikele karika- ja meistrivõistlustele. Välisriigi võistluste jaoks on vaja taotleda rahvusvahelise discgolfi föderatsiooni litsentsi, millega kaasneb ka unikaalne mängijanimbri, mis jääb sinuga kuni elu lõpuni."

Valmis valla ehitusõiguse rakendat

KOKKUVÕTE Ehitusõiguse rakendamisele keskendunud uuring selgitas, kui palju on tänaseks realiseerimata kehtivate planeeringute ja projekteerimistingimuste alusel lubatud ehitusõigusest. Töö annab ülevaate võimalikest lisanduvatest mahtudest, elanikest ja vajalikest veeressurssidest.

Alar Mik
abivallavanem

Oktoobriks valmis valla-valitsuse poolt tellitud ehitusõiguse rakendamise uuring, millega kaardistati tänane seis kehtivate planeeringute ja projekteerimistingimustega lubatud ehitusõiguse puhul. Töö eesmärk oli kaardistada, kui palju sellest ei ole 2022. septembri seisuga realiseeritud/rakendatud ja seeläbi saada täpne ülevaade lisanduvatest elanikest ning vajaminevatest ressursidest.

Seni puudus vallas täpne ülevaade lisanduvate elanike osas, mis arvestaks kehtestatud planeeringute ehituslikku seisu (mitu ühikut planeeringualal rajatud, palju rajamata, pooleli jne). On planeeringuid, mida on asutud ellu viima, kuid hooned pole rajatud, osadel on osaliselt hooned rajatud – esines kõikvõimalikke olukordi, mida asutigi ükshaaval, kinnistute kaup ja registreid ning planeeringuid kõrvutades üle käima.

Analüüsiti ligi 400 000 andmekannet

Kokku analüüsiti 11 307 kinnistu andmeid, mida võrreldi ehitusregistri andmetega (ehitiste osas ja kaardistati ka 5 aasta jooksul väljastatud projekteerimistingimused), kinnistusraamatu infoga, valla planeeringute registriga, katastriga, AS-i Viimsi Vesi registriga ja planeeringus toodud sisuliste ehitusnäitajatega. Iga kinnistu kohta saadud info jaotati 36 näitaja vahel ning selle analüüsi tulemusena koondati info uuringuga koostatud registrisse (tabel). Valminud register sisaldab detailset ülevaadet kõikide uuringuga hõlmatud kinnistute osas, omades sisulist mahtu üle 407 000 andmevälja. Selle põhjal kõrvutati andmeid omavahel ja tuvastati kinnistud, millel pole ehitustegevust läbi viima asutud.

Töö tulemusena valmis ka ülevaatlik GIS andmebaas, millega saab tutvuda VAAL keskkonna detailplaneeringute menüüs (kaardil on visualiseeritud realiseerimata elamuühikutega kinnistud ja realiseerimata suletud brutopindalaga kinnistud). Igaüks saab vaadata, kas tema kodu läheduses on selliseid alasid, kus on väljastatud kehtiv ehitusõigus.

Realiseerimata on 1836 elamuühikut

Mitte-elamumaadel arvestati ehitusõigusi suletud brutopindala (m²) alusel ning elamumaadel ja teiste sihtotstarvetega maadel, kus on olemas või on lubatud rajada elamu, arvestati ehitusõigusi elamuühikutena (EÜ).

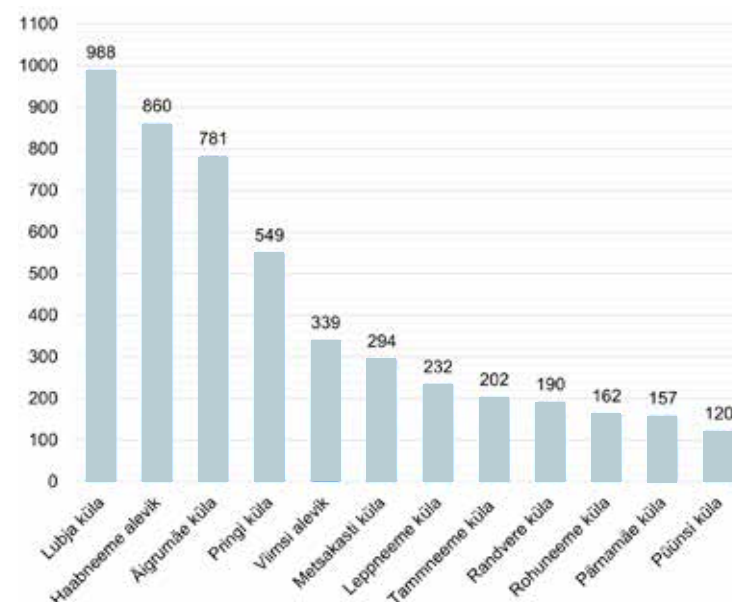
Kokku selgus uuringu tulemusena, et 2022. septembri seisuga on Viimsi vallas realiseerimata elamuühikute arv 1836 EÜ-d. Elamuühiku all on silmas peetud nn korteripõhist arvestust, kus üksikelu on 1 elamuühik, paarismaja moodustab 2 elamuühikut, kortermaja või ridaelamu vastava korterite või bokside arvu elamuühikuid. Uuringu järgi on kõige enam elamu-

ühikuid realiseerimata Lubja külas (353 EÜ-d), Haabneeme alevikus (307 EÜ-d) ning Äigrumäe külas (279 EÜ-d). Suletud brutopinda on rajamata ligi 367 000 m² ulatuses.

Kui palju võib elanike arv kasvada?

Et saada teada kõikide nende elamuühikute realiseerimisel lisanduv võimalik elanike arv, siis korrutati elamuühikute näitaja läbi statistikaameti keskmise leibkonna koefitsiendiga (saartel 2,7 ja mandriosas oli see 2,8 inimest leibkonna kohta). Tulemuseks saadi 5136 lisanduvat elanikku. Enim on potentsiaalseid elanikke lisandumas Lubja külla (988 inimest), Haabneeme alevikku (860 inimest) ja Äigrumäe külla (781 inimest). Kõige vähem on elanikke lisandumas Naissaarele – kolme küla peale kokku 49 inimest.

ÜLE 100 INIMESE JUURDEKASVU ON UURINGU JÄRGI OODATA 12 VALLA ASUSTUSÜKSUSES

Suuremad (üle 80 elamuühikuga) kehtivad planeeringud:

- 1. LUBJA KÜLAS ANTENNIVÄLJAKU DP** – kokku 254 elamuühikut, välja ehitamata 254 EÜ-d (kehtestatud 2007. aastal; osaliselt ÜP kohane; planeeringu elluviimist alustatud, osaliselt taristu rajatud).
- 2. HAABNEEMES LAANEKIVI I-IX JA RAUDLA I-IV DP** – kokku 273 elamuühikut, välja ehitamata 160 EÜ-d (kehtestatud 2005. aastal; ÜP kohane; planeeringu elluviimist alustatud, taristu rajatud ja osaliselt ala hoonestatud).
- 3. ÄIGRUMÄE KÜLAS LOIGU 25 DP** – kokku 209 elamuühikut, välja ehitamata 208 EÜ-d (kehtestatud 1998. aastal; osaliselt ÜP kohane; planeeringu elluviimist alustatud, osaliselt taristu rajatud).

MÄRKUS: realiseerimata ehitusõigus ei tähenda automaatselt elanike kasvu uuringus esitatud 5136 inimese võrra. Pole teada, kas seda õigust kõik kasutavad, kellel on plaanid muutunud, millised elluviimata planeeringud võidakse kehtetuks tunnistada. Samuti ei ole teada, mis aja jooksul õigusi võidakse realiseerida – 5, 10 või 15 aasta jooksul.

Ehitusõiguse rakendatuse uuringu kaart. Punasega on tähistatud elamukrundid, sinine viirutus märgib brutopinda (äri, teenindus, avalik hoone jms). Kaart: Infragate Eesti AS ja Maa-amet

- Asustusüksus
- Hooned
- Muud rajatised
- Maa-alune hoone
- Muu rajatis punktina
- Kõrgrajatis punktina
- Realiseerimata mitteiluhoone
- Hooned kavandatud, püstitamisel või kinnistud liidetavad
- Realiseerimata EÜ, DP/PT puudub
- Realiseerimata EÜ
- Maakorraldus teostamata (ehitusõigusega tühi kinnistu)
- Katastriüksused

uuse ülevaade

Veeressurssidest

Võrreldes planeeringutes kavandatud ja tegelikku veekasutust selgus, et planeeringutes toodud kavandatud veekasutuse summa (1077 m³/ööpäevas) erines kahekordselt arvatud perspektiivsest veetarbimisest. Juba algselt on planeeringutes veeressursi kirjeldamisel olnud ebatäpsusi. Ühtekokku tõi uuring välja, et 5136 inimese lisandumisel ja vastavate brutopindade realiseerumisel (peamiselt ärihooned, avalikud hooned, teenindusasutused jms) on vajalik neile tagada ühtekokku 2472 m³ vett ööpäevas (eeldusel, et kõik tarbivad normi kohaselt, arvestus ei sisalda suvise tipuaja erisusi). Arvestuse aluseks võeti valla vee-ettevõtte tehniliste tingimustega määratud keskmine tarbimisnorm inimese kohta (110 liitrit saartel ja 145 liitrit mandril inimese kohta kogutarve ööpäevas).

Oluline on lisada, et see number ei kajasta kogu vajaminevat veeressurssi – siia lisanduvad olemasolevad hooned, mida pole liidetud vee-ettevõtte võrguga (endised suvilad aiandusühistu piirkonnas jms).

Kuidas edasi?

Edasiste otsuste tegemiseks (arengustrateegia, üldplaneering) on oluline omada põhjalikku ülevaadet. Kokkuvõttes on Viimsi vallas detailplaneeringute või projekteerimistingimustega antud ehitusõigus realiseerimata 97 kinnistul, kuhu on lubatud rajada mitteeluhoone (äri-, tootmis-, teenindushoone või ühiskondlik hoone) ning 1219 kinnistul on realiseerimata elamu ehitusõigus. Suure osa puhul on alustatud planeeringu elluviimist ja seal enam tagasi-

Ehitusõiguse rakendatuse uuringuga saab tutvuda:

■ kodulehel www.viimsivald.ee > Viimsi > Vallavalitsus > Uuringud (avaldatud on üksikasjalik seletuskiri ja kõik uuringu lisad külade kaupa);
■ infosüsteemis VAAL vaal.viimsi.ee > Detailplaneeringud > Realiseerimata ehitusõigus 2022 (avaldatud on kaardi kujul info, millisel kinnistul on kehtiv ehitusõigus).

teed ei ole. Uuring tõi välja ka mitmed aastatetagused planeeringud, mida pole tänaseks asutud ellu viima – nende osas kaalub vallavalitsus edaspidi planeeringu kehtetuks tunnistamist.

Valla uue üldplaneeringuga on muuhulgas vaja määrata elanike arv, millel saavad põhinema meie valla planeeringulahendused, võimalused ja tegevused (sh vee- ja kanalisatsioonitaristu, teedevõrk). Senine kaasamine on näidanud, et elanike arv võiks olla kusagil kuni 30 000 inimest. Kui liita uuringu tulemus ja praegune elanike arv, saame ligi 27 500 inimest. Ka on veel osad planeeringud menetluses, mille puhul tuleb kehtestamist värske uuringu valguses tõsisemalt kaaluda. Eelnev info annab suunad ja ühtlasi piirid uuele üldplaneeringule, aga ka valla arengustrateegia tegevustele, mida üldse võimaldada valla pikaajalises arengus. Et mingid alad valla keskuses korda saaks, siis teatud ressursid on vaja selleks kavandada – selle ja teised olulised Viimsi tulevikustsenaariumid aga otsustame ühiselt üldplaneeringu koostamise käigus.

Kaasamisseminar Viimsi Rannarahva muuseumis. Foto: Signe Valdmann

Põhja-Harju Koostöökogu valmistab ette uue perioodi strateegiat

LEADER Põhja-Harju Koostöökogul on käsil uue perioodi strateegia koostamine, mille käigus pannakse paika Põhja-Harju piirkonna arengusuunad, fookusteemad ning kujundatakse toetusmeetmed järgmiseks viieks aastaks ehk perioodiks 2023–2027.

Signe Valdmann
Põhja-Harju Koostöökogu

Sisendi saamine rohujuuretasandilt on ääretult oluline, sest seisneb ju LEADERi tegevus justnimelt kolme sektori – avaliku, era- ja kolmanda sektori – koostöös.

Seetõttu viidi piirkonna kolmes valas ehk Jõelähtmes, Raes ja Viimsis läbi kaasamiseminarid ning kohtuti eraldi ka iga omavalitsuse juhtkonnaga. Kaasamisseminaridele olid oodatud kõik aktiivsed inimesed, kes soovisid kaasa rääkida uue strateegiaperioodi kujundamisel.

Viimsi vallas toimus kaasamiseminar septembri alguses Rannarahva muuseumis, kus arutati teemadel: millele tuleb Põhja-Harju Koostöökogu piirkonna LEADERi strateegias kindlasti tähelepanu pöörata; mis on Sinu jaoks piirkonna arengu kõige olulisem küsimus; mis on piirkonnas hästi; mille üle võib uhke olla; millised on olnud Põhja-Harju Koostöökogu head kogemused; missugused on piirkonna olulisemad väljakutsed; mida peaks senisest kogemusest lähtuvalt Põhja-Harju Koostöökogu oma tegevuses muutma?

Eelmise strateegiaperioodi kokkuvõtte, strateegia töörühma ettepanekute ja täienduste ning kaasamisseminaridel kogutud tagasiside, ideede ja soovitusete põhjal aitab uue perioodi strateegia kokku tõsta Mihkel Laan OÜ-st Cumulus Consulting, kellel on LEADER-tegevusrühmade nõustamisel ja strateegiate loomisel juba pikaajaline kogemus. Lõplik strateegia tuleb PRIA-le esitada hiljemalt 31.03.2023.

INTERVJUU

■ Juulikuu esimesel nädalal valiti Jõelähtme, Rae ja Viimsi valdasid ühendavale Põhja-Harju Koostöökogule uus juhatuse esimees, kelleks sai senine juhatuse liige Meelis Kasemaa.

Astusid uude rolli väga põneval ajal – praegu on koostöökogul käsil uue perioodi strateegia koostamine. Millele uue perioodi strateegia fookuse seab?

Suures osas ikka samadele eesmärkidele nagu ka varasematel perioodidel. Uusi konkreetseid suundi ei sea, küll aga fookuseerime toetusmeetmete sisu. See on välja tulnud ka kolmes vallas toimunud kaasamisseminaridel osalenute mõtetest, et võiksime keskenduda konkreetsematele valdkondadele.

Olen märganud, et kui LEADERi toetuste jagamise algusaastatel taotleti toetust enim just investeeringutele ja ettevõtluse arendamiseks, siis nüüd on tendents pigem vabaihenduste ja kogukonna arendamisel ja pehmetel ühisprojektidel. COVIDi aeg tõi seda veel eriti esile ning pehmetele ühisprojektidele on küsitud toetusi rohkem kui kunagi varem. Ja selle järgi on ilmselgelt ka vajadus, eriti mis puudutab kolme valla ühisprojekte. Minu nägemuses võiks rohkem raha suunata kogukondliku elu arendamisele ja sidususe tekitamisele.

Aga kindlasti on uuel perioodil märksõnadeks ka külastusettevõtete arendamine ning samuti avaliku ruumi kujundamine ning ettevõtluse ringmajandus.

Uueks tegevussuunaks uuel perioodil saab olema Euroopa Sotsiaalfondi toetuse vahendite jagamine kolmes vallas.

Mis on Sinu jaoks LEADER-programmi suurim väärtus?

Kindlasti rohujuuretasand rahastuseesmärkide seadmisel – LEADER erineb sellest kõikidest teistest EL-i rahastusfondidest. Me ise paneme piirkonnas paika rahastus- ning ka arengusuunad, kuhu soovime liikuda. Meie piirkonna väikeettevõtete, KOV-ide esindajad ja vabaihendused teevad koostööd ning projekte hindavad inimesed meie endi seast.

Mis eristab Põhja-Harju Koostöökogu teistest 26 koostöörühmast üle Eesti?

Esiteks pidevalt kasvav elanikkond – meil ei ole seda muret, et rahvastik väheneks, vaid hoopis kasvab väga hoogsas tempos; teiseks on meil palju noori ning tööealisi elanikke ning kolmandaks piirkonna väga mitmekülgne ettevõtlus. Ei saa salata ka seda, et pigem oleme jõukas piirkond. Need toovad fookusesse hoopis teised eesmärgid, nagu näiteks kogukonna sidususe tekitamine, sotsiaalne ettevõtlus, pendelrände vähendamine, roheline elukeskkonna säilitamine.

Juhatuse esimees Meelis Kasemaa. Foto: erakogu

ENIM ON REALISEERIMATA EHITUSÕIGUSI LUBJAL, HAABNEEMES JA ÄIGRUMÄEL

Asustusüksus	EÜ arv	Suletud brutopind (m²)	Elanike arv	Võimalik veekulu (m³/ööp)
Lubja küla	353	24,124	988	267,98
Haabneeme alevik	307	109,976	860	440,01
Äigrumäe küla	279	1,140	781	146,52
Pringi küla	196	3,503	549	143,38
Viimsi alevik	121	21,992	339	187,40
Metsakasti küla	105	4,531	294	84,11
Leppneeme küla	83	1,314	232	69,74
Tammneeme küla	72	3,788	202	68,31
Randvere küla	68	5,620	190	139,00
Rohuneeme küla	58	2,100	162	35,60
Pärnamäe küla	56	0	157	46,83
Püünsi küla	43	476	120	58,44
Laiaküla	28	9,605	78	73,88
Kelnase küla	15	136	41	4,96
Lõunaküla	10	10,300	27	22,47
Muuga küla	9	89,565	25	49,32
Lääneotsa küla	9	150	24	3,17
Idaotsa küla	8	400	22	2,68
Kelvingi küla	7	843	20	4,34
Tagaküla	5	40	14	1,99
Väikeheinamaa küla	3	0	8	0,89
Miiduranna küla	1	77,316	3	621,22
KOKKU	1 836	366,918	5 136	2 472

Mida soovib viimsilane aastal 2022 –

KOKKUVÕTE Septembris korraldatud rahulolu-uuringu raames paluti Viimsi elanikel hinnata oma kodukoha omavalitsuse juhtimist, rahulolu teenustega ja üldist valla arengusuunda. Elanikel on selge visioon: vähem juurdeehitust, rohkem rohelust ja kvaliteetseid kohalikke teenuseid. Siiski oli nii mitmeski teemas vastajate arvamuste vahel lahknevusi.

Liia Lõpp

partnerlussuhete juht

Küsitlus hõlmas 14 valdkonda, mis elanikke kõige otsesemalt puudutavad. On näha, et viimsilaste kaasarääkimise soov on kõrge ja paljud leidsid ka aega pikematele küsimustele vastata. Oma hinnangu andis rahulolu-uuringus 1262 elanikku, mis on ca 200 vasta- ja võrra rohkem kui eelmisel korral, aastal 2019. Kõige aktiivsemad olid vastajatest naised (66%) vanusegrupis 30–49 ning elanikud, kes on Viimsis elanud 16 aastat ja rohkem (53% kõikidest vastajatest).

Uuringu tulemused annavad teadmise, millised on elanike ootused valla arendamisele ja see annab vallavalitsusele väärtusliku sisendi. Uuringu tulemused saavad sisendiks Viimsi valla pikaajalise arengukava loomisel, mis seab arenguplaanid aastateks 2023–2045. Sarnane uuring viidi läbi ka 2019. aastal. Üldpildis on keskmine rahulolu 2022. aastal veidi tõusnud võrreldes 2019. aasta tulemustega, aga mitu teemat vajab veel tähelepanu ja tööd. Uuringu viis läbi aastatepikkuse kogemusega konsultatsioonibüroo HeiVäl Consulting, kes on teostanud hulgaliselt uuringuid nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil.

Kaks olulist suunaseadmist

Käesoleval aastal on käima lükatud valla arengus kaks äärmiselt olulist protsessi, mis on kõige tähtsamateks teejuhisteks Viimsi valla arengus tulevikus. Need on valla uus üldplaneering koos vajalike mõju- ja ressursiuuringutega, mis paneb paika kogu valla ruumilised eesmärgid ja arengustrateegia aastaks 2045.

Rahulolu-uuringule vastanud on leidnud, et Viimsi avalik ruum vajaks paremat läbimõttlemist ja kaasajastamist, sest see ei lähtu kohalikest elanikest. Üheks kõige südamelähedasemaks teemaks on elanike jaoks valla funktsionaalse keskuse puudumine koos parkide, toidukohtade, vaba aja veetmise jms teenustega.

Arengustrateegia ja üldplaneering annavad peamised juhised vallajuhtidele, millises suunas Viimsi vald areneb. Ja mis kõige olulisem – vallaelanikule tekib selgem ülevaade, kuhu suunas vald ruumilise planeerimise osas liigub, kuhu rajatakse uusi hooneid, kuhu kerkib spordihooned või kool/lasteaed, kuhu planeeritakse rohealad ja millised piirkonnad jäävad muutmataks.

Elanike arvamuste lahknevus

Uuringule vastajate seas eristub selgelt kaks huvigrupi, kes näevad Viimsit erinevatest perspektiividest. Ühelt poolt pikemat aega vallas elanud viimsilased (elanud vallas 16 aastat või enam), kes on kriitilisemad arengu ja uute investeeringute osas, ning positiivsemalt meelestatud uued tulijad, kes pigem ootavad uusi rajatisi lasteaedade, koolide, spordihoonete ja erateenuseid pakkuvate keskuste näol. Soovituse indeksi järgi soovivad kõige rohkem Viimsi valda elukohana need elanikud, kes on siin elanud kuni 5 aastat. Need, kes ise juba kauem vallas elanud on, need enam teistele ei soovita (78 vs 57 punkti). Kuni 5 aastat vallas elanud vastajad hindasid oluliselt kõrgemalt ka elukeskkonda (75 vs 65 punkti). Samas kommunaalteenustega rahulolu ja lojaalsus vallas elamise osas oli kõrge läbivalt kõikides gruppides (78–81 punkti).

Viimsi vallavanema Illar Lemmeti sõnul on uuringu tulemused vallavalitsusele oluline sisend mõistmaks, millised on viimsilaste mõtted ja ootused seoses elukeskkonna ning teenustega, mida vald pakub. “Mul on hea meel, et ligi 1300 viimsilast leidis võimaluse oma mõtete jagamiseks. Kogukonna kaasamine on meile oluline ja tänan kõiki osalenuid! Need mõtted ei jää sahtlisse, vaid saavad sisendiks nii uue üldplaneeringu koostamisel kui ka valla pikaajalise strateegia loomisel, millega oleme juba alustanud ja millega seisame hea selle eest, et Viimsi oleks aastaks 2045 just selline nagu viimsilased ootavad. Kindlasti saab meile Viimsis olema suur väljakutse, kuidas kogukonna ootustes leida keskteed ja liita huvigruppe, kes näevad Viimsi tulevikku erinevalt,” sõnas vallavanem.

Taristu, lasteaiaid ja koolid peaks valla kasvule järgi tulema

Uuringus tõstatas ühe probleemi-na aktiivne ehitustegevus ja sellega kaasnev kasvav elanike arv. Vallavanema sõnul on näha, et inimestele jääb arusaamatuks, miks see

Viimsi raamatukogu lasteosakond. Viimsi raamatukogu sai kogu küsimustiku kõige kõrgemad hindepunktid.
Foto: expo-rabbit.com

toimub. “Viimsi vallas toimuv ehitustegevus on täna võimalik vaid varem tehtud otsustele tuginedes. Saan kinnitada, et vald on sellel aastal alustanud vaid mõned üksik- elamuga seonduvad detailplaneeringud. Enamus taotlusi on jäänud vallavalitsuse poolt rahuldamata ja ehitustööd, mida me näeme, on varem kehtestatud detailplaneeringute realiseerimine,” selgitas vallavanem.

Rahulolu-uuringule vastajad ootavad valla planeeringul suuremat läbimõeldust. Palju leiti, et avalik ruum on järk-järgult paremaks muutumas, teid on korraldatud ja uusi hooneid rajatud (kõrgelt hinnati spordirajatisi, raamatukogu, mainiti ka äsja avatud Artiumi), kuid endiselt on rahulolematust Haabneeme keskusega ja nõukogude ajast pärinevate lagunenud hoonetega.

Valla juhtkond on korduvalt välja öelnud, et eesmärk on elanikkonna juurdekasvu pidurdamine ja valdav osa seni ellu viimata toimuvast elamuüliitusest on viimase paari aastakümne jooksul kehtestatud detailplaneeringute tulemus. Viimsi vald on jätkuvalt atraktiivne paik elanikele ja siinset keskkonda hindavad paljud.

Küll aga on oluline, et iga Viimsis tegelikult elav inimene end rahvastikuregistris ka ametlikult viimsilaseks registreeriks. See annab võimaluse arvestada õigete andmetega ja arengut planeerida vastavalt tegelikule elanike arvule, kes faktiliselt vallas elavad ja siinseid teenuseid tarbivad. Samuti laekub iga registreeritud elaniku pealt valla eelarvesse osa füüsilise isiku makstavast tulumaksust, mis mõjutab otseselt valla eelarvet ja võimekust teha investeeringuid.

Rahul ollakse teemadega lapsed, haridus, vaba aeg, kommunaalteenused

Teemade lõikes on Viimsi valla elanikud kõrgelt hinnanud kommunaalteenuste ja lojaalsuse teemaplokke. Võrreldes 2019. aasta uuringu tulemustega on tõusnud

ELANIKE ARVU MUUTUSED VALLAS 2019–2022

	2019	2020	2021	2022
Elanike arv	20 728	21 358	21 974	22 336*
Juurde registreeritud elanikud	616	336		
sh Viimsis registreeritud sünid	254	141		

* seisuga oktoober 2022

rahulolu teehoiu ja elukeskkonnaga.

“Võrreldes 2019. aastaga on tõusnud rahulolu teehoiu ja elukeskkonnaga (79 punkti 100-st), millele vallavalitsus on viimastel aastatel erilist rõhku pannud. Tagasisidest selgus, et küsitluse osalenud inimesed toetavad sademevee säästlike süsteemide rajamist ja palju head tagasisidet sai ka peatänavaprojekt,” sõnas abivallavanem Alar Mik.

Kõige kõrgemalt on hinnatud lojaalsust, mida hinnati küsimusega, kas nähakse end Viimsi valla elanikuna ka viie aasta pärast. Elanikud on kõrgelt hinnanud vaba aja veetmise võimalusi, laste ja haridusega seotud teemasid. Vaba aja teemaplokis said kõrgeimad hinnad raamatukogu teenus (88 punkti), suvised sportimis- ja puhkamisvõimalused (75 punkti) ning rahulolu vallas korraldatavate ühisüritustega (74 punkti).

“Rahulolu vaba aja veetmise võimalustega püsib 2019. aasta tasemel. Siinjuures tuleb arvestada, et vahepeale on jäänud koroonaaastad, mis mõjutasid kultuurist ja spordist osavõttu suurel määral. See, et hinnang on jäänud samaks, näitab, et kultuuri- ja spordikorraldajad on hoidnud ka kriisiajal väga kõrget tegutsemise taset,” ütles kultuuriosakonna juhataja Harri Ausmaa.

Laste ja hariduse valdkonnas hinnatakse kõrgeimalt Viimsi gümnaasiumi hariduse kvaliteeti (84 punkti), lasteaiateenuse (77 punkti) ning vallas pakutava huvialategevuse taset (80 punkti). Kui Viimsi gümnaasiumi poolt pakutavat hariduse taset hinnatakse kõrgelt, siis vabas vormis esitatud vastuste järgi on näha, et leidub

ka vastajaid, kes ei ole rahul riikliku gümnaasiumisüsteemiga, kus kõik õpilased konkureerivad gümnaasiumikohtadele võrdsetel alustel, mis jätab vallas elavatele lastele väiksemad võimalused kodukohas haridusteed jätkata.

Mugavus ja looduse poolt pakutav keskkond

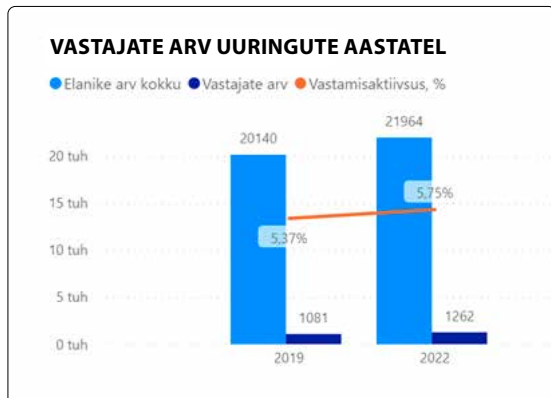
Viimsilane hindab seda, kui “kõik on lähedal, ent mitte päris külje all”. Vastustes kõlas rahulolu sellega, et järjest enam on võimalik saada kogu eluks vajalik Viimsis kohapeal. Seda on ilmselt soodustanud ka viimaste aastate arengud, mis võimaldavad paljusid teenuseid tarbida üle interneti ise kohale minemata.

Valla väärtustena nähti peamiselt:

1. kaunis mitmekesine looduskeskkond (22% vastajatest);
2. turvaline elukeskkond (18%);
3. hea keskkond, kus lapsi kasvata da (17%);
4. mõnus mereõhk ja kaunid rannad (16%).

Mureks on maine, kuuluvustunne, sotsiaalvaldkond ja juhtimine

Viimsi elanik näeb valla juhtimises arenguruumi, kuid oma elukoha ja elukeskkonnaga ollakse üldiselt rahul. Kõige suurema rahulolematuse valla juhtimise osas tingib ametnike vastamise kiirus ja kompetentsusele antud madalad punktid. Viimsi valla poolt pakutavate teenuste üldist rahulolu hinnati ka suhteliselt madalalt (65 punkti), samas eraldi valdkondadena vaadates on punktisummad kõrgemad. Antud valdkonnas esitati elanikele järgmisi väiteid: ametni-

kas me oleme kõik ühel meelel?

ke toimingute tegemine vallas on kiire; asjaajamine on lihtne; olen vallavalitsuse tegemistest piisavalt informeeritud; ametnikud on kompetentsed; elanikke kaasatakse valla arengu kavandamisse. See tagasiside on heaks peegliks, et näha, mille osas peame rohkem pingutama.

Valla mainet hinnati 64 punktiga sajast, valla juhtimine sai 54 ja kuuluvustunne 55 punkti. Kuuluvustunde teema all oli kõige suurem rahulolematust kõikides omavalitsuses keeruliseks teemaks oleva elanike kaasamisega. Elanikud tunnevad, et nad ei saa oma elukeskkonna arengut mõjutada. Samas lojaalsus ja rahulolu on kõrge. Küsimusele, kas näen end ka viie aasta pärast Viimsi elanikuna, vastati kõrge 79 punktiga. Kui vastajate taustatunnuste lõikes vaadata, siis kõige suurem rahulolematust on külade osas Muuga, Pringi, Rohuneeme ja Tammneeme elanike hulgas (valla juhtimise ja kuuluvuse osas kõik alla 50 punkti) ja vanuserühmas 60–69-aastased.

Sotsiaalvaldkonna osas hindasid vastajad rahulolu hoolekandeteenustega, valla sotsiaaltoetusteid ja raviteenuste pakkumist heaks. Kogu teemaploki hindepunktid kasvasid küll grammi võrra võrreldes eelmise uuringuga (59 punktilt 61 peale), kuid kindlasti perearsti teenuse kättesaadavuse probleemid ja sotsiaalvaldkonna mitmed tundlikud teemad vajavad endiselt tähelepanu. Samas tõi uuringu teostaja välja asjaolu, et paljud Viimsi valla elanikud ei ole hoolekande ja sotsiaaltoetuste teemadega kokku puutunud ning andsid seega keskmise (viis palli kümnest) hinnangu näitamaks, et ei ole ei rahulolematust ega rahulolu selle valdkonnaga. Seega vajab valdkond kindlasti sügavamat hindamist, millised ootused elanikel sotsiaalteenuste osas on.

Lisaks punktide andmisele oli vastajatel võimalik välja tuua vabas vormis vastuste näol probleemsemaid kohad, kus soovitakse tugevamalt valla sekkumist. Toome siinkohal ära enim mainitud teemad:

1. meditsiiniteenuste, eriarstiabi ja perearsti teenuse kättesaadavus (koostöö perearstidega);

2. Pirita-Viimsi ummikud hommikuti ja õhtuti (koostöö Tallinna linnaga), vallasisesed liiklustiheduse probleemid;

3. Viimsi keskväljaku/peatänavarendus (erakätes olevate maade jõulisem arendus ja keskuse väljaarendamine);

4. põhikoolijärgsete koolikohtade loomine, riikliku gümnaasiumi või keskharidust pakkuvate täiendavate kohtade loomine;

5. ühistranspordi edasiarendamine, bussiterminali loomine, ühendused Tallinnaga, sh bussi number 1 pikenduse loomine Viimani. Pargi-ja-reisi-parkla kasutuselevõtt.

Elanike tulevikunägemused lahknevad

Tugevamalt kriitiline on elanik, kes on elanud vallas üle 20 aasta. Selle ajaga on vallas palju muutunud, ehitatud on palju uusi hooneid, kaubanduskeskuseid, koole jpm. Uued elanikud näevad seda positiivse muudatusena, et teenused on lähedal ja vajadus igapäevaselt linna sõita puudub, maanteed laienevad, põlisviimsilane näeb seda pigem negatiivse arenguna.

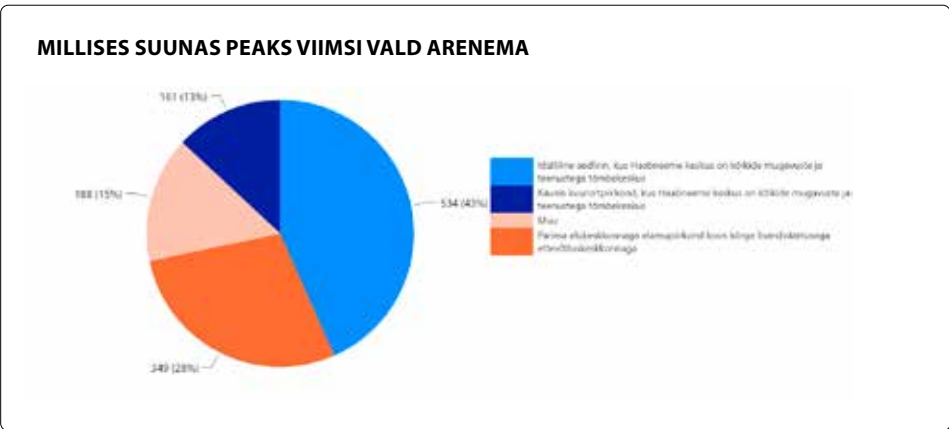
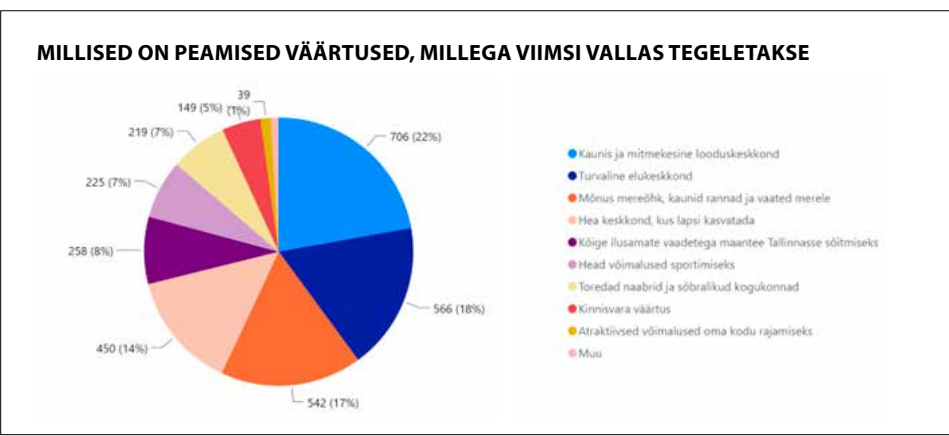
Samamoodi joonistus välja erinevus ootuste vahel, kus ühelt poolt oodatakse suuri arendusi, näiteks rannapromenaadi ja kohvikute arendus, turismi soodustamine, ettevõtluse valda toomine ja suurte mänguväljakute rajamine keskusesse, teisalt soovib osa elanikkonnast rahulikku elutempot ning nende hinnangul inimeste suurem liikumine ja uued arendusprojektid pole kindlasti oodatud.

Peamised eelkõige erasektori poolt pakutavad teenused, millest elanikud puudust tunnevad, on kaubanduskeskused, riide- ja jalatsipoed, tervishoiuteenused, töökohad, meelelahutus- ja toitlustuskohad ning pangateenused.

Viimsi aastal 2045

Milline on Viimsi vald aastal 2045? Üks oluline küsimus, millele vastati, oli: millises suunas peaks Viimsi vald arenema:

1. idülliline aedlinn, kus Haabneeme keskus on mugavuste ja teenustega tõmbekeskus;
2. parima elukeskkonnaga elamu-

mupiirkond koos kõrge lisandväärtusega ettevõtluskeskkonnaga;

3. kaunis kuuortpiirkond, kus Haabneeme keskus on kõikide mugavuste ja teenustega tõmbekeskus.

Lisaks valikvastustele sai anda vabas vormis seisukohti. Palusime nimetada kolm olulist teemat, millega Viimsi vald peaks järgneva 10 aasta jooksul kindlasti tegelema. Peamised teemad, mida välja toodi:

1. roheluse ja metsade säilitamine, rannaalade korrashoid;
2. kergliiklusteede ehitus, parkide, mänguväljakute ja rattateede arendus;
3. sportimisvõimaluste arendus, staadionid, spordiväljakud;
4. hooletusse jäetud kruntide arendus keskuses, kalatööstuse, kolhoosiaegse infra edasiarendus, erakätes olevate maade arendamise nõudmine;
5. sooviti riidepoode, aga lisaks kaubandusele ka muid lisaväärtusi;
6. elanike juurdevoolu pidurdus;
7. kooli- ja lasteaiakohtade pakumine;
8. ühistranspordi parem korraldamine, paremad ühendused linna, busside lõpp-peatuste juurde

tasuta parkla, paindlikumad bus-siühendused;

9. Viimsi keskuse, peatänavarendus;

10. noorte ajaveetmiskohad;

11. rannaalade, eelkõige sup-luskohtade juurdeloomine, rannapromenaadi rajamine (vrdl Pärnu), rannala parem ärakasutamine;

12. töökohtade loomine;

13. tugevam kontroll uute detailplaneeringute kehtestamise üle, sh ka tulevastel valla juhtidel;

Haabneeme rand. Foto: erakogu

Artium. Foto: Tiit Mõtus

14. kohaliku kultuuri ja identiteedi loomine, kogukonnatunde tekitamine, maine parandamine.

Lahendus on tasakaalu leidmine

Viimsi tuleviku kirjeldamise seisukohalt saavad olema kesksed uus pikaajaline arengustrateegia ja üldplaneering. Suur väljakutse saab olema kogukonna kaasamisega ühise visiooni kokkuleppimine. Küsimus on selles, kuidas leida tasakaal viimsilaste poolt väärtustatud aedlinliku miljöö ja avaliku ruumi arengu vahel, et see vastaks elanike ootustele kaasaegsest elukeskkonnast.

Uuring näitab selgelt, et arvamused ja ootused valla tuleviku osas lahknevad elanike seas. See, kuidas leida ühiskondlik kokkulepe ja eri osapooli arvestav nägemus, on elanike kätes, kes on väga oodatud kaasa rääkima nii strateegia kui ka üldplaneeringu osas. Hea meel on selle üle, et viimsilaste ühine huvi on looduskeskkonna mitmekesisuse säilitamine ja rohealade laiendamine.

Palju oli uuringus tagasisidet selle kohta, kuidas tunnetab elanik enda võimalusi valla arengus kaasa rääkida. Peamine valla arengudokument järgmistel aastakümnetel saab olema valla üldplaneering, mis määrab ära kogu Viimsi mandriosa ruumilise planeeringu. Avalik ruum on elukeskkonna osa, mida tunnetab elanik igapäevaselt kõige rohkem. Selle dokumendi visioonist joonistuvad ka selgelt välja plaanid valla keskuse arenduse osas, rohealad ja rohekoridori loomise ja maastikukaitsealade laiendamise osas.

Üldplaneeringu ülesandeks on ka leida, mis on maksimaalne elanikkond, mida Viimsi kannab välja, säilitades hubase elukeskkonna, looduse ja veeressursid, ning suudab tagada vajaliku infrastruktuuri.

Põhjalikumalt on võimalik elanike rahulolu-uuringu tulemustega tutvuda valla kodulehel www.viimsi.ee/rahulolu2022. Interaktiivses keskkonnas on võimalik sorteerida tulemusi erinevate taustatunnuste, näiteks vanuse, elukoha, töökoha jms alusel.

Vald tänas ja tunnustas haridustöötajaid

HARIDUSTÖÖTAJAD Viimsi haridusasutused on hiljutise elanike rahulolu-uuringu põhjal vallaelanike seas kõrgelt hinnatud. Meie õpetajad teevad head ja vastutusrikast tööd ning väärivad kõik tunnustamist ja märkamist.

Aet Tampuu
üldhariduse vanemspetsialist

S eetõttu on tavaks korraldada iga aasta oktoobris haridustöötajate tänuüritus. SSEL aastal toimus see 7. oktoobril Viimsi Artiumis, õpetajaid tervitasid vallavolikogu esimees Lauri Hussar ja vallavanem Illar Lemetti, õhtu kulmineerus ansambel Trad.Attack! haarava etteastega. Tänuüritusel kuulutati välja aasta haridustöötaja ja -teo laureaadid. Tiitliga kaasneb tänukiri ja preemiasumma, mille suurus sel aastal on 1412 eurot.

□ **Aasta haridustöötaja 2022** tiitli pälvis Viimsi kooli õpetaja Karin Keert suurepärase ja tulemusliku töö eest geograafiaõpetajana, õpilaste innustamise ja inspireerimise eest läbi teemanädalate korraldamise ning õiglase kaubanduse ideede laiemat tutvustamist ja tegevuste läbiviimise eest.

Karin Keert: "Viimsi valla haridustöötaja 2022 tiitel tuli mulle suure üllatusena. Kool on organi-

satsioon, kus üksi tegutseda on raske. Seal juhtuvad suured asjad, kui tehakse koostööd, toetatakse üksteist ja jagatakse häid näpunäiteid kolleegidega. Minu ümber on iga päev nii palju uuendusmeelseid, tarku ja toredaid inimesi, et alati tundub, et kuskil miskit toimub ning kellelgi on uued põnevad projektid käsil. Olen õnnelik, et elu on mind viinud kokku uudishimulike õpilaste, toetavate kolleegide ja koostööd pooldavate lapsevanematega. Proovin oma igapäevastes tegemistes lähtuda sellest, et õpilasel oleks hea tunnis olla ja ta tahaks anda antud hetkel endast maksimumi. Kuna mina õpetan põhikooli viimases kooliastmes, siis soovin, et õpilasel oleksid Viimsi koolist lahkudes nii head teadmised, et järgmine uks avaneks ja ta saaks edasi õppida.

Soovin, et õpetajaamet oleks ühiskonnas hinnatum ja õpetajaid rohkem usaldataks."

□ **Aasta haridustegu 2022** preemia kuulub MLA Viimsi Lasteaiad Uus-Pärtele majale sotsiaalse ja haridusliku mõõtmega toidupanga projekti "Tee üks heategu" läbiviimise eest.

Kerli Noormänd-Sinimeri (Pihlamarjade rühma õpetaja) ja **Jana Rebane** (Uus-Pärtele maja ja Pargi

maja õppejuht): "Uus-Pärtele maja on eelmise aasta jooksul algatanud päris mitu uut traditsiooni, nende hulgas ka tunnustuse pälvinud projekti, mille algatajaks oli Pihlamarjade õpetaja Kerli, kes tegi ettepaneku tuua maja traditsioonide hulka veel ühe, olulise traditsiooni – teha heategusid.

Väärtusi ja hoiakuid kujundame me eelkõige läbi kogemuse ja tegude. Selline traditsioon aitab õpetada lastele läbi heategude märkamist ja hoolimist, südamlikkust, headust ja soojust ning seeläbi kasvavad neist ka oluliselt märkavamad ja hoolivamad täiskasvanud.

Uus-Pärtele majale omistati tiitel küll vaid ühe projekti eest, kuid heategude tegemine jääb kindlasti meie maja traditsiooniks. Jätka-me ka tihedat koostööd Pihlakoduga ning plaanime tulevikus teisi erinevaid sotsiaalseid huvigruppe esile tõsta. Aitäh kõigile peredele ja õpetajatele abi ning Viimsi vallale märkamise ja hoolimise eest!"

Tänukirjad anti üle 42 silmapaistvale õpetajale:

□ **Airi Pärn** – pühendunud töö eest MLA Viimsi Lasteaiad Uus-Pärtele majas abiõpetajana.

□ **Annabel Tsjarov** – professionaalse, pühendunud ja südamega tehtud töö eest HEV õpilaste õpetajana ning haridustehnoloogina Püüsi koolis.

□ **Annaliis Tiidus** – südamega tehtud töö eest, nii õpilasi kui ka kolleege toetava suhtumise ning mõistmise eest Viimsi kooli psühholoogi ja klassijuhatajana.

Tunnustuse saanud haridustöötajad. Foto: Annika Haas

õnnitleme!

Reesi Kuslap valiti aasta gümnaasiumiõpetajate kategoorias aasta õpetajaks. Foto: erakogu

Aasta õpetaja Reesi Kuslap

Viimsi gümnaasiumi ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja Reesi Kuslap valiti aasta õpetaja galal 2022 "Eestimaa õpib ja tänab" aasta gümnaasiumiõpetajate kategoorias aasta õpetajaks!

■ **Reesi Kuslap:** "See tunnustus on minu jaoks kindlasti väga tähtis. Kõige emotsionaalsem hetk oli tegelikult septembri alguses, kui sain teada, et mind on valitud kolme nominendi hulka, siis nutsin suurest rõõmusest. Mõtlesin, et olen kõik need üheksa aastat teinud õiget asja, iga pingutus ja raskus on olnud seda väärt. Teen tõesti oma tööd südamega ja proovin õpetada nii, et mul endal oleks õpilasena tunnis põnev olla. Tunnen, et olen end pidevalt täiendanud ja igal aastal uusi väljakutseid vastu võtnud. Suur rõõm on teist aastat olla ka noorte õpetajate juhendaja programmis Noored Kooli.

Aasta õpetaja tiitli eest olen väga tänulik – ma ei olnud sugugi kindel, et just mina selle saan, sisimas lootsin, aga viimase hetkeni ei teadnud, kellele auhind läheb. Täna oma koolijuhti Karmen Pauli, kes minu kandidatuuri esitas! Olen liigutatud, et nii paljud inimesed minusse uskusid ja mulle kaasa elasid, õnnitlusi tuli pärast võidu avalikustamist väga palju.

Kindlasti jätkan oma valitud rada ning propageerin õpetajaamet ka tulevikus. Teen kõik, mis minu võimuses, et Eesti koolides töötaksid haritud ja motiveeritud õpetajad, kes saavad oma töö eest õiglast tasu. Aasta õpetaja tiitel aitab mul õpetajaameti kuvandit ja mainet ühiskonnas tõsta. Täna veel kord kõiki, kes mulle kaasa elasid ja õnnitlesid!"

□ **Anneli Saluri** – suure hoolimisega tehtud töö eest õpilaste toetamisel koostöise abiõpetajana Viimsi koolis.

□ **Annika Paat** – pikaajalise ja pühendunud töö eest MLA Viimsi Lasteaiad Leppneeme maja abiõpetajana.

□ **Cathy Ojaste** – laste, vanemate ja kolleegide toetamise mõistmise ning koostöise töötamise eest Viimsi kooli psühholoogina.

□ **Diiana Balandina** – pühendunud ja tulemusliku töö eest muu kodukeelega õpilaste õpetamisel, kasvatamisel ning integreerimisel Randvere kooli õppekeskkonda.

□ **Egle Uibopuu** – pühendumuse ja kohusetundega tehtud töö eest eesti keele õpetajana Haabneeme koolis.

□ **Elle-Riin Ulfsak** – pühendunud ja suure hoolimisega tehtud töö eest klassijuhataja, aineühenduse juhi ning eesti keele õpetajana Haabneeme koolis.

□ **Eteri Parts** – muusika toomise, loomise ja järjepideva kasvatamise ning muusikaliste traditsioonide hoidmise eest Randvere koolis.

□ **Eve Kukk** – pikaajalise pühendumise ja sihikindlalt tehtud töö

eest Püünsi koolis.

□ **Evelin Õunap** – muukeelsete õppijate toetamise ja KiVa meeskonna juhtimise eest Viimsi koolis.

□ **Helen Viljamaa** – järjepideva ja südamega tehtud töö eest klasiõpetajana ning õppeprotsessi mitmekesistamise eest kaasaegsete tehnoloogiliste vahendite julge kasutamisega Haabneeme koolis.

□ **Helgi Moor** – pikaajalise ja pühendunud töö eest MLA Viimsi Lasteaiad Randvere maja õpetajana.

□ **Hille Savi** – ürituste korraldamise, aineühenduse juhtimise ja suure hoolimisega tehtud töö eest muusikaõpetajana Haabneeme koolis.

□ **Ilana Veltbach** – professionaalse ja pühendunud töö eest vene keele õpetajana Püünsi koolis.

□ **Ivar Reimann** – suure panuse eest Viimsi kunstikooli arengusse aktiivse koolielu kujundajana.

□ **Jana Skripnikov** – pikaajalise pühendumuse ja südamega tehtud töö eest psühholoogina ning meeskonna liikmena Haabneeme koolis.

□ **Karin Merilepp** – pühendunud töö ning muu kodukeelega õppijate märkamise, toetamise ja hooliva suhtumise eest Viimsi koolis.

□ **Karolina Lõhmus** – rahvusvahelise noorsootöö edendamise eest Viimsi vallas.

□ **Katrin Sakk** – pühendunud töö ning HEV õppijate märkamise ja toetava suhtumise eest Viimsi koolis.

□ **Kristi Tops** – pikaajalise pühendumise ja sihikindlalt tehtud töö eest Püünsi koolis.

□ **Kristina Lind** – pikaajalise ja pühendunud töö eest MLA Viimsi Lasteaiad Karulaugu maja õpetajana.

□ **Laura Valdma** – professionaalse ja pühendunud töö eest klassiõpetajana Püünsi koolis.

□ **Liisa Kirschbaum** – loomingulise talendi rakendamise eest MLA Viimsi Lasteaiad Päikeseratta maja abiõpetaja töös.

□ **Ly Lumiste** – muusikaarmastuse toomise eest laste ellu MLA Viimsi Lasteaiad Uus-Pärtle majas.

□ **Maire Linnas** – pikaajalise ja pühendunud töö eest MLA Viimsi Lasteaiad Laanelinnu maja abiõpetajana.

□ **Mare Müürsepp** – väsimatu töö eest Randvere kooli õpilaste vaimse arengu toetamisel, täisväärtuslikeks ühiskonnaliikmeteks suuna-

misel ja meeskondliku ühtekuuluvustunde ülalhoidmisel.

□ **Mari-Ann Mardo** – pühendunud töö eest abiõpetajana ning uuenodusliku ja loomingulise panuse eest kunstõpetuse õpetajana Püünsi koolis.

□ **Marianne Vainola** – pikaajalise pühendumise ja sihikindlalt tehtud töö eest Püünsi koolis.

□ **Mari-Liis Rahumets** – meeldejäävate aktuste ja ürituste organiseerimise eest Viimsi koolis.

□ **Maris Esko** – pühendunud töö ning HEV õppijate märkamise ja toetava suhtumise eest Viimsi koolis.

□ **Marju Kosmin** – kohusetundliku ja pühendunud töö eest MLA Viimsi Lasteaiad Päikeseratta maja abiõpetajana.

□ **Marju Usk** – professionaalse, pühendunud ja sihikindla töö eest sotsiaalpedagoogina ning Ukraina laste toetamise eest Püünsi koolis.

□ **Ninel Sild** – märkamise, toetamise, julgustamise ja pühendumise eest Randvere kooli õpilaste, nende vanemate ja koolitöötajate vaimse, füüsilise ja emotsionaalse keskkonna hoidmisel ja parendamisel.

□ **Priit Palomets** – väsimatu pühendumise eest noorte tööõpetuse,

tööeetika ja püsivuse ülesleidmisel, arendamisel ja hoidmisel – tänu Teile on Randvere kooli õpilastel eluks vajalikud oskused ja kannatus neid oskusi rakendada.

□ **Sigrit Umda** – südamega tehtud töö eest MLA Viimsi Lasteaiad Astri majas abiõpetajana.

□ **Siiri Alamaa** – pühendunud töö eest Randvere kooli kujundamisel ja arendamisel kaasava hariduse kompetentsikeskuseks ning lapsest lähtuva õppe- ja kasvatuskeskkonnaks.

□ **Taimi Viks** – pühendunud töö eest MLA Viimsi Lasteaiad Uus-Pärtle majas kunstiterapeudina.

□ **Tea Reinberk** – professionaalse, südamest tuleva ja järjepideva töö eest õpilaste vaimse tervise hoidmisel ning väärtuskasvatuse arendamisel ja Ukraina õpilaste integreerimisel Randvere kooli.

□ **Ursula Zimmermann** – pühendunud töö eest tuua esile iga õpilase parimad omadused ning seeläbi muuta Randvere kooli õppekeskkond toetavaks ja inspireerivaks.

□ **Ülle Vanto** – aineühenduse juhtimise ja pühendumusega tehtud töö eest geograafiaõpetajana Haabneeme koolis.

Viimsi kunstikool 45 – tähtpäev, mis väärib tähistamist!

JUUBEL Viimsi kunstikool tegutseb alates aastast 1977. Selle aja jooksul on meie kooli lõpetanud 250 õpilast – tervelt veerand tuhat!

Eda Kommitz
Paul Mänd

kunstikooli õpetajad

Paljud meie vilistlastest on praeguseks tuntust kogunud kunstniku, disaineri või arhitektina, paljud on edukad ja tunnustatud muudel elualadel. Ka praegu õpib meie vilistlasi Eesti Kunstiakadeemias ja mõtet sinna tulevikus sisse astuda mõlgutavad nii mõnedki. Praegu on kunstikooli nimekirjas 223 last ning vabanevate kohtade ootel on kümneid huvilisi.

Läbi aegade on kõik kooli õpetajad olnud professionaalse kunstiharidusega ning paljud neist on õpetajatöö kõrval ka tegevkunstnikud. Lisaks õpetajatööle Viimsis on meie õpetajad ametis nii Tallinna kui ka Tartu kunstikoolides. Praegu töötab meie koolis kaks vilistlast: esimese lennu lõpetaja Eda Kommitz ja Kertu Sarap, kes lõpetas kunstikooli kaks aastat tagasi.

Viimsi kunstikooli maaliõpetaja Eda Kommitz meenutab ühtteist minevikust:
“Leidus inimene, kes soovitas minu emal oma laps kunstikooli panna. Kirovi kalurikolhoosis oligi avamisel täiesti uus kool. Esimesed ruumid asusid praeguse Grossi poe peal. Samal korrusel asus raamatukogu, mille siseseiina kaunistab siiani Dolores Hoffmanni uhke monumentaalvitraaž, seal tegutsesid ka kolhoosi arhitektid ja graafilise disaini osakond. Disainer ja pedagoog Tõnis Soop panigi koolile aluse. Kooli esimestes ruumides ja korridorides tuli kombekalt käituda, et tähtsat tööd mitte segada.

Üsna pea kolisime eramajja Kirovi kalatööstuse kõrval. Mee-

Viimsi kunstikooli meeskond. Foto: erakogu

nub aed täis õuna- ja ploompuid, mille vilju sügisel vahetunnis söömas käisime. Meenub saviruumi niiske lõhn, kägisev puutrepp, mis viis teisele korrusele. Pisteliselt on meeles hetki erinevatest ainetundidest; siseheitlustest, kui asjad välja ei tulnud, ja rõõmust, kui tulid. Õppeprotsess on tõenäoliselt siiani sarnasena säilinud: joonistamine, maal, kunstiajalugu, kompositsioon, voolimine. Suve alguses praktikanädal kohapeal ja siis küsil kaugemal, kunstilaagris.

Algusaastatel oli suvepraktika mere lähedal Leesi puhkebaasis, mis kuulus kalurikolhoosile. Seal said alguse sellised traditsioonid nagu rebaste ristimine ja maastikumäng. Mälestustes on kuumad suved, kõrbenud selg ja põletuse leevendamine hapukoore abil. Kimbatus, kuidas kõiki neid puulehti ära joonistada ja kui täpselt ikkagi... Meenub ka lõputöö tegemine, mis tundus suurem kui elu. Tüütasin ilmselt kaasteelisi oma kahtluste ja monoloogidega sel teemal.

Kui meie kool teist korda kolis, siis astusin uutesse ruumidesse sis-

se juba õpetajana. Uus asukoht oli nüüdseks varemets vana Haabneeme kooli tagumises osas ja sobis oma avarate klassiruumidega meile hästi. Seal arensin kolleegide toetusel ja ise õpilastelt õppides vähehaaval õpetajaks.

Taas saabus aeg kolida, seekord eramajja Miiduranna külas. Meie kasutada sai ilus aed, kus võis kohata isegi rebaseid. Akendest avanes miljonivaade. Asukoht oli ehk keskusest pisut kaugel, aga see-eest oli meil oma köök, kus õpilased said nuudleid hautada ja lobi-seda – valvsa korrapidajatädi silme all muidugi. Ruumi oli napilt, valgustus keskpärane, aga tööd sai ka selles majas palju tehtud. Õpetajate toas oli kitsas, kuid seda parem oli kontakt kolleegidega. Suvepraktika ajal käidi lähiümbruses maalimas ja joonistamas. Kuid sellestki majast tuli lahkuda – siiski mitte veel uude Artiumi majja, vaid hoopis aastaks Äritaresse. Olud olid seal küll kitsad, kuid õppetööd õnnestus täismahus jätkata. Küllap lisasid teiste sealsete üüriliste ellu särtsu kunstikooli laste huilged ja jooksumüdin koridorides...

Aastal 2022 saabus lõpuks aeg, kus meie kool kolis päris oma ruumidesse kultuuri- ja hariduskeskuses Artium. Spetsiaalsed klassid, spetsiaalne maja. Sobilikud ruumid, mööbel, töövahendid, uus asukoht ja rütm. Ka uued inimesed.”

Kunstikool aastal 2022

Viimsi kunstikooli kõige väiksemad õpilased on viieaastased ja nemad käivad koos väikestes kunstirühmades. Kui laps läheb esimesse klassi, siis astub ta kunstikooli eelkursusele. Eelkursusi on neli, esimesest kuni neljanda klassini, ning tunnid toimuvad üks kord nädalas. Kuigi kool tegutseb Viimsi Artiumis, on meil ka filiaal Randveres, kus tegutseb ettevalmistusrühm selle kandi lastele. Viienda klassi õpilased on küllalt suured, et astuda soovi korral esimesele põhikursusele. Õppetöö toimub siis juba kolmel päeval nädalas. Õpitakse joonistamist, maalimist, skulptuuri ja kompositsiooni, lisaks ka kunstiajalugu, milleta on kunstis raske orienteeruda. Põhikursused kestavad viis aastat. Esimesed neli kursust lõppevad suvise maalipraktikaga. Praktika toimub juuni alguses ja kestab kaks nädalat. Esimesel nädalal tegeletakse kunstikooli juures erinevate projektidega. Teisel nädalal kogutakse kunstitarbed kokku ja sõidetakse nädalaks mõnda kaugemasse kohta, mis on igal aastal mõistagi erinev. Viienda kursuse ja ühtlasi ka kunstikooli lõpetamiseks tehakse suuremahulisem lõputöö, millega näidatakse aastate jooksul omandatud. Sellega annab kool eelprofessionaalse kunstihariduse, mis võimaldab soovi korral kunsti julgelt kõrgkoolis edasi õpida.

Lõputöö kaitsmisega on seotud üks tore traditsioon. Nimelt teeb neljas kursust lõpetajatele kingituseks peo. Pärast kaitsmist, tööde hindamist ja diplomite kättesaamist suheldakse pidulaua ääres,

meenutades koos veedetud aega ja pidades plaane.

Meil on avatud ka stuudiokursused, kus käivad nii noored, kes tahavad pärast kunstikooli lõpetamist kunstiga edasi tegeleda, kui ka täiskasvanud, kes soovivad kunstis kätt proovida. Praegu tegutsevad keraamika-, foto- ja digigraafikastuudiod. Jaanuarist loodame avada ka metallhistöö ja modellijoonistamise kursused. Plaanid on suured.

Näituste korraldamine

Väga oluline osa õppimise ja õpetamise kõrval on näituste korraldamine. On ju näitus kunstniku jaoks üks väljund, mille abil suhelda vaatajaga. Näitustel esinevad kunstikoolis kõik vanuseastmed, alates mudilastest kuni stuudiokursuslasteni. Kui tavapärase õppetöö käigus tehakse enamasti väiksemaid näitusi, siis kevadel saab aasta jooksul valminud töödest kokku suure ülevaatenäituse. Praeguseks on kunstikoolil oma galerii, aga esine näitustega ka erinevates kohtades nii Viimsi vallas kui ka väljaspool. Samuti on kunstikool ikka võtnud osa erinevatest konkursidest ja muudest avalikest kunstiprojektidest.

Kindlasti on kunstniku jaoks üheks väljundiks ka tegevuskunst. Nagu professionaalses kunstimaailmas, nii ka Viimsi kunstikoolis tulevad noored kunstnikud oma ideedega n-ö tänavale. Arvukatel avalikel väliüritustel on tehtud liivaskulptuure, värviliiva mustreid, asfaldimaalinguid, tuuleskulptuure ja nõõri-installatsioone, lumeskulptuure ja palju muud. Viimasel aastal on kunstikooli õpilased mitmekesistanud oma kohalolekuga valla korraldatud üritusi. Igal aastal korraldame lahtiste uste päevi, kus vallaarahvas saab osaleda mitmesugustes töötubades. Tehtud on palju, kuid õnneks on kunstikool nagu Tallinna linn, mis ei saa kunagi valmis.

EELK Viimsi Püha Jaakobi koguduses alustab pühapäevakool

KIRIK Elu ja maailma tundmaõppimine, mis aitab meil inimestena elus toime tulla, on võtmetähtsusega varandus igal inimesel. Mida varem hakata neid tundma õppima, seda paremaks inimeseks saame me kasvada. Nõnda ongi oluline juba maast madalast hakata tutvuma väärtustega, millel meie mõttemaailm ja arusaamised põhinevad.

Henriette-Solweig Hiimäe
Merle Mänd
Ruth Lobjakas

EELK Viimsi Püha Jaakobi kiriku
pühapäevakooli õpetajad

Viimsi Püha Jaakobi kogudusel on rõõm teada anda kõigile lastega peredele, lastele ja lapsevanematele, et alates novembri teisest poolest alustab kirikus oma tegemistega pühapäevakool, et pakuda lastele võimalust tundma õppida kõike väärtuslikku, mis on inimesi aidanud ja toetanud elurännakul juba aastatuhandeid.

Mõtteid ja hoogu on kogutud pühapäevakooli käimalükkamiseks pikalt ning nüüdseks on kokku saadud üks igati vahva õpetajate seltskond, kes lapsi juba 20. novembril tutvumistundi ootavad. Tunnis saab isiklikult kohtuda kõigi kolme õpetajaga – Merle Mändiga, Henriette-Solweig Hiimäega ja Ruth Lobjakaga – ning küsida küsimusi ja uurida, mis see pühapäevakool siis päriselt ikkagi on. Loomulikult antakse tutvumistunnis ülevaade õppeplaani, tundide

ülesehitusest ja ka loovtegevustest, läbi mille kõike õppima ja uudistama asutakse.

Ühiskondlik roll

Pühapäevakoolil on ühiskondlikult oluline roll tutvustada lastele kristlikke väärtushinnanguid, kasvataks lastes austust oma ligimese vastu ning andmaks neile isiklik kogemus kõige Loojaga, meie taevase Isa enesega. “Mäletan enda lapsepõlvest, kuidas Randveres toimus Soome misjonäride juhtimisel pühapäevakool. Sellest osavõtt on hoidnud ja ajaga aina suurendanud minu suhet Jeesusega. Tunnin nende kokkusaamiste soojust ja hoolivust oma mõtetes siiani. Leian, et oleks kurb jätta täna, eriti nõnda keerulistel aegadel, lastele pakkumata võimalust tulla oodatud ning rahulikku keskkonda, kust ta saab terveks enda eluks julguse ja armastuse Looja ja loodu vastu.” sõnab kiriku juhatuse liige ja pühapäevakooli üks õpetajatest Henriette-Solweig.

Õppetöö alusena kasutatakse EELK laste- ja noorsootöö ühenduse poolt loodud materjale, et tagada ettevõtmise süsteemsus. Õpetajate

Pühapäevakool alustab novembri lõpus.
Foto: erakogu

eesmärk on kaasa aidata lastel luua oma suhe Jumalaga, mille aluseks on usaldus Jumala vastu, suhtlus Temaga ja Tema armastuse nägema ja tundma õppimine, ja loomulikult ka oskus ligimesi märgata, aidata ja toetada. Õppetundide võtmesõnaks on kindlasti osadus, mille käigus luuakse hea õhkkond, tunne, et ollakse teretunud sellesse ringi, ja seeläbi tugi nii lapsele sirgumiseks kui ka perele turvatunne, kes usaldab lapse õpetajate hoolde. Lastel on võimalus pühapäevakoolis leida kristlastest eakaaslasti/sõpru, kes aitavad luua perekonnatunde koguduses.

Tundides jutustatakse ja loetakse lugusid piiblist, mille järel selgitatakse kuuldot lahti lastele mõistetaval viisil. Olulisel kohal on tervikpildi loomine kirikuaastast.

Kindlasti ei jää tahaplaanile ka palve ja palvetama õppimine. Viimsi Püha Jaakobi kiriku pühapäevakooli õpetajad teevad oma tööd missioonitundest ning Jeesuse antud eeskujust armastada lapsi. Sel põhjusel ei ole pühapäevakoolile määratud osalustasu, vaid oodatud on lapsevanemate toetus annetustena, et tagada vajalikud vahendid pühapäevakooli töö teostamiseks.

Pühapäevakooli töö hakkab toimuma esialgse plaani kohaselt kord kuus ühel pühapäeval, kuid parima võimaliku päeva ja kellajaaja määratlemiseks soovime koostööd teha kõikide huviliste peredega juba praegusest hetkest alates. Selleks jagame QR-koodi, mille kaudu on võimalik jõuda küsimustikuni, kus saab enda eelistustest teada anda. Vastuste andmine võtab aega um-

bes kolm minutit, aga annab õpetajatele selgema vaate huvitatute vanusest ja hulgast ning aitab kaasa tegevuse käivitamiseks tarvilike plaanide ja ettevalmistuste teostamisele. Soovime kõigile peredele mõnusat peatselt algavat koolivaheaega ning loodame teiega kohtuda juba varsti tutvumistunnis!

Kuubatar Ana Carla Maza astub üles Viimsi mõisas

VIIMSI JAZZ Värviline oktoober toob oma viimasel pühapäeval Viimsi elanikeni muusika otse Kuubalt, mis on tulvil sügavaid emotsioone. Viimsi mõisa lavale astub kaunis Ana Carla Maza, kes jagab kuulajatele jazzirütme võrtsitatult Kuuba son'i, samba, bossa nova, tango ja šansooni elementidega.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Kuuba tšellist, laulja ja helilooja Ana Carla Maza esitleb Viimsis oma uut albumit “Bahia”, mis ilmus 25. veebruaril 2022 Persona Editorial Records kaubamärgi all. “Bahia” on kaunis segu klassikalisest tšellost ja laulust, milles kasutatakse eelpool mainitud muusikalisi elemente.

Album algab looga “Habana”, koha nime järgi, kus Ana Carla Maza 26 aastat tagasi muusikute perre sündis – tema isa on tuntud Tšiili pianist Carlos Maza ja ema Kuuba kitarrist Mirza Sierra. Albumi peakirja kandev lugu “Bahia” on ood sellele piirkonnale Havan-nas, kus Maza lapsepõlve veetis ja mälestusi kogus.

Ana Carla Maza toob viimsilasteni Ladina-Ameerika ja jazzmuusika rütmid. Fotod: erakogu

Ana Carla Maza, millist muusikat Te esitate?

Elujõuga täitunud Ladina-Ameerika muusikat ja elavat muusikat, sest see on jazzmuusika olemus. See on muusika, mida mängivad inimesed, mitte masinad. Muusika on parim *live*-kontserdina, sest seal me jagame oma tundeid, energiat ning emotsioone, mida ei ole võimalik plaadi või kõrvaklappide kaudu Spotifyst vastu võtta. Viimased kaks aastat on kogu maailm seda kogeda saanud.

Mis Teid jazzmuusika juures paelub?

Minu jaoks on parimad asjad lihtsad asjad, millel puudub hinnasilt. Muusikal on alati võime inimesed

kokku tuua, ka väljaspool suuri uhkeid kontserdisaale, ning seeläbi jagada oma elurõõme või muresid. Muusika ühendab – olen seda tundnud juba väikesest peale.

Muusika on minu sees olnud sünnist saati, olen sellega terve elu tegelenud, kuid muusiku kui elukutseni jõudsin elatise teenimise viisina. Olen õnnelik inimene, sest sain ametiks valida midagi, mida kõige rohkem armastan.

Mida soovite oma publikule kontserdil jagada?

Ma soovin teieni tuua Ladina-Ameerika muusikat, jagada tundeid Brasiilia, Kuuba, Peruu, Argentina, Colombia ja Kariibi mere piirkonnast. Olen alati eelistanud tajuda maailma läbi muusika – saada aru, millest inimesed mõtlevad, mida nad peavad oluliseks edasi anda põlvest põlve ning kuidas nad seda läbi muusika väljendavad.

■ Ana Carla Maza astub Viimsi mõisas lavale 30. oktoobril kell 17, kohvik Maria Juures avab ukseid tund enne kontserdi algust.
■ Piletid on saadaval Pileti-levis, lisainfo Facebookist: facebook.com/viimsijazz.

Haabneeme päevakeskuse seeniorid lahedal Lahemaal

EKSKURSION Pääkselisel septembrihommikul algas meie reis Lahemaal. Eestvedajaks meie päevakeskuse koordinaator, energiline Lehte Jõemaa ja giidiks erakordne jutlustaja Janek Šafronovski huvitavate faktipõhiste ja legendidega seotud lugudega.

Merike Läänemets
reisil osaleja

Esimene peatus oli Kolga hiigelmõisas: kolmekorruseline mõisahoonet, 11 kõrvalhoonet ja 50 000 hektarit maad. Mõis on mainitud ürikutes juba 800 aastat tagasi, mil

see kuulus Taani kuningale, aga on olnud ka vene ja rootsi võimu kätes. Omanikud on olnud Dela Gardied ja Stenbockid. Vahepeal võisime me kõik, viimsilased, tunda end mõisaomanikena, sest oli periood, mil mõis kuulus Kirovi kalurikolhoosile. Aastal 1990 läks mõis taas Stenbockide järeltulijate kätte. Praegu ootab see taastamist, väikesed restaureerimistööd juba ka toimuvad. Praegusel ajal kasu-

tatakse mõishoonet teatrietendusteks ning seal on tehtud ka filme. Kui see mõis kunagi restaureeritud saab, lisandub Lahemaal veel üks eriline pärl.

Kolga mõisa valitsejamas asub Kolga muuseum, kus uudistamist oli palju nagu muuseumis ikka. Tore oli lugu soolade ajaloo ja huvitavatest soolatsidest. Nostalgiline oli nõukaaegne väljapanek kodu-, köögi- ja poenurkadega. Äratundmist oli palju, oleme ju ise sellises keskkonnas kasvanud.

Edasi nautisime kaunist loodust Valgejõe Nõmmeveskil. Jalutuskäik vana hüdroelektrijaama juurde, jõesängi imetlemine ja jalutuskäik v-kujulises jõesängis allikani, kus jõime ka puhast allikavett.

Külastasime ka Viinistu kuns-

timuuseumi, kus giidiks oli galeerii omanik Jaan Manitski isiklikult. Sealne kunstikogu on väga rikkalik ja esindusliku väljapanekuga ning pidevalt täienev. Härra Manitskil oli peale kunstikogu ja ekspositsioonide tutvustamise jutustada paljude teoste saamise või maali oma lugu. Koos jalutasime veel ka imelisse kabelisse. Suvel on Viinistu kultuurikeskuseks teatrietenduste ja kontsertidega.

Reis jätkus väga omapärase Muinaste keskusesse, giidiks Anne Kurepalu. Muuseum on sündinud paljude aastate jooksul 6000 aasta vanuste koopamaalینگute uurimise tulemusena. Muinaste keskuses on välja pandud tõmmised arhailiste kaljujooniste originaalidelt ja suurepärased

**Reisil osale-
nute grupipilt
Sagadi mõisa
trepil.** Foto:
Ruslan Dontsov

kunstiteosed kunstnikelt, mis on kaljujoonistest inspireeritud. Palju oli teabematerjali lugemiseks ja mõistatamiseks, aga ka veel avastamata ja selgitamata saladusi.

Oma reisi lõpusirgel külastasime head korras olevat Sagadi mõisa ja renoveeritud mõisaeda. Giidil oli taas põnevaid lugusid ja legende mõisaelanikest. Janek Šafronovski võrtsitas kogu reisi ajaloo, faktide ja legendidega, mis seotud ikka meie armsa Viimsiga. Saime aru, et Viimsi on ikka olnud väga suur ja rikas mõis, kus maad, tootmine ja tegevused ulatusid kaugele, kuni Peipsi äärde välja.

Reisiseltskond oli mõnus ja rõõmsameelne. See päev värskes õhus täis päikest oli meelde jääv ning möödus lennates.

Viimsi heategevusball alustas piletimüügiga

HEATEGEVUS MTÜ Viimsi Invaühing korraldab juba 14. korda Viimsi heategevusballi. 10. detsembril Viimsi koolis toimuva peo tulu läheb invaühingu liikmete toetuseks.

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Kuigi viimasel paaril aastal on heategevusball koroona tõttu ära jäänud, loodavad korraldajad, et sel aastal saab traditsioon jätkuda. Heategevusball on pidu, kust ei puudu punane vaip ja dekoratsioonid, seal saab hästi süüa ning meeleoluka muusika saatel tantsida. Sel aastal astuvad Viimsi kooli lavale Anne Veski, Ivo Linna ja Supernova, toimub heategevuslik "iga loos võidab" loterii ja avatud on ka fotosein.

Balli piletimüügist ja loteriist saadud tulu läheb täies ulatuses MTÜ Viimsi Invaühingu liikmete toetuseks, kuhu kuuluvad Viimsi erivajadusega lapsed, noored ja nende pered. Ball on invaühingu kõige suurem tuluallikas, mille eest korraldatakse ühingu liik-

MTÜ Viimsi Invaühingu juhatus ja balli korraldajad.
Foto: erakogu

■ MTÜ Viimsi Invaühing loodi aastal 2004 ning see tegutseb järjepidevalt tänaseni. Ühingu üks eesmärke on toetada Viimsi vallas elavaid puuetega lapsi ja noori, ühendada nende vanemaid ja pakkuda nii erivajadustega noortele kui ka nende peredele tegevusi, laagreid ja teraapiaid. Täpsemat infot saab ühingu kodulehelt viimsiinva.ee.

metele igal aastal suve-, talve- ja hoiulaagreid ning väljasõite.

Ballipääsme saab sularahas osta Viimsi vallavalitsuse (Nelgi tee 1) infolauast ja Viimsi kooli kantseleist. Ühe pilet hind on 50 eurot. Kellel sularaha kaasas ei ole, saab

pileti eest tasuda ülekandega invaühingu arveldusarvele. Iga ostetud pilet tagab sissepääsu peole ja on ühtlasi abiks ja toeks ka ühingule! Kui Sul on soov ja võimalus Viimsi invaühingu toetuseks rohkem panustada, saad teha rahalise anne-

tuse MTÜ Viimsi Invaühingu arveldusarvele EE842200221026358968.

Kui Sinu ettevõtte on võimalus toetada heategevusballi loterii auhindadega, võta ühendust e-posti aadressil inva@viimsiinva.ee. Aitame neid, kes seda kõige rohkem vajavad!

MTÜ Viimsi Invaühing ja Viimsi kool
kutsuvad Sind

Viimsi Heategevusballile
10. detsembril kell 19.00 Viimsi kooli

Tantsuks mängib
IVO LINNA JA SUPERNOVA
Toimub heategevuslik loterii!
Heategevusballiga kogutakse raha Viimsi Invaühingu erivajadustega laste toetuseks.

Ballikutse hind kuni 04. detsembrini
50 EUR (kehtib ühele),
alates 05. detsembrist pilet 65 EUR.

Ballikutsed müügil Viimsi Vallavalitsuse infoletis ja
Viimsi Kooli kantseleis (tööpäeviti kella 9.00-15.00).
Võimalik tasuda ülekandega (Swedbank EE842200221026358968,
MTÜ Viimsi Invaühing, selgitusse märkida: ball ja laua broneeringu teinud inimese nimi).
Info ja müük: inva@viimsiinva.ee, 50 59 388 (Jane).

ANNE VESKI

Aitame üheskoos neid, kes seda väga vajavad!

OTT kolis Viimsi keskusele lähemale

OTT ehk otse tootjalt tarbijale on hoo sisse saanud kogukondlik algatus, andes kohalikele võimaluse osta oma kodukohas head ja tervislikku toidukaupa otse toidu tootjalt või kasvatajalt.

Anne-Mari Visnapuu

Viimsi Teataja kaasautor

OTT asutati esmakordselt 2009. aastal Kuusalu vallas ning toimib tänapäevani. Viimsi inimesteni jõudis see 2019. aastal, mil Metsakasti küla eestvedaja Kaia-Leena Pino tähteldas, et mitmetel küla suvistel külapäevadel ja laatadel oli kõige muu kõrval alati oluline roll ka kodumaisel maitval toidukraamil. Ühtlasi toodi toreda ettevõtmisega ka Metsakasti poolsele otsa elu ja tegemisi juurde ning omakandi rahvas sai toredalt kokku juhtuda ja juttu puhuda.

Nüüd aga on Metsakasti OTT ni metanud end ümber Viimsi OTT-iks ning on esmakordselt kolinud keskusele lähemale. Värske kodumaise toidu- ja joogikraami otse tootjalt ja talunikult leiad **Vimka suusamäest üle tee jäävast park-**

last (Krillimäe bussipeatus).

OTT kaubakohtingutel on juba välja kujunenud tore kaupakujate tuumik, kes alati vankumatult kohal on. Muhetalu pakub maitstvat suitsusinki ja mitut sorti suitsuvorsti, Aive ahvatleb koo-givalikuga ja Hindreku talu mesila toob kaasa parima ja puhtaima mee ja mesikärje ning palju talukaupa. Üks põnevama valikuga püsikauplejaid on Virumaa Vutt, kelle vutimunavalik on klass omaette – saadaval on nii suitsutatud vutimunad kui ka vutimunad erinevates maitsvates marinaadides. Samuti suitsuvutt, värsked vutimunad ning põnev vutimunast ja vutimuna koortest valmistatud kooriv lõhnaseep. Lisaks Avikala oma ahvatlevate tarretises ja marinaadis kalapurgitäitega, Leelo juuretise-ga saiad ja leivad, Silja hoidised ning Teletorni restorani pestod, koogid ja muu suupärane. Uhke kartuli- ja õunavalikuga rõõmustab Rebase talu ning Arotaga hapukapsas on juba praegu üle Viimsi kuul-

Viimsi OTT pakub eesti-maist kaupa. Fotod: erakogu

hea teada

OTT on kasulik algatus

OTT on mitmekülgsest kasulik algatus, sest:

- toetab väiketootjaid ja talunikke;
- annab inimesele võimaluse näha, kes tema toitu kasvatab või toodab, ja teadmise, kust toit pärit on;
- pakub regulaarsete kohtumiste näol hea võimaluse anda tootjatele või kasvatajatele kauba kohta tagasisidet ja nii pakutavat paremaks muuta;
- vahendustasu puudumine teeb kättesaadavaks täisväärtusliku toidu ja ostja maksab talunikule/toojale õiglase hinna;
- toit on lühikese tarneaegsusega, värske ja puhas;
- aitab kaasa kohaliku elu arengule, andes väiketootjatele võimaluse areneda ja kasvada.

Viimsi OTTi eestvedaja Kaia-Leena Pino.

sust kogunud. Üks viimaseid liitujaid on Siiraku talu, kes käib meie juures lausa kaugel Peipsi äärest,

täiendades meie toidulauda Peipsi sibula, värske kohalee, suitsukala, köögiviljade ja hoidistega. Mainimata ei saa jätta ka Suitsukappi ja nende maitstvat Bbq ribi, suitsujuustu, väikest pikkpoissi ning Mesioja mett. Kevadepoole täienevad püsikauplejate read ilmselt veelgi. Lisaks väisavad OTT-i ka "küllalis-esinejad", vahel on pundis mõni käsitööjuustude valmistaja või hoidistemeister, vahel siidrimaja või kohalik mahlakeetja, vahel mõni piruka- ja saiakestevõlur.

Ostes oma toitu OTT-i kaupakohtumistelt, toetad kodumaiseid väiketootjaid ning lood neile arenguvõimaluse, annad oma panuse kohaliku ettevõtluse kasvu ning jätkusuutlikkusse. Samuti kindlustad oma toidulauale parima ja värskema toidukraami, mis

on toodetud hoole ja armastusega päris inimeste poolt, kellega sul on võimalik kaubakohtumistel ka tuttavaks saada.

Täpse kauplejate nimekirja leiab iga kord OTT-i Facebooki lehel www.facebook.com/viimsiott.

■ Metsakasti esimene kaubakohting toimus 2019. aasta 5. novembril ja sellest peale on üritus aina tuure kogunud. Praegusel jahedamal ja pimedamal ajal toimub Viimsi OTT kaks korda kuus – iga kuu teisel ja neljandal teisipäeval ajavahemikus 17.30–19.00. Järgmine Viimsi OTT toimub juba 25. oktoobril.

Viimsi kool osales maailmakoristuspäeval

KESKKOND Eestist alguse saanud maailmakoristuspäev on ajaloo suurim üleilmne kodanikualgatus, millest võtavad osa miljonid inimesed enam kui 180 riigist. Kõik inspireeritud ühest eesmärgist – muuta oma kodu puhtamaks. Viimsi kooli 1312 õpilasest käisid koristamas peaaegu pooled – 623 õpilast koos õpetajate ja lapsevanematega.

Kersti Ojassalu

Viimsi kooli geograafiaõpetaja ja Rohelise kooli koordinaator

Septembri keskel suundusid õpilased oma koduasulat koristama. Eelnevalt olid klassidele koristatavad piirkonnad teada antud ning säästlikkust ja taaskasutust silmas pidades esitati kõikidele koristajatele ka palve võtta kodust kaasa vanad kilekotid ja kummikindad. Lisaks kasutasime mikroprügi korjamiseks ära COVID-19 testimiskomplektidest saadud kilekotid, mida terve aasta vältel korralikult

kogusime. Üheskoos koristati kahe tunni jooksul Laidoneri park, Haabneeme rand, klindialune ter-vised, kooli ümbrus ning Haabneeme aleviku teed, tänavad ja rohealad.

Kokkukogutud prügi kogused olid päris suured. Koristajad proovisid ka prügi sorteerida, kuid niiske ilma tõttu ei olnud see võimalik, sest prügi oli must ja vettinud.

Seetõttu ladustati suur osa sellest olmeprügina ehk see oli taaskasutamiseks kõlbmatu. Peamiseks prügiliiigiks oli pakend – kilepakendid, plastpudelid ja plastkarbid, papptopsid, kilepakendid, mahlajoogipakendid, krõpsupakid, kommpipaberid, pakendite kileümbrised. Oli ka sellist prü-

gi, mida otstarbe alusel ei õnnestunud määratleda – rauast ja metallist poolikuid esemeid, mis olid ilmselt ehitusjätmed. Leiti ja korjati kokku erinevaid suuremaid esemeid, nagu autorehvid, lamamistool, kodumasinad, ning palju klaastarast. Eraldi korjati osa suitsukonidest, mida tuli kokku 1,5 ämbritäit ehk ca 10 kilo. Vallavalit-

Väike osa koristuspäeval osalenud Viimsi kooli noortest.
Foto: erakogu

suse abiga transporditi jäätmejaama pea 14 150-liitrist prügikotti, lisaks suured esemed.

Leitud prügi liik sõltus suuresti koristuspiirkonnast: parkimisplatsidel leidis rohkem mikroprügi, kraavides ja põõsaste all paken-deid, rannas ka rannahooajast jäänud esemeid.

Lisaks puhtamale keskkonnale meie ümber on prügikoristusel veel mitu eesmärki: õpetada märkama prügi enda ümber, selgitada prügisorteerimise vajadust ja rõhutada taaskasutuse olulisust, et ise vähem prügi toota. Lisaks arendab ühistegevus meeskonna- ning koostöö te-gemise oskust.

Osalejad õppisid märkama prügi enda ümber, eriti varjatud prügi – prügi põõsaste ja puude all – ning mikroprügi ehk suitsukonisid ja pudelikorke parkimisplatsidel. Esmasilgul tundub Haabneeme puhas ja kaunis, aga märkamatu prügi on siiski. Täname õpilasi, õpetajaid ja vanemaid, kes koristuspäeval osalesid ja ettevõtmist toetasid, kooli juhtkonda toetuse eest ja Viimsi vallavalitsust abi eest!

Kassinäitusele on oodatud igast soost ja tõust kassid. Foto: Meedium

Nunnumeeter põhjas ehk kassinäitus huvikeskuses

NÄITUS Viimsi huvikeskuses toimub novembri alguses kassinäitus, mida korraldavad Liina Tamm ja Anzeelika Panova. Näitusele saab tulla nii kasse vaatama, ise osalema kui ka infot ja nõu küsima.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Mida kassinäitus endast kujutab?

Kassinäituse eesmärk on eri tõugu kasside tutvustamine. Samas on tegu kassikasvatajatele väga olulise sündmusega, kuna igal näitusel hinnatakse nende lemmikut. Mida paremad hinded sinu kassil on, seda n-ö tõupuhtam on kass ja seda tõupuhtamad on ka ta järeltulijad. See on omamoodi hobi ja hasart, mis tekib, kui sul on tõukass.

Näitusel hindavad vastava litsentsiga eksperdid. Nad vaatavad üle iga kassi ja kontrollivad tema vastavust tõustandardile. Selle läbivaatuse käigus kontrollitakse looma pead, kõrva, saba, keha, karva või selle puudumist. Mida rohkem vastab loom aretussüsteemi standardile, seda kõrgem on tema aretusväärtus. Näitusele on oodatud ka steriliseeritud/kastreeritud kassid, samuti kodukassid.

Kassinäitusel osalemine on suurepärane võimalus näidata oma kassi kogu maailmale, samuti saada osa huvitavast ja põnevast võistlusprotsessist, kohtuda uute inimestega ja saada uusi kogemusi.

Näitusel võib osaleda kuni 50 eri tõugu kassi. Kui on tõukassid, siis näitustel osaletakse ka meie lähiriikidest, kuna tõukassi omanike soov on koguda, nagu eelnevalt öeldud, hindeid oma kasside osas. Kindlasti on aretajatel kohapeal kaasas ka kassipoegi.

Kaua olete näitusi korraldanud?

Astusime oma ühingu aastal 2020 WCF (World Cat Federation) liikmeks. Alguses oled sa nn alustajaliige, siis läheb aega, et sa saaksid oma esimese litsentsi ja õiguse korralda kassinäitus. Litsents on vajalik seetõttu, et tõukasside hinded läheksid WCF-is kirja. Täna on meile litsents väljastatud ja saame oma esimese näituse Viimsi huvikeskuses korraldada 5. ja 6. novembril.

Näituse peakorraldaja Anzeelika Panova. Foto: erakogu

Kuidas näituse korraldamise idee alguse sai?

Näitus on oluline kasvatajatele. Neile on see koht, kus nad kohtuvad oma sõpradega, vahetavad kogemusi. See on kogukond, kes saab kokku erinevates riikides ja kellest on kujunenud oma sõpruskond.

Külastajatele oleme soovinud erinevaid kassitõuge tutvustada. Näituselt saab infot, miks näiteks sõlmitakse tõukassi ostmisel leping, miks peaks aretaja nõuandeid jälgima, miks aretaja soovib saada tagasisidet, kuidas kas sil läheb jne. Samuti on plaanis osa piletitulust koguda kasside hoiukodude pakkujatele ning toetada inimesi, kes aitavad hätta sattunud loomi. Samuti soovime rääkida ja tutvustada, kuidas saavad inimesed pakkuda hoiukodu loomadele, kuna tundub, et viimasel ajal on see vajadus vägagi suurenenud.

Oleme hakanud endale ka toetajaid otsima ning üheks toetajaks on Zonda Global krüptovahetusplatform. Veel toetavad meid Penner Lemmikloomapood, By Print OÜ ja Audit Advisory OÜ.

Kui inimesed näitusele tulevad, siis mida soovitate neil vaadata ja tähele panna?

Näitusel saab eelkõige avardada oma silmaringi, et milliseid erinevaid tõukasse on olemas. Aga iga tõukassiga ei pea näitustel käima. Meil on kodus vene sinine kass, kes on tõukass, aga elab täitsa tavalist kassi elu – on õues, püüab hiiri ja ööseks läheb alati laste kaissu magama. Ma ise arvan, et tuleb

olla avatud ja küsida võimalusel endale huvitavaid küsimusi.

Kindlasti saab vastuse küsimusele, kuidas valida endale sobivat kassi – rääkida kasvatajatega ja vajadusel küsida ekspertide arvamust.

Milline kassitõug on teile endale kõige südamelähedasem ja miks?

Anzeelikale on kõige hingelähedasemad vene sinised kassid. Minul endal lemmikud puuduvad. Minu arust on kõige tähtsam, kas sul on oma kassiga side ja kas te saate üksteisest aru. Enne lemmikloomade hankimist tuleks alati teha õige tõuvalik, sest kassid on iseloomult ja suuruselt erinevad – oluline on leida oma sõber. Oluline on ka see, kas peres on lapsed ning teha kindlaks, ega pereliikmetel allergiat ei ole.

Kuidas lõpetaksite lause: “Kassi teeb eriliseks see, et?”

Nende särav, soe südamevalgus on isekas armastus ja usaldus inimeste vastu, mis väljendub mängulises kannatamatuses ja soovis neid võimalikult kiiresti kätte saada. See on võime andestada, uskuda ja loota, ükskõik mida! Uskuge mind, kass teeb teile kindlasti rõõmu!

■ Kassinäitus toimub Viimsi huvikeskuses 5. novembril kell 10–17 ja 6. novembril kell 10–15. Pileti saab osta kohapeal: üksikpilet 3 eurot, perepilet 8 eurot, pensionär 2 eurot. Oma kassiga näitusel osalemise kohta leiad infot www.balticcat.eu.

ÜRITUS

Rahvamajade päev meie vallas

Viimsi huvikeskus võtab 22. oktoobril osa üleriigilisest rahvamajade päevast, kus sel aastal osaleb 103 rahvamaja. Päeva teemaks on keel, kultuur ja haridus. Eesmärk on tõsta fookusesse rahvamaja kui rahvusliku identiteedi hoidja ja elukestvat õppimist võimaldav institutsioon, et suurendada inimeste teadlikkust ja luua eeldused rahvamajade arenguks.

Päeva programm Viimsi huvikeskuses saab olema mitmekesine ning tegevusi leidub igale vanusele. Toimuvad põnevad, arendavad ja meelelahutuslikud töötoad ning esineb rahvamuusikaansambel Pirita. Kaasa löövad Viimsi raamatukogu, fotoklubi ja kunstikool ning päeva lõpetab Viimsi muusikakooli kontsert. Lisaks kõigele eelnevale pakub inimestele maitstvaid ampse hiljuti Foruse Spordiklubis avatud Karulaugu Pesto. Enamik töötube ja kontserte on tasuta! Tasulistesse töötubadesse on vajalik eelregistreerimine. Kohtume rahvamajade päeval, et veeta koos lõbusalt aega tantsides, lauldes ja tegeledes loovtegevustega!

Päevakava

□ **Kell 10.30–11.30 ökotund 1,5–3-aastastele.** Ökotundi ootame mudilasi koos vanematega, et veeta koos mõnusalt aega mökerdades, meisterdades, mängides ja unistades.

□ **Kell 11.30–12.30 Viimsi raamatukogu muinasjutuhommik.** Viimsi raamatukogu maskott Vimpsik loeb muinasjutuhommikul lastele muinasjutte ja arutleb, kas ka päriselus on midagi muinasjutulist.

□ **Kell 12–13.45 50+ jumestuse töötuba.** Oled oodatud praktilise jumestuse töötuppa, kus modelliks oled sina ise. Õpime, mida kasutada ja kuidas küpse naise vanust 5–10 aastat vähemaks võluda.

Töötoas käime läbi teemad: ilusa jumestuse tagab korralik näonaha hooldus ja seda eriti just vanusest 50+, valime jumestuskreemi, võtame fookusesse kulmu ja huuled, paneme silmad särama, jagame meigisoovitusi vastavalt sinu vajadustele.

Kõik töövahendid on kohapeal olemas, vajad vaid aega iseenda jaoks.

Töötuba viib läbi 10-aastase kogemusega Sirje Juudas – naine, kes kasutab meiki enda enesekindluse tõstmiseks, mitte teistele näitamiseks. Osalustasu 25 eurot. Registreerimine töötuppa: Sirje.juudas@gmail.com.

□ **Kell 12–14 avatud fotonurk.** Viimsi fotoklubi fotonurgas saab teha perepilte, tutvuda fototehnikaga ning klubi endaga.

□ **Kell 12–14 Viimsi kunstikool.** Viimsi kunstikool on kohal, et jäädvustada koos teie abiga päeva sündmusi.

□ **Kell 12.45–14 esineb rahvamuusikaansambel Pirita ja tutvustab rahvapille.**

□ **Kell 14–15 Viimsi Tantsuklubi vanade tantsude õpituba.** Viimsi Tantsuklubi ootab igas vanuses tantsuhuvilisi, et koos tantsida vanaaegseid seltskonnatantse. Eelnev tantsuoskus pole oluline – igaüks teeb kaasa vastavalt oma oskustele ja võimetele. Tule üksi või koos sõbraga!

□ **Kell 14–16 pop-up kaartide töötuba.** Mariliis Ruttu ootab täiskasvanuid ja lapsi alates 8. eluaastast valmistama põnevas *pop-upi* tehnikas kaarte nii mitu, kui Sul ideid ja jaksu jagub... Tulevased tähtpäevad saavad igatahes ette valmistatud! Kõik vahendid on kohapeal olemas (kui sul on oma lemmikkäärid või oled vasakukäeline, siis võta need käärid kindlasti kaasa).

Kohti jagub kümnele. Osalustasu 10 eurot. Registreerimine töötuppa: mariliisruttu@hotmail.com, tel 5557 7454.

□ **Kell 15–16.30 lilleseade töötuba.** Lilleseade õpitoas on võimalus tuua taimede abil pimedama aja halli olekusse värvi ja loomingut.

Õpitoas kogeme, mis tunne on oma käega taimeilu luua. Disainime väikesi taimedekoratsioone eri otstarveteks. Tehnilised vahendid ja materjalid toob õpetaja. Aega varume 1,5 tundi ning panus on 7 eurot (sularahas kohapeal). Registreerimine töötuppa: kerstiaave@gmail.com (märksõna: õpitud), tel 5560 2831.

□ **Kell 16.45–17.45 Loovustoa loovustund 1–6-aastastele.** Võlume hinge- de aja pehmeid maale ja valmistame kingitusi. Loovustoa traditsiooniline loovustund ei tea piire ja värvi voolab ojadena. Seetõttu palun võtke kaasa vahetusriided või põll ja käterätik, et oleks mugav pesta.

□ **Kell 17–18 Viimsi muusikakooli kontsert.**

□ **Kell 18–19.30 keraamika töötuba.** Keraamika töötuppa on oodatud nii lapsed kui ka täiskasvanud. Osalustasu on 15 eurot. Registreerimine töötuppa: erki.palits@mail.ee, tel 56915 583.

Elise Carola Alajärvi

Viimsi huvikeskuse turundusspetsialist

Viimsi huvikeskuses toimuv rahvamajade päev on mõeldud kõigile huvilistele. Foto: Tiit Mõtus

Prangli – Aksi “merelahing” 1941

AJALUGU Minu äsja ilmunud raamatus “Eesti väikesaared sõja jalus” on juttu ka mõnevõrra kummalisest sündmusest, mis toimus 1941. aasta augusti lõpupäevil Prangli ja Aksi saare lähistel.

Hanno Ojalo
sõjaajaloolane

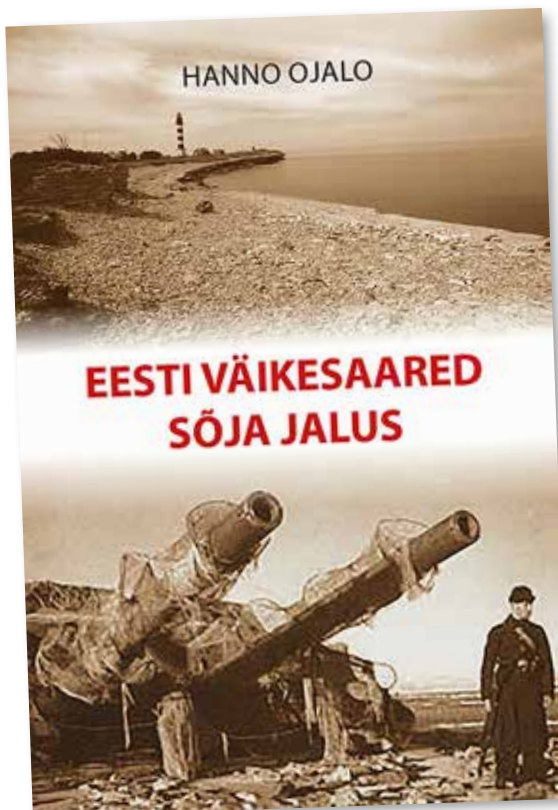

24. augustil 1941 jooksis Prangli saare juures randa kinni tuntud laev Eesti-rand koos tuhandete eestlastest mobiliseeritutega. 28. augustil 1941 lahkus Tallinnast Leningradi suunas kahest ja poolesajast sõja- ja transpordilaevast koosnev Vene Balti laevastiku konvoi. Siinkohal pörkame ühele vastuolule – nimelt 30. augustil, kui olevat alanud Eestiranna meeste vedu saarelt mandrile, toimus väidetavalt lausa Prangli ja Aksi saare vahelises väinas (või kuskil sealkandis) väiksemat sorti “merelahing” ehk täpsemalt vastastikune tulistamine.

Kas oli see kaugemal või mõnel teisel kuupäeval – igal juhul Eestiranna mehed ja Erna pataljoni mehed, kes abistasid neid ülevoel mandrile, ei näi sellest midagi teadvat.

Aga mis siis ikkagi toimus? Ütleme kohe ette ära, et lahing ei olnud ei pranglilaste ega aksilaste ettevõtmine, kuigi pealiskaudsel tutvumisel võib selline mulje jääda. Nimelt ilmus ajalehes Eesti Sõna aasta hiljem surmakuulutus või täpsemalt järelehüüe kahele mehele, kes selles lahingus surma said. Need olid kaks venda – Edgar-Aleksander Pärj (sünd 1918) ja Jüri Pärj (sünd 1913) –, kes olid Jõelähtme vallast Ihasalu külast. Kuna neid mälestas Omakaitse Harju maleva Prangli rühm, siis tekkis hiljem ekslik mulje, nagu oleks tol ajal selline rühm eksisteerinud ja vennad Pärj olid selle rühma liikmed. Tegelikult oli üks venelaste kuulistest merelangenud vendadest, kes hukkusid Prangli lähedal 30. augustil 1941 portaali geni.com andmetel mitte Jüri, vaid hoopis Artur Heinrich Pärj.

Kuid tagasi merelahingu juurde. Ajaleht Eesti Sõna kirjutas selle kohta niimoodi, et Aksi on pisike saar Prangli saare ja mandri vahel nagu loodest kagusse väljasirutatud kitsas keel, 3 km Pranglist ja 6 km mandrist. Saar on vaid pool

Hanno Ojalo raamat “Eesti väikesaared sõja jalus”.

kilomeetrit suur, siin asub viis talu 30 elanikuga. Kuna saarel puudub peagu täielikult põllumaa ja leidub vaid vähe heina- ja karjamaad, siis on siinsed elanikud peagu eranditult kala- ja meremehed.

Esimene elanik asus saarele poolteistsada aastat tagasi kui ehtne Robinson. See oli Abram Aksberg Harjumaalt Anija mõisast, kust mees oli ära karanud 25-aastase sõjaväeteenistusse kutse eest. Mees võttis Prangli saarelt naise ja pärandas siis saarele ka oma nime. Vahepeal kutsuti saart ametlikult Väike-Prangli saareks. Aksi sai juba aastaid saare ametlikuks nimeks.

Kommunistid otsustasid saarelt evakueerida kõik elanikud, selleks saadeti sinna punaväelased. Kuid siis puhkes sõda ja punaväelased kutsuti kiiresti tagasi. Oldi nagu saarele vangistatud – keelatud oli sealt lahkuda eriloata. Kõik paatide mootorilukud korjati ära ja need olid rannavanema käes. Üks saare elanikest oli kommunistide võimupäevil kaduma läinud. Ta arreteeriti

Tallinna sadamas, kui oli alustanud sealt koduteed. Konfiskeeriti ka tema mootorpaat.

Kui siis sõjapäevad jõudsid Aksi ning sealt mööda põgenesid punaväelaste laevad ja paadid ida poole, ei mällanud ka Aksi mehed enam pidada. Nad löid kaasa. Ühel päeval tekkis merel aksilaste ja põgenevate venelaste vahel päris lahing. Aksilaste paadis oli ka Prangli ja mandri mehi, kokku kaheksa meest. Venelasi oli vastaspaadis 15. Vastastikusel tulistamisel, mille juures venelased avasid kuulipildujatule, sai aksilaste paadis surma kaks Jõelähtme meest ja viis kergemalt-raskemalt haavata. Ainult üks meeskonnast pääses kergemate kriimustustega peas. Ka venelaste kaotused olid tõenäoliselt suured.

Kas venelastel oli mootorpaat või mõni kaater, on lahtine. Vaevalt küll kaater, sest sellist poleks eesti mehed sõandanud rünnata. Kuidas on teada, et seal oli täpselt 15 meest, on samuti segane. Igal juhul näib, et venelased sõitsid edasi Kroonlinna poole. Näib, et ka Bernhard Merja sai selles merelahingus haavata.

Ajaleht Maa Sõna, 7. november 1942, “Rõõmus õhtupoolik haavatud sõdureile”: Bernhard Merja, elukutselt kalur Kolga vallast, on saanud haavata saarte puhastamisel. Venelased asunud ründama juba sakslaste kätte langenud Prangli saart. “See üritus neil nurjus. Kõik kuus ründavat paati likvideeriti,” räägib Bernh, “ometi ei pääsenud ka meie ohvriteta. Kaotasime kaks kamraadi surnutena – vennad Aksi saarelt – ja kuue haavatu hulgas olin ka mina. Vasak reis tulistati kuulipildujast puruks ja kaks kuuliauku on sääreski. See juhtus 30. augustil. Ja sellest ajast peale olen pidanud lebama haiglas. Täna on esimene päev, millal võisin kepi najal välja tulla.” Kutsealuse on tal tulnud end seitse nädalat metsas varjata. “Küllalt pikk aeg, et süüa läbi närvid, kui olid pealegi relvata,” meenutab möödunud ae-

gu. “Varjasin end Kõnnu vallas Pikkjärve talu lähedal. Meiega seltis hiljem 40 lennuväe ohvitseri, kes oma venelastest valvurid kõrvaldanud, ja koos autoga, mis neid Venemaa poole pidi viima, metsa sõitsid. Hävituspataljoni haaran-gul langes neist viis.” Kurva kokkusaatusena märgib Bernhard, et samal päeval, mil ta haavata sai, sõitnud ta vend paadiga miini otsa ja saanud surma. Paraneses lubab ta kohe rindele minna. “Ei saa jätta kätte maksmata,” lisab käsi ruskasse pigistades.

On veel neljaski teade ühelt anonüümseks jääda soovivalt mobiliseeritult nimetatud relvakokkupõrke kohta. “Meie saarele hakkas pikkamööda lähenema üksikuid küll suuri, küll väikeseid paate. Neile sõitsid omakaitsepaatidega vastu. Lähenevad paadid olid eranditult täis venelasi. Osa neist avas eemalt tule meie sõdurite paatidele ja suundus tagasi merele. Osas tõstsid punased käed allaandmise märgiks. Mõni paaditais toodi kaldale vangidena, aga vangide võtmine lõpetati, kui üks venelaste paat laskis eestlased oma külje alla ja siis viskasid käsigranaadi omakaitsepaati. Õnneks pörkas granaat vastu ühe eestlase käsivart ja sealt üle paadi serva vette, kus lõhkes. Teine paaditais venelasi laskis eestlased endile üsna ligi ja siis kerkis paadist üks mees kuulipildujaga ja tappis eestlaste paadis kaks rannaküla noort venda. Venelaste reetlik ebaausus maksis nende endi elud.”

Seega jääb paraku sündmusest väga segane pilt. Tõenäoliselt oli tulevahetus paatide vahel siiski 28. augustil, mitte 30. kuupäeval. Eri-nevate versioonide järgi peeti tulevahetust Tallinnast põgenevate punastega, Juminda merelahingus pääsenutega või koguni nendega, kes üritanud Pranglit tagasi vallutada. Ajad olid segased ja jutte liikus kõige kummalisemaid. Mis ja kus täpselt toimus, jääb hilisemate uurijate välja selgitada.

Raamatus “Eesti väikesaared sõja jalus” on juttu ka Prangli ja Aksi saarest.

10. -28. oktoober 2022
KULLO galeriis
Kunliga 6, Tallinn

LASTE-KUNSTIKOOLIDE LÕPUTÖÖDE NÄITUS

Korraldab Eesti Kunstikoolide Liit
Toetab Haridus- ja Teadusministeerium

Kamille Saabre
ILU PÄASTAB ILMA? - 17.11 - 03.12 2022
VIIMSI HUVIKESKUS

6.10-3.11 2022

PRANGLI PLENÄÄR
kunstinäitus vabaõhumaal kunstikooli galeriis

Viimsi Artium

Korvpalliklubi Viimsi 20: oleme kõrgemal kui iial varem

KORVPALL Juba kakskümmend aastat on Viimsis samm-sammult ning professionaalselt üles ehitatud korvpallipüramiidi. Lisaks Viimsile mängitakse Korvpalliklubi (KK) Viimsi eliidi all korvpalli ka Tallinnas ja Kuusalus.

Kärt Radik

Viimsi Teataja kaasautor

Igal tasandil võetakse osa Eesti meistrivõistlustest ja karikasarjadest ning lugematutest turniiridest. Kokku omandab korvpallitarkust tänase päeva seisuga juba üle 700 treenitava, kelle hulgas 600 last ja noort ning 100 täiskasvanud pallurit.

Korvpalliklubi Viimsi loodi aastal 2002. Klubi sünni juures oli kokku kolm meest: noored ja hakkajad Tanel Einaste ja Teet Tiisvelt ning veidi vanem, aga kõvasti kogenum endine tippmängija ja tänane Sportlandi üks omanikke Anti Kalle.

Teet ja Tanel tegelesid nooruses samuti korvpallimängimisega, kuid mõlemad meenutavad, et ega mingit korralikku saali, rääkimata spordiklubist eelmise sajandi lõpus Viimsis leida polnud. “Pärast kaitseväge läbimist tekkis mõte alustada Viimsi koolis treeningutega, sest lapsi oli Viimsis küll. Umbes sama juttu oli käinud vallas rääkimas ka Anti Kalle, kellega me koos Taneliga siis kokku saime. Antil oli palju elukogemust ainuüksi Sportlandi loomisega, meil Taneliga oli jälle tahtmist palju,” meenutab Teet. Taneli ja Teedu ülesandeks jäi organisatoorne pool ning Anti hoolitses finantside eest.

Tanel Einaste on õppinud ja töötanud ehitusalal ning võiks vabalt ka teistel elualadel läbi lüüa, aga, minnes tagasi korvpalli juurde, kuulame tema meenutusi algusest. “Mingil hetke saime Teeduga aru, et meie korvpallimängimisega raha ei teeni, kuid oli aega ja tahtmist ning enda arvates ka teadmisi, et ülikoolis õppimise kõrvalt taskuraha teenida. Tundus loogiline teha seda kodukohas. Kuna Viimsis polnud korvpalliklubi, siis pidime selle ise tegema,” resümeerib Tanel klubi loomise osas.

Tanel meenutab üht lõbusat seika veel. “Saime kolmekesi kokku, esimesed trennid toimusid legendaarses Kirovi-aegses Viimsis, kooli spordisaalis. Talvel olime seal treeneritena kinnastes ja jopedes, et mitte ära külmuda. Järgmises saalis, praeguses tennisehallis, olime jõudnud kuu aega treenida, kui tulid ka korvirõngad. Seejärel muutusid treeningud palju lõbusamaks. Käegälõõmise tunnet pole kunagi olnud. Kolmandal aastal palkasime juba lisaks mulle ja Teedule esimese treeneri. Ning tänasel päeval mängib lisaks poistele ja meestele ka juba meie naiskondki esiliigas,” kirjeldab Tanel arenguid.

Täna kuuluvad Tanel ja Teet klubi juhatusse, Tanel on ametis tegevjuhina. “Mina olen asjadega kursis, mu oma laps käib trennis, mõtlen

kaasa. Minu jaoks on oluline püramiid, et kõik liiguks loogilist rada pidi, et ka omad poisid saaksid kõige kõrgemale pürgida. Meie oma kasvandikule Sander Raiale jäi lihtsalt kogu Eesti juba väikeseks ning tema on meie süsteemist kõige kaugemale jõudnud,” kirjeldab Teet oma praegust rolli ja klubi ülesehitust.

Esindusvõistkond Viimsi/Sportland alustas PAF Eesti-Läti liigas teist hooaega

Aasta tagasi kõrgemas seltskonnas mängimist alustanud KK Viimsi näitas, et sisu ja potentsiaali on meeskonnas kõvasti. PAF Eesti-Läti korvpalliliigas teeniti mullu väga tubli teine koht, alistades veerandfinaalis BK Ventspils ja poolfinaalis kange koduse rivaali Pärnu Sadama. Eesti meistriliigas jääd pärast tuliseid mängu Tartu Ülikool Maks & Moorits vastu pidama veerandfinaali. Sel hooajal on mängijate osas aset leidnud rohked klubivahetused ning pealtnäha on võrdseid vastaseid veel rohkem kui varem. Tuleb tuline hooaeg!

Algaval hooajal on suur panus tehtud oma klubi kasvandikele. Oma võimalust ootavad Kristjan Kokk, Kevin Sünd, Ron Laanemaa ning koduklubisse naasnud Birk Birger Arop ja Kaur Erik Suurorg. Kogenumatest mängijatest jooksevad platsile samuti Viimsis mängimist alustanud Jorgen Rikberg ja meeskonna kapten Karl Johan Lips.

Kapten Karl Johan Lipsu jaoks on tänu isale korvpalli juurde jõudmine asjade loomulik käik. “Elasin Viimsis, kus alustasin ka treeningutega, minu esimeseks treeneriks oli tänane klubijuht Tanel Einaste. Meistriliigas olen mänginud juba üheksa aastat, kuid oma kunagise koduklubi meistriliigasse tõustes tuln rõõmuga juurde tagasi. Meie noored on ka tublid, kapteni ei pea häält tõstma. Võistkonna keemia on hea,” räägib Karl Johan.

Noorematele esimesel aastal veel täit koormust õlgadele ei laota. “Esimene aasta on nende jaoks pigem sisseelamiseks. Peamine on treeningtöö, et harjuda koormuste kasvu ning võimsamate treeningkaaslaste ja vastasmängijatega. Mänguaega teenivad nad rohkem Saku I liigas duubelvõistkonna eest mängides. Nendelt ootame esime-

Viimsi KK paneb palli veerema.

Foto: Martti Vaidla

Korvpalliklubi on täna üle 700 palluri.

Foto: Martti Vaidla

si tegusid aasta pärast. Eks iga mängija areng on erinev, mõni suudab võib-olla ka esimesel hooajal korralikult end kõrgemal tasemel näidata. Oluline on treeningprotsessis endast maksimum anda ning näidata tööeetika üles tahet areneda nii korvpalliväljakul kui ka kehalises võimekuses,” selgitab peatreener Valdo Lips noorte sulandumisprotsessi esindusmeeskonna ridadesse.

Treeneritepingile lisandus uut kvaliteeti Ukrainast

Valdo Lipsu kõrval seisavad treeneritena mõõduvad hooajast tuttav Kristjan Eart ning uue jõuna Ukrainast pärit Dmytri Kolomyychenko. “Tööjaotus näeb välja selline, et mina vastutan peatreenerina üldise treeningprotsessi planeerimise eest, mida muidugi arutame ühiselt koosolekutel, kus tegeleme ka treeningute ning mängude analüüsiga. Koosolekutel pannakse paika ka kehalise ettevalmistuse osakaal üldisest treeningkoormusest. Kehalise ettevalmistuse ja vigastuste ennetamisega seotud treeningute läbiviimise eest vastutavad treener Askar Meiner ja füsioterapeut Mari-Ann Peiker. Mina koos treenerite Kristjan Eart ja Dmytri Kolomyychenkoga paneme paika ja viime läbi kõik treeningud. Vastas-

te analüüsiga tegeleb Kristjan ning Dmytri ülesandeks on eriti nooremate mängijate individuaaltreeningute planeerimine ja läbiviimine,” kirjeldab peatreener treeningprotsessi.

Klubi ajaloo teine välistreener Dmytri Kolomyychenko on väga motiveeritud ja rahul, et sattus just Viimsisse. “Ma olen väga meelitatud Viimsi juhtkonna suhtumisest kogu protsessi ning üldse eestlaste suhtumisest, kui Ukraina elab läbi väga raskeid aegu. Kõik tingimused ja võimalused heaks koostööks on loodud. Minu jaoks on see esimene rahvusvaheline kogemus. Minu meelest on see hea idee edutada oma noori esindusmeeskonda, kes on oma süsteemi viljad. See ei too kohest kasu, aga on klubi jaoks kindlasti tuleviku mõttes väga tulemuslik. Olen õnnelik, et saan kaasa lüüa,” ütleb Dmytri.

Viimsi vallavanem elab korvpalliklubile agaralt kaasa

Ükskõik, kellega Viimsis rääkida, kiidetakse mitmekülgseid ja järjest avarduvaid sportimisvõimalusi. Vallavanem Illar Lemetti on spordiga igas mõttes sina peal. “Varasemalt mängisin oma lõbuks palju jalgpalli, korvpalli ma mänginud

ei ole. Aastaid tagasi Soomes õppides hakkas sulgpall meeldima,” kirjeldab vallavanem oma sportlikke harrastusi. Korvpallile elab ta agaralt kaasa, olgu siis tegu Viimsi klubi või Eesti koondisega. “Kui vähegi võimalik, olen ma saalis, kuid tulemusi jälgin alati,” võib vallavanemat ka korvpallisaalet märgata.

Illar Lemetti lisab, et kõrged eesmärgid on olulised igal elualal, samuti positiivsete emotsioonide tekitamine. “Suurte eesmärkide püstitamine ja nende poole liikumine on oluline igas valdkonnas. Meie oma Viimsi korvpalliklubi on sellega edukalt toime tulnud. Korvpallimängimine või mõne teise spordiala tegelemine on väga oluline igas eas inimestele. Edukal klubil on laiapõhjaline noorte treenimise süsteem ja see on ehk kõige olulisem. Aga väga oluline on ka positiivsete emotsioonide pakkumine kõigile spordisõpradele. Kui olen käinud esinemas näiteks teistele omavalitsusjuhtidele, siis olen alati uhkusega rääkinud ka meie korvpalliklubist. Kõrgliigaklubi olemasolu innustab kindlasti lapsi ja noori rohkem pingutama, sest hea eeskuju on olemas oma koduvallas. Ja kõrgliigas mängimine toob positiivset kuulsust kogu vallale,” räägib vallavanem innustunult.

Saalis näeme!

Hooaeg on küll alanud, kuid veel tasub endale soetada hooajapäase. Sellega kindlustad endale sissepääsu igale Viimsi/Sportland korvpallimeeskonna kodumängule 2022/2023 hooajal: Kaamose karikavõistlustel, Eesti-Läti korvpalliliigas ja korvpalli Eesti meistriliigas nii põhiturniiril kui ka *play-off*ides – kokku umbes 25 põnevat korvpalliheitlust. Pääsme saad osta Piletitaskust. Lisaks saad soovi korral panustada ka Viimsi korvpallimeeskonna ja korvpallikooli käekäiku. Hoia end kursis – kvviimsi.ee ja sotsiaalmeedias viimsisportland.

Vasakult: Teet, Anti, Tanel. Foto: Raigo Pajula

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Lõikame viljapuid, pügame hekke, langetame puid ning vastavalt teie soovile teostame ka teisi haljastus- ja koristustöid. Helistage julgelt tel 5563 7666. Rohkem infot kodulehelt www.ifhaljastus.ee.

Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ohtlike puude/okste langetamine, viljapuude lõikamine, lume koristamine, heki lõikus ja pügamine. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

Ehitus

Tänavakivide paigaldus ja parandustööd. Teede ja platside ehitus. Kivide müük. Haljastustööd. Tel 5667 6629, info@viimsikivi.ee, www.viimsikivi.ee.

Teenustööd laadur-ekskavaatoriga, lammutus- ja koristustööd, vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitus. Teenustööd kaubikuga. Tel 507 4178.

Katuse-, fassaadi-, üldehitus- ja viimistlustööd. Korterimajade renoveerimine MTR EEH011474. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. Tel 5352 9476 või mehitus@gmail.com.

Katuste, fassaadide ja aedade pesu, värvimistööd, remonttööd. Veerennide puhastus ja akende pesu. Tel 5638 8994, kpe.kpe@mail.ee.

Kivi-, plekk-, eterniit- ja bituumensindelkatuste pesu ning värvimine. Krohv-, plekk- ja plastikfassaadide ning akende õrnpesu. Tänavakivi pesu ning liivatamine. Tel 5555 8730, www.sunluna.ee, Karl-Martin.

Tänavakivide paigaldus. Parklate ja kõnniteede ehitus. Ormikivi OÜ, info@ormikivi.ee, www.ormikivi.ee, tel 525 5851.

Bituumenkatuste remont SBS-rullmaterjaliga. Plekitööd. Tel 5819 7445.

Teostan maalritöid, santehnilisi töid (ka avariikorras), pisiehitustöid, krohvimist, katuse ehitust ja elektritöid. Vastav pädevus olemas! Tel 552 7217.

Muud teenused

Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik. Tehtud töö registreerin Päästametis. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Kogemustega õmbleja Haabneemes teeb õmblus- ja parandustöid ning õmbleb kodutekstiile. Tel 524 2109, Heljo.

Kogemustega õmbleja teostab Viimsis Aiandi teel parandus- ja õmblustöid. Tel 5625 1195, Tiit.

Pakume kolimis- ja transporditeenuseid. Mööbli montaaž. Vanade esemete utiliseerimine. Tel 529 9579, indrek@asjadliiguvad.ee, AsjadLiiguvad.ee.

Vanaraha ja kodumasinat tasuta äravedu. Plekk, torud, latid, tööriistad, pliivid, ahjud, vannid, kraanid, mahutid, pesumasinad, aiavõrk, autoosad, akud, kaablid, boilerid jne. Õuest, garaazist tasuta. Kortest, majast väljavedu alates 10 €. Külmkapid, telerid al 10 €. Lõikamine, lammutamine kokkuleppel. Tel 5550 5017.

Veeteenus/kolimine. Akuraatsed kolijad. Vana mööbli demonteerimine ja äravedu, sh rämpsü äravedu. Metallijäätmeid (sh kodumasinad) viime ära tasuta. Töötame ka nädalavahetustel. Tel 502 8148.

Vahetan boilerid, WC-potte, segisteid, valamuid, pesumasinat ühendamine ja vanade äravedu, väiksemad elektritööd. Tel 5904 8011, e-mail looduse.3@hotmail.ee.

Tasuta äravedu – väiksem kodutehnika, nõud, riided, raamatud jm, mis on korralik ja kasutuskõlblik, kuid teie kodus enam kasutust ei leia. Edendame keskkonnasäästlikku tarbimist, toimetame teie asjad uutele õnnelikele omanikele. Tel 5322 6290.

Ost, müük, rent

Ostame absoluutselt igas seisus autosid. Kustutame ARK-ist litsentsi alusel. Tallinn ja lähimbrus. Tel 5823 8310.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte ja fotosid, trükiseid ja dokumente,

vanaraha ning muid Eesti ajalooga seotud kollektsioneerimise esemeid. Hea hinnaga! Tel 602 0906 ja 501 1628.

Ostan kasutult seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivad, avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Kohapeal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või tel 5618 8671. Järgi tulen püksiriiga ja tasun sularahas. Vormistan ja arvelt maha võtan ise. Vaata lisaks www.seisevauto.ee.

Uuemate ja vanemate raamatute ja vanavara (fotod, postkaardid, margid, rahad, mänguasjad, heliplaadid, suveniirid, tarbeesemed jm) ost. Tel 514 0618, Andres.

Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuud kohaletoomisega. Kuivad küttepuud 50 l võrkkotis 30 cm (lepp, sanglepp, kask, saar). Info ja tellimine tel 509 9598 või kodulehelt www.pakhalupuu.ee.

Kuiv küttepuu, lepp ja kask, 30 cm 40 l võrkkotis. Kohaleveoga. Tel 527 0884.

KÜTTEPUUD. MÜÜA SAETUD JA LÕHUTUD KÜTTEPUUD PIKKUSEGA 30–60 CM. KOJUVEDU. TEL 522 7345, e-post marek406@gmail.com. Pakkuda ka kuivad küttepuude tootmisjäägid võrkkotis (pikkusega 10–28 cm). Tellimusi võtame vastu iga päev.

Müüa korralikku toidukartulit Tallinnasse ja lähimbrusesse kohale

toomisega 15 € 30 kg kott. Alates 60 kg kohaletoomine tasuta! Sordid Princess (salati), Secura (muredam), Laura. Tel 524 6035, www.kartulid.ee.

Pakun tööd

Imelise looduse keskel asuv Pirita Kose Lasteaed pakub tööd 1,0 koormusega õpetajale, kes hindab meeskonnatööd, on hea organiseerimisvõimega, sõbralik, lapsest lähtuv ja kohusetundlik. Lasteaia põhisuunad on projektõpe ja keskkonnaharidus. Meil on palju võimalusi teha lastega erinevaid vahvaid tegevusi nii toas kui ka õuealal. Kandideerimiseks saada oma CV e-posti aadressile direktor@pirita-kose.edu.ee 1. novembriks. Lisainfo tel 552 4933 (direktor) või 5554 8034 (õppejuht).

Hei, kokk või kokandushuviline! Karulaugu Pesto – uus toidukoht FORUS Spordikeskuses Viimsis ootab kokale abilis, kes aitab lõunasöögid ette valmistada ja saab vajadusel ka iseseisvalt töötamisega hakkama. Oleme avatud argipäeviti kell 9–19 ja nädalavahetustel kell 10–18 ehk et ei pea kartma öötööd ja lubame, et kõht on alati head ja paremat täis. Lisaks sportlikud soodustused ja palka saab ikka ka. Täpsem info ja kandideerimine telefoni 510 4400 või e-posti toidukirg@gmail.com kaudu.

Viimsi
Artium
esitleb

Viimsi
Artium

Aasia sõnatu teatri festival „1000 kurge“

25.–29. oktoober
Viimsi Artiumis

1000
CRANES
KURGE

25.10
Si Won, Choi
“Tunnel” & “Voog” (Lõuna-Korea)

26.10
*birdname “Kuldne tempel” (Eesti)

27.10
86B210 “Vibreeriv taevast” (Jaapan)

28.10
Taka Mizuki “Doldrums” (Jaapan)
Asami Yasumoto “Kata oma suu” (Jaapan)
Elektro Kagura “Ikutani SAN”
(Jaapan-Prantsusmaa)

29.10
Un Yamada “Miski pole kingitus” (Jaapan)
& Un Yamada, Liis Jürgens,
Kristi Mühling “Taevast” (Jaapan-Eesti)

Lisainfo ja piletid:
www.viimsiartium.ee

Viimsi vald on kodus üle 20 000 inimesele. Viimsi tugev kogukond hoolib väga oma mereäärsest elukeskkonnast ja elab kaasa vallas toimuvale. Meie pingutame iga päev selle nimel, et Viimsis oleks hea kasvada, elada, liikuda ning kultuuri ja loodust nautida.

Viimsi Vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna toetavasse meeskonda on oodatud tööle osalise tööajaga (koormus 0,5 ametikohta)

RAHVATERVISE PEASpetsialist,

kelle töölaual on rahvatervisealase tegevuse edendamine Viimsi vallas: sh valla heaoluprofiili ja tegevuskava koostamine ning tegevuste koordineerimine; valdkonna projektide algatamine, juhtimine ja vallaülest terviseedenduse ürituste korraldamine; rahvatervise alane koostöö valla asutustega ja vabatahtlike töö koordineerimine.

Ootame Sinult

- kõrgharidust (soovitavalt meditsiini, terviseedenduse, rekreatsiooni erialal)
- eelnevad töökogemust valdkonnas
- tulemuslikku projektide juhtimise kogemust
- väga head suhtlemis- ja eneseväljendusoskust
- vastutustunnet ja tahet teha koostööd
- võimet iseseisvalt töötada muutustele avatud keskkonnas
- eesti keele oskust C1 tasemel, inglise keele oskust B2 tasemel ja vene keele oskust suhtlustasandil
- B-kategooria juhtimisõigust

Kandideerimisel tuleb kasuks omavalitsussüsteemi ja rahvatervise valdkonnaga seotud õigusaktide tundmine.

Meiega koos

- tegutsed unikaalses ja väljakutseid pakkuv asutuses
- panustad edumeelse valla rahvatervise valdkonna arengusse
- töötad ühtehoidvas ja motiveeritud meeskonnas koos valdkonna parimate spetsialistidega
- saad osaleda erinevates, sh rahvusvahelistes koostööprojektides
- täiendad enda tööalaselt teadmisi ja oskusi
- taastad tervist 3 ja puhkad 35 päeva aastas

Konkursil osalemiseks palume esitada kandideerimisavaldus, motivatsioonikiri koos palgasooviga ning haridust tõendavate dokumentide koopiad hiljemalt 27. oktoobriks 2022 e-posti aadressile konkurss@viimsivv.ee märgusõnaga “Rahvatervise spetsialist” või kandideeri CV-Online kaudu. Konkursiga seotud sisuliste küsimuste korral annab infot Viimsi vallavalitsuse valdkonna abivallavanem Katrin Markii, katrin.markii@viimsivv.ee

Sotsiaaltöö aastapreemia pälvis Uus-Pärtle maja õpetaja

■ Eesti Fenüülketonuuria Ühing, mille ridades tegutseb juba 14 aastat MLA Viimsi Lastiaiad Uus-Pärtle maja õpetaja Maarja Utno, pälvis Vabariigi Presidendi kultuurirahastu sotsiaaltöö 2022. aasta preemia.

Preemiat, mida rahastab Cleveron, antakse inimesele või organisatsioonile, kelle tegevus aitab parandada ühiskonnas ebasoodsal positsioonil olevate inimeste toimetulekut ja elukvaliteeti.

Maarja Utno on ühinguga väga tihedalt seotud, osaledes viimased kolm aastat selle juhatuse töös, ka tema enda peres kasvab kaks fenüülketonuuria diagnoosiga last. Juhatuse liikmena on Maarja ülesanneteks ühingu igapäevase töö koordineerimine, sh vastamine muredele ja päringutele, laagrite ja muude ühisürituste korraldamine. Veelgi mahukam on aga töö patsientide huvikaitse osas, kus tuleb sageli suhelda nii sotsiaalministeeriumi, sotsiaalkindlustusameti kui ka muude riigi- või KOV asutustega.

President Alar Karis andis Eesti Fenüülketonuuria Ühingu preemia üle 29. septembril Kadrioru lossis. Preemia võtsid ühingu poolt vastu Maarja Utno (presidentist vasakul) ja Ann Öun. Foto: Raigo Pajula

Viimsi valla lähiaja kultuurikalender

Eakatele

- 21. oktoobril kell 16** VPÜ sügispidu. Meeleolu loovad Ervin Lillepea pereansambel KRUIIS, humoorikaid vahepalu esitab Kadri Lillepea Ainsalu, laulab ViiKerKoor. Viimsi huvikeskuses. Tasuline. VPÜ liikmetele pääse 10 eurot, müügil alates 11. oktoobrist VPÜ toas Kesk tee 1. Korraldab Viimsi Pensionäride Ühendus.
- 2. novembril kell 16** meeleoluõhtu muusikaga, esineb Andrus Kalvet. Viimsi hoolekandekeskuse Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 4. novembril kell 11** pannkoogihommik. Vaimse tervise kuu, loeng “Mälu ja tähelepanu”, Tauri Tallermäe. Viimsi hoolekandekeskuse Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 11. novembril kell 10.30–14.30** väljasõit Rae valda. Väljasõit Viimsi valla juurest kell 10.30. Registreeruda saab 5. novembrini e-mailil teel: raimo@paenurme.ee. Registreerida saab ka Viimsi hoolekandekeskuses ja Randvere päevakeskuses. Reisi rahastab LEADER programm.

Kontserdid ja teatrietendused

- 21. oktoobril kell 11** Miksteatri etendus “Võti”. Viimsi huvikeskuses.
- 23. oktoobril kell 19** “Lennart. Pöördooliaastad”. Viimsi Artiumis. Korraldab Ekspressmeedia.
- 24. oktoobril** Viimsi muusikakooli 45. sünnipäeva kontsert vol 2. Viimsi Artiumis. Korraldab Viimsi muusikakool.
- 25.–29. oktoobril** Aasia etenduskunstide festival “1000 kurge”. Viimsi Artiumis. Korraldab MTÜ Linnu Nimi.
- 30. oktoobril kell 17** kuubatori Ana Carla Maza kontsert. Viimsi mõisas. Tasuline. Korraldab Viimsi Jazz.
- 30. oktoobril kell 19** “Lennart. Pöördooliaastad”. Viimsi Artiumis. Korraldab Ekspressmeedia.
- 1.–6. novembril** Viimsi Happy Jazz Festival. Korraldab MTÜ Apones.
- 1. novembril kell 19** lasteetendus “Löbusaid lugusid loomadest” (jutustus Andrei Turovski / muusika Anne Adams). Viimsi huvikeskuses. Tasuline. Korraldab MTÜ Apones.
- 2. novembril kell 9.30** lasteetendus “Löbusaid lugusid loomadest” (jutustus Andrei Turovski / muusika Anne Adams). Viimsi huvikeskuses. Tasuline. Korraldab MTÜ Apones.

- 2. novembril kell 18** pop up kontsert – Nikita Korzoun duo. Viimsi Kaubanduskeskuses (Randvere tee 6). Tasuta. Korraldab MTÜ Apones.
- 3. novembril kell 18** pop up kontsert – Nikita Korzoun duo. Viimsi Kaubanduskeskuses (Randvere tee 6). Tasuta. Korraldab MTÜ Apones.
- 3. novembril kell 19** Viimsi Virtuosisid / Viimsi muusikakooli solistid, ansamblid ja džässbänd. Viimsi Artiumi Black Boxis. Tasuta. Korraldab MTÜ Apones.
- 4. novembril kell 18** Tom Lumeni kontsert. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 4. novembril kell 19** “Tervitused Itaaliast” – Alessio Menconi Trio (Itaalia, Madalmaad, Eesti). Viimsi Artiumi Black Boxis. Tasuline. Korraldab MTÜ Apones.
- 4. novembril kell 21** Jam Session / Jason Hunter Group (Eesti – Soome). Restoranis Ribi. Tasuline. Korraldab MTÜ Apones.

Varia

- 21. oktoobril** Harjumaa omavalitsuspäeva tähistamine. Viimsi Artiumis. Korraldavad HOL, Tallinna ülikool ja Viimsi vallavalitsus.
- 21. oktoobril kell 16** VPÜ sügisball. Viimsi huvikeskuses.
- 22. oktoobril kell 10.30–19.30** rahvamajade päeva tähistamine. Viimsi huvikeskuses.
- 22. oktoobril kell 21** rahvamajade päeva tähistamine, esinevad Ivo Linna ja Antti Kammiste. Prangli rahvamajas. Tasuline.
- 22. oktoobril kell 12–13.45** Sulle 50+, Viie jume tuse töötuba. Viimsi huvikeskuses.
- 25. oktoobril kell 16–20.15** Tallinna rahvaülikooli koolitus “Looduslikud ja mürgivabad puhastusvahendid”. Viimsi huvikeskuses.
- 25. oktoobril kell 18** Aet Lass. Pereterapeudi jututund teemal “Vaimne tervis”. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 27. oktoobril kell 18** Tiina Parki reisiõhtu “Kaugele siit” Montenegro. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 29.–30. oktoobril kell 11–18** kursus “Alustame algusest”. Viimsi huvikeskuses.
- 1. novembril kell 18** hingedeaja kommetest ja pärimusest räägib folklorist Marju Kõivupuu. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

KESKKOND

Jäätmehoolduse arengukava on avalikul väljapanekul

Viimsi valla jäätmehoolduse arengukava aastateks 2022–2032 eelnõu on 4.–18. novembrini Viimsi raamatukogus ja Viimsi valla kodulehel avalikul väljapanekul.

Viimsi valla jäätmehoolduse arengukavaga analüüsitakse Viimsi valla jäätmehoolduse hetkeolukorda (sealhulgas esitatakse ülevaade valla haldusterritooriumil tekkivate jäätmete liigi, koguse, päritolu ja käitluse kohta), tuuakse välja õigusaktidest tulenevad kohustused, hinnatakse jäätme-
käitluse eeldatavat keskkonnamõju, kirjeldatakse olemasolevaid kitsaskohti ning töötatakse välja jäätmehooldusalased eesmärgid ja tegevuskava.

Viimsi valla jäätmehoolduseeskirja eelnõu on läbinud Viimsi vallavolikogu istungil esimese lugemise. Vallavolikogu kommentaaridega esime-

sel lugemisel saate tutvuda, vaadates YouTube’is istungi salvestust.

Juhul kui Viimsi valla jäätmehoolduse arengukava aastateks 2022–2032 väljapanekul on esitatud ettepanekuid või vastuväiteid, siis kavandatakse 23. novembril kell 16–17 Viimsi raamatukogu suures saalis teha avalik arutelu. Pärast avalikku väljapanekut ja arutelu tehakse asjakohased parandused ning esitatakse seejärel Viimsi vallavolikogusse teisele lugemisele.

Ettepanekuid ja kommentaare saab esitada avaliku väljapaneku aja vältel e-posti aadressile info@viimsivv.ee või kirjalikult paberkandjal Viimsi vallavalitsusse (Nelgi tee 1, Viimsi alevik).

Toomas Luhse
keskkonna vanemspetsialist

VIIMSI MUUSIKAKOOL 45

"Kammergala"

Esinevad Viimsi Muusikakooli õpilased, vilistlased ja õpetajad

24.10 kell 19.00
Kultuuri- ja haridus-keskuses Artium

Kontsert on TASUTA

LUMEN
HAMBAKLIINIK
— AASTAST 1993 —

Sinu HAMBAKLIINIK Viimsis

Asume
Viimsi Äritares ja Viimsi SPA majas

Helista **601 1812** ja vaata **www.lumen.ee**

Oleme Haigekassa lepingupartner. Tegevusluba nr: Lo2451
Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

Hei, otsime oma tiimi uusi liikmeid!

Tule KLIENDI-TEENINDAJAKS VIIMSI Instru kauplusesse

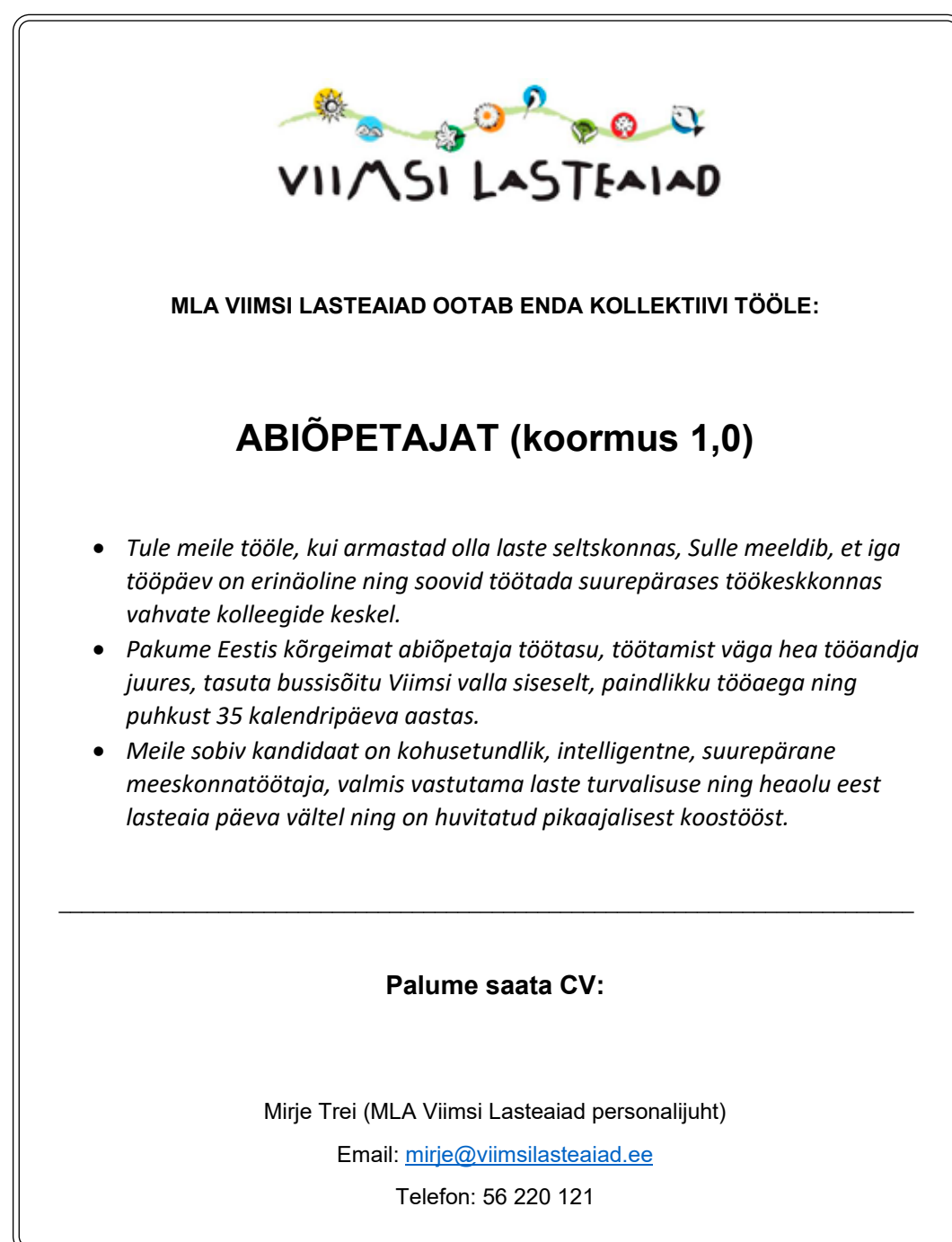
Pakume tööd mõnuses tiimis ja inspireerivas töökeskkonnas, paindlikku töögraafikut, põhipalka ja igakuist boonust. Väljaõpe kohapeal ja arenguvõimalused optika erialal garanteeritud!

Saad tutvustada klientidele prillimoe viimaseid trende ning aidata lahendada nende nägemisprobleeme. Boonuseks firmasisesed soodustused, nt tasuta prillid ja päikesepillid ning palju muud.

Sinult ootame rõõmsat töötahet, head suhtlust eesti, vene ja inglise keeles ning arvuti kasutamise oskust.

Meie kontakt:
Katrin Peets
tel +372 508 8699
katrin.peets@instru.ee

instrumentarium

VIIMSI LASTEAIAD

MLA VIIMSI LASTEAIAD OOTAB ENDA KOLLEKTIIVI TÖÖLE:

ABIÕPETAJAT (koormus 1,0)

- Tule meile tööle, kui armastad olla laste seltskonnas, Sulle meeldib, et iga tööpäev on erinäoline ning soovid töötada suurepärase töökeskkonnas vahvate kolleegide keskel.
- Pakume Eestis kõrgeimat abiõpetaja töötasu, töötamist väga hea tööandja juures, tasuta bussisõitu Viimsi valla siseselt, paindlikku tööaega ning puhkust 35 kalendripäeva aastas.
- Meile sobiv kandidaat on kohusetundlik, intelligentne, suurepärase meeskonnatöötaja, valmis vastutama laste turvalisuse ning heaolu eest lasteaiapäeva vältel ning on huvitatud pikaajalisest koostööst.

Palume saata CV:

Mirje Trei (MLA Viimsi Lasteaiaad personalijuht)
Email: mirje@viimsilasteaiad.ee
Telefon: 56 220 121

E-L 10-21 P 10-19

Kõik vajalikud teenused mugavalt koos Viimsi Keskuses

✓ MAKE YOUR ID

Juuksur, maniküür,
pediküür, depilatsioon
Tel 6299 225
makeyourid.ee

✓ KINGAPROF

Jalatsite parandus ja
võtmete valmistamine
Tel 5565 5775
kingaprof.ee

✓ TUBLI RÄTSEP

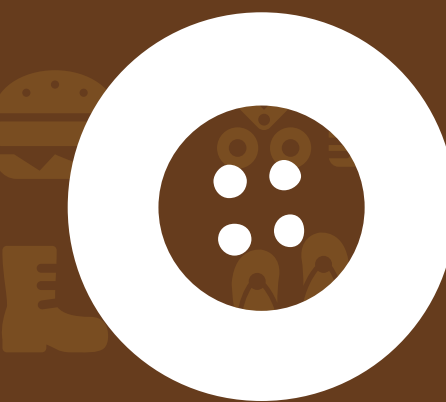
Rõivaste parandus ja
kiirparandus
Tel 6070 925
ratsep.eu

✓ NICE`N`CLEAN

Rõivaste pesemine ja
keemiline puhastus
Tel 5153 487

✓ D PÄIKE

Solaarium ja
sprei päevitus
Tel 6090 572
dpaike.ee

facebook.com/viimsikeskus
viimsikeskus.ee
Sõpruse tee 15, Viimsi

VIIMSI ✓
KESKUS

Tallinn Viimsi SPA

Brunch

P 13:00-16:00

KÜLM LAUD

SOE LAUD

MAGUS

Valikus nii ameerikapärased pannkoogid,
värsked salatid, arbuusi ja ahjulõhega,
peekon ja praemuna ning palju muud.

Broneeri laud ette ja saabudes
ootab Sind Mimoosa!

spatallinn.ee
Randvere tee 11, Viimsi

18€ TÄISKASVANU
9€ LAPS 3-15A

Atlantis
H₂O aquapark

Atlantis on
koolivaheajal avatud

IGA PÄEV

10:00-22:00

Viimsi SPA saunakeskuses on avatud
uus lastesaun Vesikaru!

aquapark.ee

NÜÜD AVATUD!

instru

VIIMSI

AVAMISE PUHUL

KÕIK
PRILLID**-40%**

Tingimused kauplusest.

Instru Viimsi Market Randvere tee 7a, Haabneeme
tel 666 0017, viimsi@instru.ee

instru.ee

instrumentarium**VIIMSI OTT**

Otse Tootjalt Tarbijale

Värske kodumaine toidu- ja joogikraam otse
tootjalt ja talunikult

11. ja 25. oktoober

8. ja 22. november

6. ja 20. detsember

17:30-19:00

Vimka suusamäest üle tee jäävas parklas
(Krillimäe bussipeatus)

facebook.com/viimsiott tel: 5012517 metsakastikyla@gmail.com

Eramajade ehitus
Siseviimistlustööd
Üldehitustööd
Tänavakivi paigaldus
Aiad-Terrassid

5361 6161, info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu**VIIMSI EHITUS**

GVhome OÜ

Üle 15 aastat kogemust
 omav Viimsi ehitusettevõtte
 pakub kliendile terviklikku
 ehitusteenust.

www.gvhome.ee

+372 504 3930 • info@gvhome.ee

METALLIST TRADE OÜ
 Vanametalli kokkuost

+372 55559831
 @metallisttrade@mail.ru
 www.mtrade.ee
 Viimsi, Haabneeme
 Rohuneeme 1 / 10

 Vanametalli kokkuost
 Vanametalli äravedu
 Demontaaž

PUHASTUSED KPE

Akende pesu

Katuste pesu ja värvimine

Fassaadide pesu ja värvimine

Aedade pesu ja värvimine

Remonttööd

Rennide puhastus

Lume ja jäätörje katustelt

MEIEGA SAAB ÜHENDUST
 kpe.kpe@mail.ee • tel 5638 8994 • K.P.E. OÜ

PRAKS JA KÜÜTS
HAABNEEME
HAMBARAVI
TÄHELEPANU! OLEME KOLINUD

Täiskasvanute ja laste hambaravi
 Proteesitööd ja implantoloogia
 Kirurgia
 Suuhügieen

6 090 891
58 879 655Heki tee 6 - 57
Haabneeme

www.pkhambaravi.ee

Oleme Haigekassa lepingupartner - laste ja täiskasvanute ravi,
 proteesihüvitis.
 Tegevusloa number L04534

Langetame, hooldame puid
ja freesime kände just Teie
piirkonnas

Leiame koos lahenduse!

Meid saab kätte tel 5626 3857
 www.puumehe.com

Viimsi Teataja

Tutvu reklaami avaldamise
 tingimustega
viimsiteataja.ee/kontaktid